

БАТЛАВ.
БОАЖЯ-НЫ ХҮРЭЭЛЭН БУЙ ОРЧНЫ БОДЛОГО
ЗОХИЦУУЛАЛТЫН ГАЗРЫН ДАРГА

/Г.ЭНХМӨНХ/

ЗӨВШӨӨРЧ, ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ ҮҮРЭГ ХҮЛЭЭСЭН:
“ЦАГААН ДЭЛГЭРЭХ ӨРГӨӨ” ХХК-ИЙН
ГҮЙЦЭТГЭХ ЗАХИРАЛ

/Г.МӨНХЗУЛ/

ӨМНӨГОВЬ АЙМГИЙН ХАНБОГД СУМЫН НУТАГТ БАЙРЛАХ “ЦАГААН ДЭЛГЭРЭХ
ӨРГӨӨ” ХХК-ИЙН АЖИЛЧДЫН ХОТХОН, АВТО ЗОГСООЛ БАЙГУУЛАХ ТӨСЛИЙН
2024 ОНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН
ТАЙЛАН

/АЖ АХУЙН НЭГЖИЙН РЕГИСТРИЙН ДУГААР: 3641856/

ХЯНАСАН:
БОАЖЯ-НЫ ХҮРЭЭЛЭН БУЙ ОРЧНЫ БОДЛОГО
ЗОХИЦУУЛАЛТЫН ГАЗРЫН МЭРГЭЖИЛТЭН

/П.ШИНЭЦЭЦЭГ/

ӨМНӨГОВЬ АЙМГИЙН ХҮРЭЭЛЭН БУЙ ОРЧИН
БАЙГАЛИЙН НӨӨЦИЙН УДИРДЛАГА
ХЯНАЛТ ШАЛГАЛТЫН ХЭЛТСИЙН ДАРГА

/Б.ОРГИЛМАА/

ТАЙЛАН БИЧСЭН:
ЦАГААН ДЭЛГЭРЭХ ӨРГӨӨ ХХК-ИЙН
ХАБЭА-БО МЭРГЭЖИЛТЭН

/Л.ЖАНЧИВ/

2024 ОН
УЛААНБААТАР ХОТ

1. БИЗНЕС ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН ТОВЧ ТАНИЛЦУУЛГА

Манай компани нь Өмнөговь аймгийн Ханбогд сумын 1-р баг буюу Номгон багийн нутаг дэвсгэрт “Ажилчдын хотхон, авто зогсоол байгуулах” төслийг 2020 оноос хойш хэрэгжүүлэн ажиллаж байна. Төслийн хүрээнд Цагаан хад суурьшлын бүсэд үйл ажиллагаа явуулж байгаа тээврийн компаниудын ажилтнуудыг амрах байр, хоол хүнсээр хангаж чанартай үйлчилгээ үзүүлэх, тав тухтай байдлыг бий болгох бизнесийн үндсэн төлөвлөгөөний дагуу ажиллаж байна.

“Цагаан Дэлгэрэх Өргөө” ХХК-ийн захиалгаар “Хаанзаа Сервис” ХХК нь хоногт 180м3 ахуйн гаралтай бохир ус хүлээн авч биологийн аргаар цэвэрлэж, цэвэрлэгдсэн бохир усыг ууршуулах талбайд нийлүүлэх хүчин чадал бүхий цэвэрлэх байгууламж байгуулан бүрэн хүчин чадлаар ажиллаж сар тутам шинжилгээ хийлгэн ажиллаж байна.

2022 оны 10-р сард “Оргил турбин инженеринг” ХХК-аар ажилчдын хотхоны халаалтад зориулагдсан “ЭХУХЗ” /ШГ/ маркийн 1 мВт, 0.6мВт-ын усан халаалтын зуухыг суурилуулан хүлээн авч ашиглалтад орууллаа. “Цагаан Дэлгэрэх Өргөө” ХХК 2024 оны Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөг хэрэгжүүлэхдээ доорх асуудалд голлон анхаарч ажиллалаа.

Үүнд:

№	Голлон анхаарч ажилсан чиглэл	Он
1	Хог хаягдлын менежментийг боловсронгуй болгож сайжруулсан.	2024
2	Бохир ус цэвэрлэх байгууламжийг бүрэн хүчин чадлаар ашиглаж, “Хүрээлэн буй орчинд нийлүүлэх цэвэршүүлсэн бохир ус. Ерөнхий шаардлага” MNS 4943:2011 стандартын шаардлага хангасан саарал усыг мод усалгаа, зам талбайн усалгаанд ашиглаж эхэлсэн.	2024
3	Хөрсний элэгдэл, доройтлыг бууруулах, орчны тохижилт мод бут тарих ажлыг зохион байгуулж ‘Ногоон байгууламж байгуулах’ ажлыг хэрэгжүүлсэн	2024

1.1 Хог хаягдлын менежментийг боловсронгуй болгох ажлын хүрээнд;

- Ханбогд сумын “Ханбогд хот тохижилт” ОНӨААТҮ Газартай “Хог тээвэрлэлтийн гэрээ” байгуулж, сард 3 удаагийн ачилт хийлгэж орчны бохирдлыг бууруулан ажилсан.
- Кемпийн үйл ажиллагаанаас гарч байгаа ахуйн болон үйлдвэрлэлийн хог хаягдлыг эх үүсвэр дээр нь ангилан ялгаж, зайлуулах тухай Гүйцэтгэх захирлын 2023 оны 08 дугаар сарын 08-ний өдрийн А/22 тоот тушаалыг хэрэгжүүлэн, хяналт тавьж ажилласнаар хогийн хэмжээ эрс буурч, хогийн цэгийн ашиглалт сайжирч эрүүл ахуй, ариун цэврийн шаардлага хангасан.

- Кемпийн хогийн цэгийг энгийн, нойтон, дахин ашиглах гэж ангилан, тусгаарлаж, хаягжуулан ашиглаж байна.
- Гал тогооноос гарч буй нарийн бүдүүн ногоо, түүний хальс, жимс жимсгэнэ тусад нь ангилж орон нутгийн малчдад малын тэжээл болгох байдлаар хүлээлгэн өгдөг.
- Хөрсийг элэгдэл, бохирдлоос урьдчилан сэргийлж, “Инженер Геодези” ХХК-ийн итгэмжлэгдсэн лаборатори хөрсний бүтэц дэх хүнд металлын найрлага, бохирдлын хэмжээг тодорхойлох шинжилгээ хийлгэж ажилласан.
- “Цог өрнөх говь” ХХК-тай хийсэн гэрээний дагуу хогийн цэг, энгийн бие засах газар, усны нөөцийн савнуудад урьдчилан сэргийлэх ариутгал халдваргүйтгэл улирал тутам хийлгэж, хөрсөн дэх бичил биетэн, нянгийн бохирдлыг бууруулах арга хэмжээ авч ажилласан.
- Хогийн ачилт бүрийн дараа хогийн цэгийг угааж халдваргүйжүүлэх ажлыг аж ахуйн туслах ажилтнууд хийж хэвшсэн нь хөрс, агаар бохирдох эрсдэлээс хамгаалж байна.

1.2 Бохир ус цэвэрлэх байгууламжийн үйл ажиллагааны хүрээнд;

- Ханбогд сумын Засаг даргын 2021 оны 03 дугаар сарын 11-ний өдрийн А/24 тоот “Хаягдал ус зайлуулах цэг тогтоох тухай” захирамжид заасан цэгт бохир ус цэвэрлэх байгууламжийг байгуулах ажлыг эхлүүлж амжилттай хэрэгжүүлсэн.
- Ахуйн бохир ус хүлээн авах байгууламж нь өргөх худаг, 2 ширхэг ууршуулах талбай болон лагийн талбайгаас бүрдсэн цогц байгууламж бөгөөд Европын холбооны Улс болон Тайванд үйлдвэрлэгдсэн тоног төхөөрөмжүүдийг ашиглаж байна.
- Ахуйн гаралтай бохир усыг биологийн аргаар цэвэрлэх байгууламжийг “Хаанзаа сервис” ХХК хийж гүйцэтгэсэн бөгөөд хоногт 180 м3 ахуйн гаралтай бохир ус хүлээн авч цэвэршүүлэх хүчин чадалтай өргөтгөлийг барьж ашиглалтад оруулж, 2023 оны 05 дугаар сараас эхлэн цэвэршүүлсэн саарал ус үйлдвэрлэж эхэлсэн ба одоогоор ашиглаж байна.
Хаягдал ус хаях, зайлуулах зөвшөөрөл үндэслэн 2024.06.06 өдөр хийсэн “Хаягдал усыг байгальд шууд нийлүүлж байгаа хуулийн этгээдтэй байгуулах” гэрээний 2024/001 дугаартай гэрээг нэг жилийн хугацаанд сунгуулав.
- Уг цэвэрлэх байгууламж нь ахуйн гаралтай бохир ус хүлээн авч биологийн аргаар цэвэрлэж, цэвэрлэгдсэн бохир усыг ууршуулах талбайд нийлүүлэхээр төлөвлөгдсөн ба цэвэрлэгдсэн усны цэвэрлэгээний түвшин “Хүрээлэн байгаа орчин. Усны чанар. Хаягдал ус. Ерөнхий шаардлага” MNS 4943:2015 стандартын шаардлагад нийцсэн байна.
- Цэвэрлэх байгууламжаас гарах саарал ус болон лагийг улирал болгон итгэмжлэгдсэн лабораторид шинжлүүлж, цаашид кемпийн мод, бут, зүлэгжүүлэлт, ногоон байгууламжийн усалгаа, гадна зам талбайн усалгаанд

ашиглан хэрэгжүүлсэн. Ногоон байгууламжид 2024 оны байдлаар “Цагаан дэлгэрэх өргөө” ХХК 211тонн буюу 211000 литр усыг ашиглаж хэрэглэсэн бол “Говь хангайн хөдөлмөр” ХХК-ний Нүүрс ачилт буулгалт зам, талбайд 97тонн буюу 97000 литр усыг ашиглаж хэрэглэсэн байна. /Тайлангийн хавсралтад бүртгэлийн хуудас оруулав/

- Цэвэрлэх байгууламж доголдол гарсан үед ашиглах түр хуримтлуулах 1 ширхэг ёмкост суурилуулсан байна. Хуримтлагдсан лаг болон саарал усаа зориулалтын бохир соруулах машинаар соруулан “Ханбогд вейст менежмент” ХХК-тай хийсэн гэрээний дагуу нийлүүлнэ.

1.3 Хөрсний элэгдэл, доройтлыг бууруулах, орчны тохижилт мод бут тарих ажлыг зохион байгуулах ажлын хүрээнд:

- Эдэлбэр газрын хөрсний бүтэц, механик бүрэлдэхүүнийг “Инженер Геодези” ХХК-ийн итгэмжлэгдсэн лабораторит шинжлүүлэн хөрсний үржил шимийн ерөнхий түвшин тогтоосон.
- Хөрсний бүтэц, байгаль цаг уурын онцлогт тохиромжтой сайн ургадаг улаан сухай, шар хуайс, улиас, жигд, хайлаас зэрэг 5 төрлийн суулгацыг суулгаж, арчилж ургуулсан нь хөрсийг хамгаалаад зогсохгүй орчны агаарыг цэвэршүүлж, байрлагчдын ая тухыг хангаж байна.
- Кемпийн бүсийн хөрсөн болон ургамалан бүрхэвчийн үндсэн хэв шинжийг хадгалах, орчны агаарыг бохирдох шороо тоосноос хамгаалах зорилгоор амрах байрнаас ахуйн бусад үйлчилгээний байр хүртэлх зам, автомашин зорчих хэсгийг 100% цардсан.

2. СӨРӨГ НӨЛӨӨЛЛИЙГ БУУРУУЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ

Төслийн үйл ажиллагаанаас агаар, ус, хөрс, ургамалан нөмрөг болон амьтны аймагт үзүүлж болзошгүй нөлөөллийг бууруулах, арилгах чиглэлээр дор дурдсан ажлуудыг төлөвлөн хэрэгжүүлснээр байгаль орчинд шууд болон шууд бус үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах, бүрэн арилгах арга хэмжээ авч хэрэгжүүллээ.

Хүснэгт 2-1 Энэхүү төлөвлөгөөний биелэлтийн авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээ, үр дүнг харуулав.

№	Гол болон болзошгүй сөрөг нөлөөллүүд	Сөрөг нөлөөллийг арилгах, бууруулах арга хэмжээ	Авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээ	Зардал	Хугацаа	ҮР ДҮН
<i>Агаарын чанар</i>						
1.	Халаалтыг уурын зуух ашиглан шийдвэрлэх тохиолдолд нүүрс зэрэг утаа тортог үүсгэгч шатамхай түлш ашигласнаар агаар бохирдоно	Нүүрсний шаталтаас үүссэн утаа тортгийг зуухны арын хэсэгт байрлах утаа хуйлруулан барих камерт өндөр температурт тортоггүйжүүлэх, зуухны их цэвэрлэгээг тогтмол хийснээр агаарт хаягдах тоос, хорт хийг бууруулах	Нүүрсний шаталтаас үүссэн утаа тортгийг зуухны арын хэсэгт байрлах утаа хуйлруулан барих камерт өндөр температурт тортоггүйжүүлж, утаан дах жижиг ширхэгтэй тоос тоосонцруудыг шатаан барих замаар орчны бохирдлыг бууруулж байгаа бөгөөд арын хэсэг хуримтлагдсан тортог бохирдлыг тухай бүрд цэвэрлэж агаарын бохирдлоос сэргийлэн ажиллаж байна.	Дотоод төлөвлөлт өөр Ашиглалтын заавар зөвлөмжид заасны дагуу	2024 онд	Агаарын чанарт сөрөг нөлөө үүсгээгүй хэвийн байна өвлийн улиралд халаалт өгсөн үеийн уурын зуухны яндангаас гарах утаагаар харж болно <i>/ зургаар харуулав /</i>
2.	Автомашин хөдөлгөөн, ачааллаас тоосоор бохирдоно. замын үүсэх агаар	Орчны тоосжилтыг бууруулах зорилгоор зам дагуу усалгаа хийх, кемп дотор автомашин 20 км/ц хурдтай явах замын тэмдэг тэмдэглэгээг байрлуулж чанд мөрдүүлж ажилласнаар бохирдлыг бууруулна.	Төслийн талбайд автомашин болон явган зорчигчийн хөдөлгөөнд оролцох зам талбайг 100% цардаж, автомашины хөдөлгөөн хийх зам дагуу хурдны хязгаарын тэмдэг тэмдэглэгээ байрлуулж, шороо тоос босож орчны агаарыг	Дотоод төлөвлөлт өөр	2024 онд	Оюу толойн засмал замаас кемпрүү чиглсэн сайжруулсан шороон зам дагуу 5 ш тэмдэг тэмдэглэгээ байршуулсан. Машин хурдаа тохируулж тоосжилт гарах нөхцөл

			бохирдуулах нөхцөлийг бүрэн арилгасан			буурсан. /зургаар харуулав /
Хөрсөн бүрхэвч (газрын гадарга)						
1	Төслийн талбайд хөрс хуулалт, хашаа, суваг шуудуу байгуулах зэрэг газар шорооны ажил явагдсан хэсгүүдэд нөхөн сэргээлт хийх	Байрлагчдын амрах байр орчимд мод бут тарьж, зүлэгжүүлэн ногоон байгууламж байгуулна.	Төслийн талбайд газар шорооны ажил явагддаггүй бөгөөд кемпийн бүсийг ногооруулах, ногоон орчин бий болгох зорилгоор хавар, намрын улиралд нийт 2024 онд 600ш төрлийн суулгац тарьж ургуулах төлөвлөгөөг хавар гүйцэтгэж намар нэмэлтээр 250ш суулгаж зорилгоо давуулан биелүүлсэн.	2,105,000 мян.төг	2024 онд	Байрлагчдын ажиллаж амьдрах таатай орчин бүрдсэн. Ногоон байгууламж байгуулах зорилгоо хэрэгжүүлсэн байна. / зургаар харуулав /
2	Ажилчдын хотхоны зам талбайн хөрсөн бүрхэвч тээврийн хэрэгсэл, хүний хөл хөдөлгөөний явцад элэгдэх, эвдрэх	Ажилчдын ажилдаа явах, үйлчилгээний цэгүүдэд ирж очих зам болон автомашины замыг цардаж, хөрсний эвдрэл гэмтлээс хамгаална.	Ажилчдын хотхоны зам талбайн хөрсөн бүрхэвч явган хүний хөл хөдөлгөөн, автомашины хөдөлгөөнд элэгдэх, эвдрэхээс сэргийлэх зорилгоор Ногоон байгууламжийн хэмжээг нэмэгдүүлсэн.	Үйл ажиллаг ааны Зардалд тусгасан	2024 онд	Хөрсөн бүрхэвч элэгдэж эвдрэхээс 100% хамгаалагдсан. / зургаар харуулав /
3	Ахуйн хог хаягдлын битүүмжлэл алдагдаж хур тунадас, үерийн усаар ойр орчмын хөрсийг бохирдуулах	Хог хаягдлыг кемпийн нэгдсэн хогийн цэгт зориулалтын саванд цуглуулж, сумын тохижилтын газартай хийсэн гэрээний дагуу зайлуулж, ариутгал халдваргүйтгэл тогтмол хийх	Кемпийн үйл ажиллагаанаас гарч байгаа хатуу хог хаягдлыг эх үүсвэр дээр нь анхан шатны ангилан ялгалт хийж, хогийн цэгт тусгайлан хаягжуулсан талбайд цуглуулан, ариутгал халдваргүйтгэлийг “Цог өрнөх говь” ХХК-аар улирал тутам тогтмол хийлгэж хэвшсэн.	Хог хаягдлын МТ-нд	7 хоног бүр	Хогийн цэгт ариутгал, халдваргүйжүүлэлт тогтмол хийж хөрсийг бохирдлоос хамгаалж байна. / зургаар харуулав /

4	Аваар ослын үед ашиглах энгийн бие засах газарт цэвэрлэгээ, үйлчилгээ, ариутгал халдваргүйтгэл тогтмол хийж, шавж, шимэгч үржихээс сэргийлж хөрсний бохирдлоос хамгаалах	Энгийн бие засах газарт цэвэрлэгээ, үйлчилгээ, халдваргүйтгэл 10 хоног тутам хийж, шавж, шимэгчгүйтгэлийг хавар намрын улиралд тус бүр хийнэ.	Кемпийн хэмжээнд шаардлагатай үед ашиглах 2-4 суудал бүхий 1 энгийн бие засах газарт хавар намрын улиралд 1 удаа шавж, шимэгчгүйтгэл, урин дулааны улиралд сар бүр халдваргүйтгэл хийж, шавж, шимэгч үржихээс сэргийлж хөрсний бохирдлоос хамгаалсан.	4.835.100 мян.төг	Хавар, намар 10 хоногт, зуны улирал 7 хоног бүрт	Энгийн бие засах газарт ариутгал, халдваргүйтгэл тогтмол хийж шавж, шимэгч үржихээс сэргийлж хамгаалсан. / зургаар харуулав /
Усны нооц						
1	Усыг зөвшөөрөгдсөн нормоос хэтрүүлэн, хяналтгүй ашигласан тохиолдолд газрын доорх усны нөөц хомсдох нөлөөг үзүүлэх	Ус ашиглах гэрээг холбогдох байгууллагуудтай байгуулах	Өмнөговь аймгийн БОАЖГ-ын даргатай ӨМБОАЖГ-2023/29 тоот “Ус ашиглах гэрээ” байгуулан ажиллаж байна. Гүний худгийн эх үүсвэрт тоолуур тавьж усны зарцуулалтаа хянаж, хэмнэлттэй ажиллаж байна.	2,980,644 мян.төг	2024 онд	Стандартын шаардлага хангасан усыг ахуйн хэрэгцээнд хэрэглэснээр уснаас шалтгаалах халдвартай болон халдваргүй өвчнөөс урьдчилан сэргийлж байна. / зургаар харуулав /
2	Төсөл хэрэгжих нутгийн газрын доорх ус хатуулаг, эрдэсжилт ихтэй байна	Төслийн үйл ажиллагаанд ашиглах худгийн усанд хими, физик, хүнд металлын шинжилгээ хийлгэж, үр дүнгээс нь шалтгаалан усны онцлогт тохирсон ундны усыг зөөлрүүлэх эсвэл цэнгэгжүүлэх төхөөрөмжийг суурилуулж ашиглах	Кемпийн үйл ажиллагаанд ашиглаж байгаа гүний худгийн усыг “Инженер геодези” ХХК-ийн итгэмжлэгдсэн лабораторид хими, физик, хүнд металлын шинжилгээ хийлгэхэд “Ундны ус. Эрүүл ахуйн шаардлага, түүнд тавих хяналт” MNS 0900:2018 стандартын шаардлага хангасан байна. Худгийн усыг зөөлрүүлэх цэнгэгжүүлэх төхөөрөмж ашиглах шаардлагагүй байна.	405,800 мян.төг		
Ургамалан нөмрөг						

1	Ажилчдын хотхон нь нийт 10 га талбайд хэрэгжих ба тус талбайн ургамлан нөмрөгийн унаган хэв шинж алдагдах, устах	Байрлагчдын амрах болон ахуйн байрны гадна орчны тохижилт хийж, зам талбайд ногоон байгууламжийн хайлаас, улиас, сухай тарих, нөхөн сэргээх, хамгаалах, элэгдэлд орсон талбайг өнгөн хөрсөөр бүрхэж ургамалжуулах	Кемпийн бүсэд байрлах амрах байр, ахуйн байруудыг цардмал замаар холбож, говийн нөхцөл хэв шинжид тохирсон хайлаас, улаан сухай, шар хуайс, жигд, улиас зэрэг модлог ургамал тарих замаар ногоон байгууламж байгуулах ажлыг төлөвлөгөөний дагуу хийж, орчныг тохижуулж байна.	Ногоон байгууламжийн төлөвлөгөө хэсэгт тусгагдсан	2024 онд	Кемпийн талбайн ургамалан нөмрөгийн хэв шинжийг хадгалж, ногоон байгууламж байгуулах ажлыг үе шаттай хийж байна. <i>/ зургаар харуулав /</i>
Амьтны аймаг						
1	Төслийн талбай түүний ойр орчимд хог хаягдлыг ил задгай цуглуулснаас мал амьтад тэжээл хайж ирэх орогнох, хордож болзошгүй	Хог хаягдлыг ангилан зориулалтын битүү саванд байршуулах, битүүмжлэлийг байнга хянаж шалгах	Хатуу хог хаягдлыг зориулалтын саванд цуглуулан, ариутгал халдваргүйтгэл тогтмол хийж, мал амьтан хорхой шавж орогнохгүй, үржихгүй байх нөхцөлийг бүрдүүлсэн.	7,458,700 мян.төг	2024 онд	Кемпийн бүсийг бүрэн хашаажуулан, мал амьтан орохоос сэргийлэн 2x4 метрийн хашаа хийсэн. <i>/ зургаар харуулав /</i>
Сөрөг нөлөөллийг бууруулах төлөвлөгөөний нийт зардал 17,785,244 мян.төг						

Сөрөг нөлөөллийг бууруулах төлөвлөгөөний биелэлтийн гэрэл зургийн хавсралт

ХАВСРАЛТ №1,2	<i>Агаарын чанар</i>
--------------------------	----------------------

Фото зураг 1

Зуухны их цэвэрлэгээ хийх үйл явц

Шатаалт явагдаж байх үед яндангаас гарах утаа

Фото зураг 2

Кемпийн орчинд тоос тоосжилт гарахыг бууруулах арга хэмжээг кемпийн хашаан дотор явган зам, автомашины замыг цардаж, гадна зам дагуу тэмдэг тэмдэглэгээ байршуулж хурдаа тохируулах зохицуулалтаар сайжруулж ажилсан.

ХАВСРАЛТ
№3,4,5,6

Хөрсөн бүрхэвч (газрын гадрага)

Фото зураг 3

2024 оны төлөвлөгөөт мод тарих ажлыг биелүүлсэн. 9-р сард Хайлаас, Улиас, Улаан
сухайн модны төрлөөс 250 ширхэг нэмэлтээр суулгаж нийт энэ оны байдлаар **850**
ширхэг модыг суулгаж зорилтод тоо хэмжээг давуулан биелүүлээд байна

Фото зураг 4

Кемпийн орчинд автомашины замыг бүрэн цардсан

Фото зураг 5

	<div style="border: 1px solid black; padding: 5px; display: inline-block;">Түр хогийн цэгийг тогтмол хуваарийн дагуу ариутгал, халдваргүйтэл хийж гүйцэтгэдэг.</div>
<p>Фото зураг 6</p>	<div style="display: flex; justify-content: space-around;"> </div> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; display: inline-block; margin-top: 10px;">Усны савны ариутгал, Кемпийн ариутгал халдваргүйтэл хийж байх үйл явц</div>

<p>ХАВСРАЛТ №7</p>	<p><i>Усны нөөц</i></p>
<p>Фото зураг 7</p>	<div style="display: flex; justify-content: space-around;"> </div>

Гүний худгийн эх үүсвэрт тоолуур тавьж хянадаг ба сар бүрийн 25 нд тайлан мэдээг өгч баталгаажуулан төлбөрийг төлдөг. 2024.10.03 өдөр усны тоолуурыг баталгаажуулалт хийлгэсэн.

**ХАВСРАЛТ
№8**

Ургамалан нөмрөг

Фото зураг 8

Ногоон байгууламж байгуулах ажлын хүрээнд тарьж буй мод, ургамлын ургалтын явц

ХАВСРАЛТ №9	<i>Амьтаны аймаг</i>	
Фото зураг 9	 <div data-bbox="777 933 1707 992" style="border: 1px solid black; padding: 5px; text-align: center;"> <p>Кемпийн бүсэд мал амьтан орохоос сэргийлж 4 талд хашаалсан</p> </div>	

3. ОРЧНЫ ТОХИЖИЛТ, ЦЭЦЭРЛЭГЖҮҮЛЭЛТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ

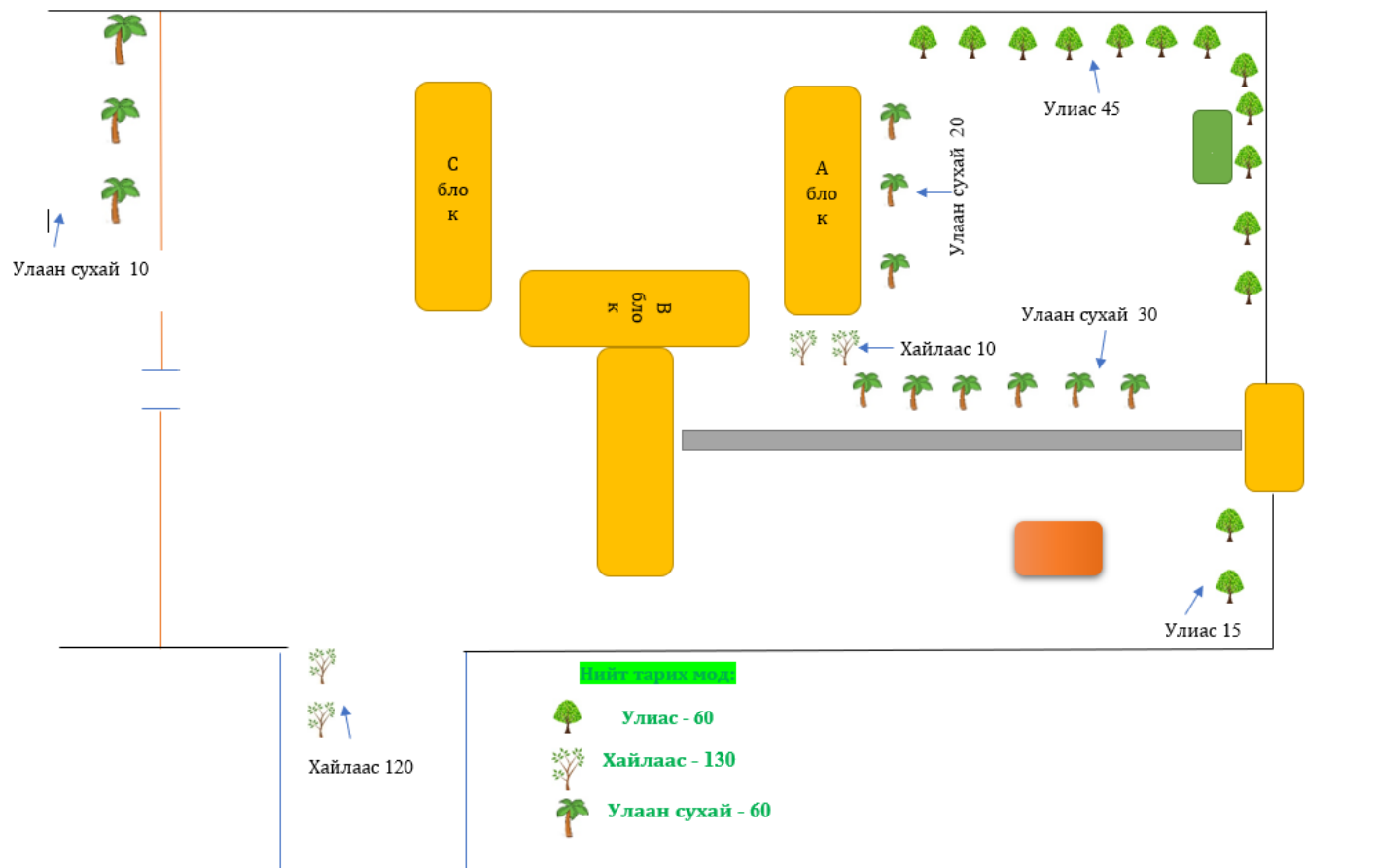
“Цагаан дэлгэрэх өргөө” ХХК нь Ажилчдын хотхон, авто зогсоол төслийг 2020-2024 онд үе шаттай хэрэгжүүлэн ажиллаж байна. Уг төслийн 2021-2025 оны Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөнд Ногоон байгууламжийг барилга байгууламж барих, дуусгах, хүлээн авч ашиглах үе шат бүрд тохируулан төлөвлөж хэрэгжүүлэхээр заасны дагуу 2022 онд 200 орчим мод бут тарьж, ногоон зурвастай болсон бол 2023 онд 800 гаруй суулгац нэмж суулган, ногоон байгууламж байгуулах ажлаа амжилттай хэрэгжүүлэн ажиллаж байна. Орчны тохижилт, цэцэрлэгжүүлэлтийн ажлыг 2024 онд өргөжүүлэн 2 хэсэгт цэцэрлэгэн хашаа байгуулж, ногоон төгөл ногоон байгууламж байгуулахаар ажиллаа.

3.1 Ажилчдын хотхонд багтах амрах байрууд болон уурын зуух, ахуйн бохир ус цэвэрлэх байгууламж, шалган нэвтрүүлэх байрны орчимд 2022 оны 5 дугаар сар, 2023 оны 5, 9 дүгээр саруудад нийт 1002 суулгацыг тогоолж, шуудуулж тарьсан байна. Энэ жил 2024 онд Шар хуайс, Хайлаас, Улаан сухай, Улиас модыг тогоолж, шуудуулж тарих ажлуудыг 2024 оны төлөвлөгөөний дагуу эхлүүлэн хавар 5-р сард 600 ширхэг модны суулгацыг тогоолж, шуудуулж тарьж 2024 оны төлөвлөгөөт мод тарих ажлыг биелүүлсэн. 9-р сард Хайлаас, Улиас, Улаан сухайн модны төрлөөс 250 ширхэг нэмэлтээр суулгаж нийт энэ оны байдлаар **850 ширхэг** модыг суулгаж зорилтод тоо хэмжээг давуулан биелүүлээд байна. Нийт кемпийн хэмжээнд 2022,2023,2024 онуудад 1852 ширхэг модыг суулгаж зорилгоо тухайн онд биелүүлэн ажиллаж байна.

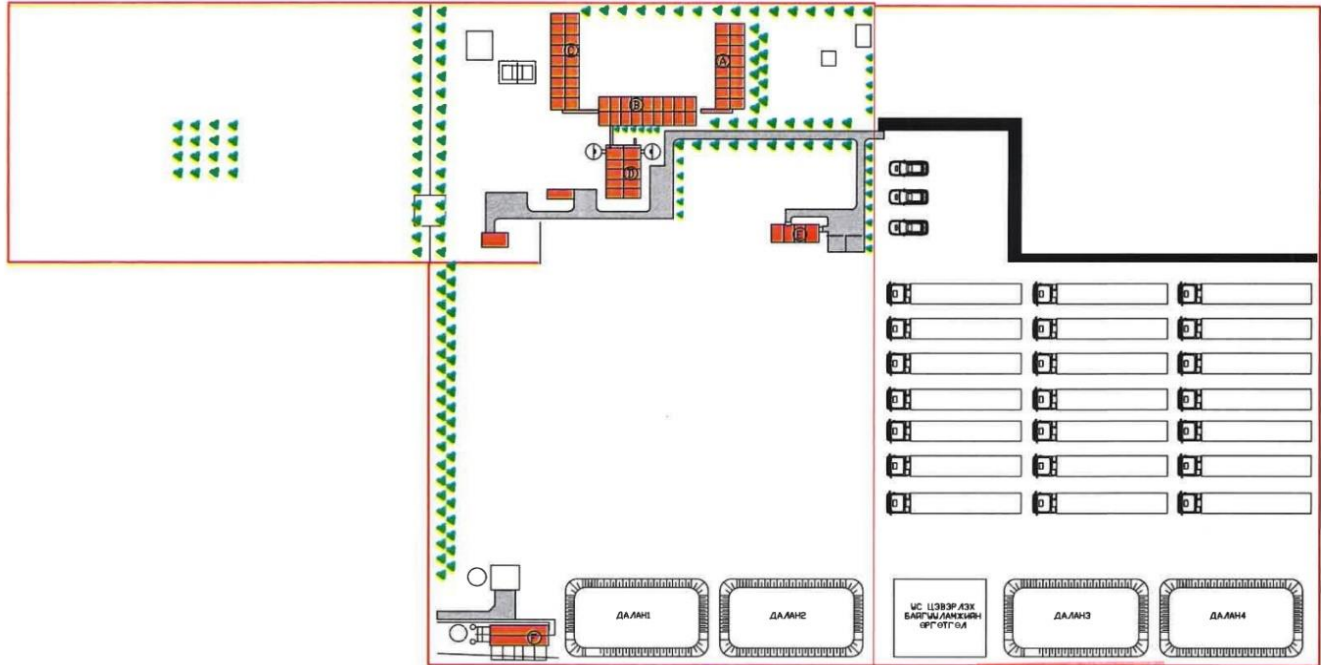

2024 оны 9 сар нэмэлтээр мод тарьсан план зураглал

Мод тарилтын зураглал
2024.09.09

2024 онд мод
тарьсан план зураглал

- ТАНИХ ТЭМДЭГ
- НОГООН БАЙГУУЛАМЖ
  - АЖИЛЧДЫН АМРАХ БАЯР
  - АЖИЛЧДЫН АМРАХ БАЯР
  - ГАЛ ТОГОО
  - ЧУРЫН ЗУУХ
  - АЖИЛЧДЫН АМРАХ БАЯР
  - УС ЦЭВЭРЛЭХ БАЙГУУЛАМЖ

- АЖИЛЧДЫН АМРАХ БАЯР
- АЖИЛЧДЫН АМРАХ БАЯР
- ГАЛ ТОГОО
- ЧУРЫН ЗУУХ
- УС ЦЭВЭРЛЭХ БАЙГУУЛАМЖ

ЦАГААН
ДЭЛГЭРЭХ
ӨРГӨӨ

УС ЦЭВЭРЛЭХ БАЙГУУЛАМЖИЙН ӨРГӨТГӨЛ		
ДАЛН1	ДАЛН2	ДАЛН4
Бүрэнхий төлөвлөгөө		
Төлөөлөгч	Гарын үсэг	1996
Төлөөлөгч	Гарын үсэг	1996

2024 оны 5 сар, 9 сарын мод тарих явцын фото зураг

4. ТҮҮХ СОЁЛЫН ӨВИЙГ ХАМГААЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ

“Цагаан дэлгэрэх өргөө” ХХК-ийн “Ажилчдын хотхон, авто зогсоол” төслийн үйл ажиллагаа явуулж байгаа талбай болон түүний орчмын нутагт түүх соёлын өв, дурсгалд тооцож болохуйц газар, археологийн болон палеонтологийн олдвор одоогоор тохиолдоогүй.

Цаашид үйл ажиллагааны явцад түүх, соёлын дурсгалт зүйл илэрсэн үед Монгол Улсын “Үндсэн хууль”-ийн I бүлгийн 7 дугаар зүйлд “Монголын ард түмний түүх, соёлын дурсгалт зүйл, шинжлэх ухаан, оюуны өв төрийн хамгаалалтад байна” мөн “Соёлын өвийг хамгаалах тухай” хуулийн 30 дугаар зүйлийн 30.4 “Олдворыг илрүүлсэн өдрөөс хойш 30 хоногийн дотор сум, дүүргийн бүртгэл мэдээллийн санд заавал бүртгүүлнэ” гэж заасны дагуу түүх, соёлын өвийг эрэн сурвалжлах, бүртгэх, судалж шинжлэх, зэрэглэл тогтоох, үнэлэх, хадгалж хамгаалах, сурталчлах, сэргээн засварлах, өвлүүлэн уламжлуулахтай холбоотой үүрэг хариуцлагаа мөрдөж ажиллаж байна.

5. ХОГ ХАЯГДЛЫН МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ

“Цагаан дэлгэрэх өргөө” ХХК нь Ажилчдын хотхон, авто зогсоол байгуулах төслийн үйл ажиллагаанаас бий болох хог хаягдлын хэмжээг багасгах, дахин ашиглах болон дахин боловсруулах замаар гарсан хог хаягдлын хэмжээг бууруулах, үлдсэн хог хаягдлыг хүрээлэн буй орчинд аюулгүй байдлаар устгах 3R зарчмыг баримтлан ажиллаа.

Хог хаягдлыг ил задгай хаяхгүй байх, ШТМ асгарсан тохиолдол тухай бүрд нь холбогдох албан тушаалтанд мэдээлэх, хотхоны дотоод журамд хог хаягдлыг ангилж хаяхыг тусгаж түүний дагуу түр хогийн цэг дээр ангилж ялгаж байна. Төсөл хэрэгжих хугацаанд үүссэн хатуу хог хаягдлыг зөвлөмжийн дагуу зайлуулж, байгаль орчинд үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээ бүрэн авч ажилсан байна.

Хүснэгт 5.1 Хог хаягдалын биелэлт авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээ, үр дүнг харуулав.

№	Хог хаягдлыг бууруулах арга хэмжээ	Авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээ	Зардал	Хугацаа	ҮР ДҮН
1	Хог хаягдлыг салхин доод талд байршуулсан цоорч гэмтээгүй, шингэн нэвчихгүй, угааж цэвэрлэхэд хялбар, галд тэсвэртэй материалаар хийгдсэн зориулалтын тэмдэг тэмдэглэгээтэй хогийн саванд эх үүсвэр дээр нь ангилан ялгаж төвлөрүүлнэ	Хатуу хог хаягдлыг салхины ноёлох чиглэлийн доод талд цементэлж битүүмжилсэн 4 тасалгаа бүхий нэгдсэн хогийн цэгт төвлөрүүлж кемпийн үйл ажиллагаанаас гарч байгаа ахуйн	Дотоод төлөвлөлтөөр	2024 онд	Хогийг ангилан ялгаснаар хогийн хэмжээ багасаж, орчны бохирдлыг бууруулж, эрүүл орчныг бүрдүүлсэн.

		болон үйлдвэрлэлийн хогийг анхан шатны ялгалт хийсний дараа хүлээн авч цуглуулан 10 хоногт 1 удаа зайлуулж байна. <i>/ гэрэл зураг / 1</i>			
2	Ажилчдын хотхоны хогийн нэгдсэн цэгт тогтмол ариутгал, цэвэрлэгээ хийх	Кемпийн нэгдсэн хогийн цэгт “Цог өрнөх говь” ХХК-тай байгуулсан гэрээний дагуу улиралд 1 удаа, компанийн ажилтнууд 10 хоног тутам байнгын ариутгал халдваргүйтгэл хийж хэвшсэн. <i>/гэрэл зураг / 2</i>	5,025,100 мян.төг	улиралд 1 удаа	Хогийн цэгт хорхой шавж үржих түүнээс шалтгаалан халдварт болон халдваргүй өвчлөл гарах, бохирын үнэр гарах нөхцөлийг арилгасан.
3	ААНБ нь батлагдсан маягт болон “эх үүсвэрээс гарах хог хаягдлын кодчилсон жагсаалт”-ын дагуу хог хаягдлын тоо бүртгэлээ тухай бүр хөтөлж, журмаар тогтоосон хугацаанд тайлангаа сумын Засаг даргад хүргүүлэх	Кемпээс гарч байгаа хатуу хог хаягдлыг эх үүсвэр дээр нь ангилан ялгаж, зайлуулах тухай Гүйцэтгэх захирлын 2023.08.08-ны өдрийн А/22 тоот тушаалыг хэрэгжүүлэн хог хаягдлыг ангилан бүртгэж, хаяж байна.	Гүйцэтгэгч ажилтны цалинд бодогдох	2024 онд	Кемпээс гарах хог хаягдлыг тооцож, төлөвлөлт хийх, зардлыг тооцох боломжтой болсон.

		<i>/ гэрэл зураг / 3</i>			
4	Байрлагч, ажиллагсдын хэрэглээнээс гарах хог хаягдлыг нэгдсэн хогийн цэгт төвлөрүүлэн, тусгай зөвшөөрөл бүхий “Ханбогд хот тохижилт” ОНӨҮГ-тай хийсэн гэрээний дагуу Ханбогд сумын нэгдсэн хогийн цэгт төвлөрүүлэх	Кемпийн байрлагчдаас болон үйл ажиллагаанаас гарсан хог хаягдлыг нэгдсэн хогийн цэгт төрөлжүүлэн цуглуулж, Ханбогд сумын “Ханбогд хот тохижилт” ОНӨААТҮГ-тай хийсэн гэрээний дагуу нэгдсэн хогийн цэгт төвлөрүүлдэг. <i>/гэрэл зураг/ 4</i>	5,940,000 мян.төг	Сард 3 удаа	Хог хаягдлыг нэгдсэн цэгт цуглуулж хаяснаар орчны бохирдлыг эрс багасгасан.
Хог хаягдлыг бууруулах арга хэмжээний нийт зардал 10,965,100 мян.төг					

Хүснэгт 5.2 Хог хаягдлын хэрэгжүүлсэн үйл явцын гэрэл зургаар харуулав.

Зураг №1,2,3,4	Авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээ гүйцтгэлийн зураг
-----------------------	--

Фото зураг 1

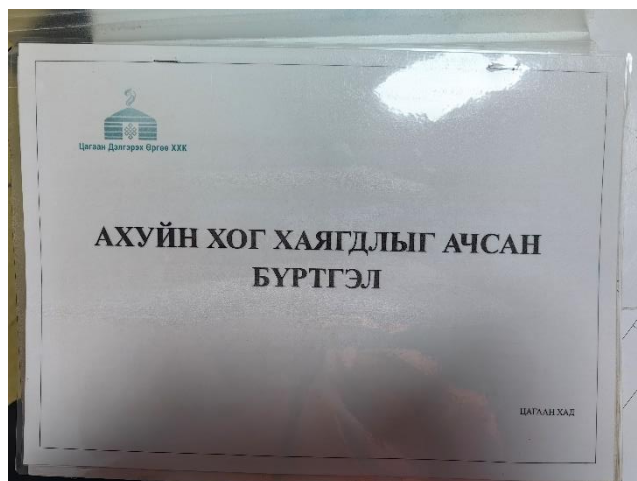
Ангилан ялгаж төвлөрүүлсэн байдал

Фото зураг 2

Ариутгал, Цэвэрлэгээ хийж байгаа үйл явц

Фото зураг 3

Кемпийн ахуйн хог хаягдал ачсан бүртгэл

№	Огноо	Машины утасны дугаар	Авсан хогны хэмжээ	Жагсааныг бүр	Хог ачиат үйлдлийн цаг	Бүртгэсэн ажилтны нэр	Гарын үсэг	Ачиат үйлдлийн хөндсөн үзэг
1	2024.08.09	91-25 0108	5 тн	А.Тогтоол	13.30	О.Дорноговь	[Signature]	Хягд
2	2024.08.10	91-25 0108	5 тн	А.Тогтоол	8.30	О.Дорноговь	[Signature]	Хягд
3	2024.08.11	91-25 0108	5 тн	О.Дорноговь	10.30	О.Дорноговь	[Signature]	Хягд
4	2024.08.12	91-25 0108	5 тн	О.Дорноговь	14.00	О.Дорноговь	[Signature]	Хягд
5	2024.08.13	91-25 0108	5 тн	О.Дорноговь	---	---	[Signature]	Хягд
6	2024.08.14	91-25 0108	5 тн	О.Дорноговь	10.30	О.Дорноговь	[Signature]	Хягд
7	2024.08.15	91-25 0108	5 тн	О.Дорноговь	---	---	[Signature]	Хягд
8	2024.08.16	91-25 0108	5 тн	О.Дорноговь	10.30	О.Дорноговь	[Signature]	Хягд

Тосгоо эргүүлэн
 Хөндсөн үзэг: М.Баттулга
 Ажил: Ш.Хайрхансүх

“Эх үүсвэрээс гарах хог хаягдлын кодчилсон жагсаалт”-ын дагуу хаягдлын бүртгэл сар бүр хийдэг

Фото зураг

“Ханбогд хот тохижилт” ОНӨҮГ-тай хийсэн гэрээний дагуу Ханбогд сумын нэгдсэн хогийн цэгт төвлөрүүлдэг

6. ОРЧНЫ ХЯНАЛТ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ХӨТӨЛБӨРИЙН БИЕЛЭЛТ

“Цагаан дэлгэрэх өргөө” ХХК “Ажилчдын хотхон, авто зогсоол байгуулах төсөл”-ийг хэрэгжүүлэхдээ тухайн нутаг дэвсгэрийн байгаль орчныг хамгаалах, зүй зохистой ашиглах, нөхөн сэргээх, стратегийн үнэлгээний зөвлөмжийн хэрэгжилтийг хангах, нөлөөллийн нарийвчилсан үнэлгээгээр тогтоосон сөрөг нөлөөллийг бууруулах, арилгах, урьдчилан сэргийлэх, төсөл хэрэгжих орчинд бий болж болзошгүй сөрөг үр дагаврыг хянах, илрүүлэх зорилгоор байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөг боловсруулан батлуулж хэрэгжилтийг хангаж ажиллана.

Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөө нь байгаль хамгаалах төлөвлөгөө, орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрөөс бүрдэх бөгөөд орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрт төслийн үйл ажиллагааны улмаас байгаль орчны төлөв байдалд үзүүлж байгаа өөрчлөлтийг хянах, шинжилгээ хийх, үр дүнг тайлагнах, түүнийг хэрэгжүүлэх арга хэлбэр, шаардагдах хөрөнгө, зардал, хугацааг тодорхойлон тусгаж хэрэгжүүлнэ.

Хүснэгт 6.1 Орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрийн авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээ, үр дүнг харууллаа.

№	Хяналт шинжилгээ хийх үзүүлэлтүүд	Авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээ	Зардал	Хугацаа	ҮР ДҮН
<i>Агаарын чанар</i>					
1	Агаар бохирдуулагч нарийн болон том ширхэглэгт тоосонцор (Нийт тоос, PM10, PM2.5)	Амрах байр, авто машины зогсоол орчимд (Нийт 3 цэгт)	216.0 мян.төг	2024	Ажилчдын амрах, ажиллах орчинд агаарын бохирдол үүсгэх эх үүсвэр байхгүй болно <i>/гэрэл зургаар харуулав/</i>
2	Агаар бохирдуулагч хий NO2,SO2;	Авто машины зогсоол орчимд (Нэг цэгт)		2024	

<i>Усан орчин</i>					
1	Физик хими, нянгийн бүрэн шинжилгээ, Хүнд металлын шинжилгээ,	Ахуйн усыг “ХАНЛАБ” ХХК-ийн итгэмжлэгдсэн лаборатори хими, хүнд металлын шинжилгээ хийлгэсэн. / Тайлангийн хавсралт оруулсан /	608.0 мян.төг	2024	MNS 0900:2018 Ундны ус. Эрүүл ахуйн шаардлага стандартын шаардлага хангасан усаар хангагдсан
2	Хаягдал усны ерөнхий шаардлага стандартад заасан үзүүлэлтүүд	Цэвэрлэх байгууламжийг “Хаанзаа сервис” ХХК хариуцан ажилладаг ба “ХАНЛАБ” ХХК-ийн цэвэршүүлсэн усыг сорилтын лаборатори 8 үзүүлэлтээр шинжлүүлсэн / Тайлангийн хавсралт оруулсан /	390.0 мян.төг	2024	“Хүрээлэн буй орчинд нийлүүлэх цэвэршүүлсэн бохир ус ЕШ” MNS 4943:2011 стандартын шаардлага хангасан усыг ашиглах боломжтой болсон.
<i>Хөрсөн бүрхэвч</i>					
1	Ялзмаг, урвалын орчин (pH), давсжилт, карбонат (CaCO ₃), хөдөлгөөнт кали (K ₂ O), хөдөлгөөнт фосфор (P ₂ O ₅), Шингээгдсэн сууриуд Ca, Mg	Хөрсний химийн үндсэн шинжийн шинжилгээг “Инженер Геодези” ХХК-ийн итгэмжлэгдсэн лаборатори 2024.10.21-ны өдөр хийлгэсэн. / Тайлангийн хавсралт оруулсан /	202.400 мян.төг	2024	MNS 3297:2019 “Байгаль хамгаалал. Хөрс. Хот суурин газрын хөрсний эрүүл ахуйн аюулгүйн үзүүлэлт, бохирдлыг үнэлэх”, MNS 4920:2000 “Хөрсний чанар, хөрс бохирдуулагч бодис, элементүүдийн зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээ” стандартуудын хэрэгжилт хангагдсан.
2	Механик бүрэлдэхүүн, чулуу, чийг, амь чийг, эзлэхүүн жин	Механик бүрэлдэхүүн, бүтцийн шинжилгээг “Инженер Геодези” ХХК-ийн итгэмжлэгдсэн лаборатори хийлгэсэн		2024	
3	Хар тугалга (Pb), кадмий (Cd), хром (Cr), цайр (Zn), никель (Ni), Мөнгөн ус (Hg), Хүнцэл (As),	Хөрсний бүтэц дэх хүнд металлын найрлагыг “Инженер Геодези” ХХК-д шинжлүүлсэн / Тайлангийн хавсралт оруулсан /		2024	

Ургамлын аймаг					
1	Ургамлын бүрхэц, биомасс, зүйлийн арви тодорхойлох	Ургамлын бүрхэц, хөрсний үржил шимийн ерөнхий түвшин бага гэж үнэлэгдсэн.	200.0 мян.төг	2024	Ургамлын бүрхцийг хувиар, биомассыг гр/м ² , зүйлийн арвийг зүйл тус бүрд үнэлэх
Орчны хяналт шинжилгээ хийхэд зарцуулагдах урьдчилсан байдлаар тооцсон нийт зардал 1.616.000₮					

№	Агаар бохирдуулагч нарийн болон том ширхэглэгт тоосонцор (Нийт тоос, PM10, PM2.5) Агаар бохирдуулагч хий NO ₂ ,SO ₂ ;
Фото зураг 1	

Фото
зураг 2

7. ОСОЛ ЭРСДЭЛИЙН МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ БИЕЛЭЛТ

Ажилчдын хотхон, авто зогсоол байгуулах төсөл нь дотоод аюулгүй ажиллагаандаа OHSAS 18001 буюу ажлын байрны эрүүл ахуй, аюулгүй ажиллагааны журмыг нэвтрүүлэх бэлтгэл ажлыг эхлүүлээд байна. Осол эрсдэлийн үнэлгээ болон тэдгээрээс урьдчилан сэргийлэх, нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээ авч хэрэгжүүлэн аюулгүй байдал, осол эрсдэлгүй ажилсан.

Хүснэгт 7.1 Осол эрсдэлийн менежментийн төлөвлөгөө үр дүнг харуулав.

№	Болзошгүй аюул, ослоос урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээ	Авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээ	Хугацаа	Зардал	ҮР ДҮН
1	Аянга цахилгаан	Барилга байгууламж, түүний хийц бүтээцүүдэд газардуулгыг стандартын дагуу “Грийн энерги Интернейшнл” ХХК хийж гүйцэтгэсэн. /Тайлангийн хавсралт оруулав/	Төслийн хугацаанд	2,238,500 мян.төг	Байгалийн гамшиг, халдварт болон халдварт бус өвчин, хордлого болон давагдашгүй хүчин зүйл тохиолдоогүй гэнэтийн аваар осол гараагүй ажилласан. Газардуулга мэргэжлийн компаниар кемпийн хийлгэж аянга, цахилгааны аюулаас сэргийлсэн.
2	Газар хөдлөлт	Гамшгаас хамгаалах болон гал унтраах шуурхай төлөвлөгөөг аймгийн Онцгой байдлын газраар батлуулан хэрэгжүүлж нийт ажилтнуудад анхан шатны мэдлэг олгох сургалт, дадлага, зөвлөгөө авч ажилласан.	Төслийн хугацаанд	Үйл ажиллагааны зардалд тусгах	
3	Шороон шуурга		Төслийн хугацаанд	Үйл ажиллагааны зардалд тусгах	
4	Аадар бороо		Төслийн хугацаанд	Үйл ажиллагааны зардалд тусгах	
5	Үер		Хур борооны улирлаас өмнө	Үйл ажиллагааны зардалд тусгах	
6	Халдварт өвчин		Халдварт өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх болон эрүүл мэндийн анхны тусламж үзүүлэх их эмчтэй, эмчийн өрөөгөөр үйлчилгээ үзүүлдэг	Төслийн хугацаанд, жил бүр	
7	Хөдөлмөр хамгааллын дүрэм зөрчигдөж, ажилтнууд хамгаалах хэрэгсэл бүрэн хэрэглээгүйгээс ажилчдын эрүүл мэнд хохирох	ХАБЭА -н багц /6/ журмыг боловсруулан Гүйцэтгэх захирлын А/17 тоот тушаалаар батлуулж, мөрдөн ажиллаж байна.	Шинээр ажилтан авах бүрд	Үйл ажиллагааны зардалд тусгах	
8		Ажилтнуудыг эрүүл мэндийн урьдчилан сэргийлэх үзлэг шинжилгээнд Хавдар судлалын үндэсний төвд хамруулж, мэргэжлийн эмчээс зөвлөгөө зөвлөмжүүдийг авхуулсан.	Төслийн хугацаанд, жил бүр	4,890,000 мян.төг	
Нийт зардал 7,128,500 мян.төг					

Осол эрсдэлийн менежментийн төлөвлөгөөний биелэлтийн гэрэл зураг

№	Авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний гэрэл зураг
Фото зураг 1	 <p data-bbox="676 799 1709 857">Барилга байгууламж, хийц бүтээцүүдийн газардуулга, тоноглол</p>

Фото зураг 2

Онцгой байдлын үеийн сургалтуудад нийт ажилчдадаа хамруулж гамшгийн үеийн бэлэн байдал сургалтыг Өмнөговь аймгийн онцгой байдлын газраас авсан

Фото зураг 3

7 хоног бүр эмчийн хяналтад биеийн байдлаа үзүүлж зөвлөмж авч ажилдаг.

Фото зураг 4

БАГЦ ҮЗЛЭГ, ШИНЖИЛГЭЭ		
Эмэгтэй багц	Багц	
1 11 төрлийн үзлэг, шинжилгээ, оношилгоо	1. Эхо 2. Рентген 3. Толгой хүзүүний эмчийн үзлэг 4. Эмэгтэйчүүдийн эмчийн үзлэг 5. Эсийн шинжилгээ 6. Зүрх судасны эмчийн үзлэг 7. Зүрхний бичлэг 8. Хөхний хавдрын илрүүлэг үзлэг 9. Хөхний эхо 10. Маммографи 11. Ходоодны дурангийн шинжилгээ	
	2 7 төрлийн үзлэг, шинжилгээ, оношилгоо	1. Эхо 2. Рентген 3. Толгой хүзүү 4. Элэг цөс, нойр булчирхайн мэс заслын эмчийн үзлэг 5. Зүрх судасны эмчийн үзлэг 6. Зүрхний бичлэг 7. Ходоодны дурангийн шинжилгээ

"Цагаан дэлгэрэх өргөө" ХХК										
Компани 6 сар ба түүнээс эзэн ажилдаж буй ажилтнуудын мэдээлэл										
Дла	Овог	Нэр	РД	Нас	Хүйс	Албан тушаал	Байршил	Ажил эрсэн өгсөн	Ажилласан жил	Компани
1	Гамболд	Мөнхлун	МУ93041007	31	эмэгтэй	Гүйцэтгэх захирал	Оффис	12/20/2023	4 сар	ЦТӨ
2	Пүрэвдорж	Онон			эмэгтэй	Самуу заргуулсан захирал	Оффис			ЦТӨ
3	Эрдэмбаг	Цолоо	С389010105	35	эмэгтэй	Ерөнхий нягтлан бодогч	Оффис	8/18/2023	8 сар	ЦТӨ
4	Оюунбилэг	Дамивсүрэн	PC88102414	29	эрэгтэй	Кеш менежер	Цагаанвал	10/27/2022	1 жил 6 сар	ЦТӨ
5	Лувсанданзан	Энхцэнгэ	PH063090203	61	эмэгтэй	ХАБЭАБО мэргэжилтэн	Цагаанвал	11/21/2022	1 жил 5 сар	ЦТӨ
6	Эрээнсан	Соёмоо	СЦ88123221	36	эмэгтэй	Няраа худалдагч	Цагаанвал	11/3/2022	1 жил 5 сар	ЦТӨ
7	Лавгалдорж	Баттулга	TE69092277	55	эрэгтэй	Ашиглалтын инженер	Цагаанвал	9/19/2022	1 жил 6 сар	ЦТӨ
8	Маммаа	Жаргалсайхан	УУ766112653	58	эрэгтэй	Сантехникч	Цагаанвал	10/20/2022	1 жил 6 сар	ЦТӨ
9	Дутэр	Ширбаатар	OB66121114	58	эрэгтэй	Галч	Цагаанвал	11/14/2022	1 жил 5 сар	ЦТӨ
10	Баасаа	Төмөрсүх	ЦА76011270	48	эрэгтэй	Галч	Цагаанвал	10/1/2022	1 жил 6 сар	ЦТӨ
11	Лхамсүрэн	Тавсүрэн	ЧН62022674	62	эрэгтэй	Галч	Цагаанвал	12/14/2022	1 жил 4 сар	ЦТӨ
12	Ялмаа	Алтансүх	МТ74091113	50	эрэгтэй	Кеш менежер	Цагаанвал	3/5/2024	2 сар	ЦТӨ
13	Цэлтэр	Нямсүрэн	МЮ74122901	50	эмэгтэй	Няраа худалдагч	Цагаанвал	3/30/2023	1 жил 1 сар	ЦТӨ
14	Лувсанданзан	Баатарсайхан	УЖ66012311	58	эрэгтэй	Халдлагачин	Цагаанвал	10/13/2022	1 жил 6 сар	ЦТӨ
15	Баттөмөр	Дагалдорж	OB71062414	53	эрэгтэй	Ахлах сантехникч	Цагаанвал	1/3/2023	1 жил 3 сар	ЦТӨ
16	Чойжил	Отгонбаяр	PH76051211	48	эрэгтэй	Галч	Цагаанвал	4/3/2022	1 жил	ЦТӨ
17	Чулуунбаг	Олууртэ	ЦД80083112	44	эрэгтэй	Ахлах аж ахуйн ажилтан	Цагаанвал	1/11/2022	1 жил 7 сар	ЦТӨ
18	Доржынсалаа	Вазалтэр	ТГ80050911	56	эрэгтэй	Аж ахуйн ажилтан	Цагаанвал	9/29/2022	1 жил 7 сар	ЦТӨ
19	Цэнд-аюуш	Дорболмба	PH09023239	26	эрэгтэй	Аж ахуйн ажилтан-Жолооч	Цагаанвал	8/3/2023	8 сар	ЦТӨ
20	Гунзэ	Баттогтох	EP66091512	58	эрэгтэй	Жолооч	Цагаанвал	4/16/2024		ЭР-14 ЭМ-6 НИЙТ 30

Ажилчдыг эрүүл мэндийн үзлэг шинжилгээнд хамруулсан байдал

8. УДИРДЛАГА ЗОХИОН БАЙГУУЛАЛТЫН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ

Хүснэгт 8.1 Удирдлага зохион байгуулалтын хүрээнд авч хэрэгжүүлэх арга хэмжээ, 5 жилээр

№	Төлөвлөсөн арга хэмжээ	Авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээ	Хугацаа	Зардал	ҮР ДҮН
1	Байгаль орчны удирдлага зохион байгуулалтын арга хэлбэрийг үйл ажиллагаандаа хэрэгжүүлэх чиглэлээр үүрэг хариуцлагын дотоод журам боловсруулж мөрдөх	Гүйцэтгэх захирлын баталсан Кемпийн дотоод журмын 10.1.11 “Байгаль орчныг гэмтгэх, сүйтгэх” заалтад байгаль орчинд ээлтэй байх ажилчдын заавал биелүүлэх, дагаж мөрдөх үүрэг хариуцлага, авах арга хэмжээг тодорхой зааж, хэрэгжилтэд хяналт тавьж ажиллаж ирсэн.	2024 онд	Үйл ажиллагааны зардалд тусгаж шийдвэрлэсэн	Амьдарч байгаа орчиндоо хог хаяхгүй байх, ил задгай бие засах, нүс цэр хаяхгүй, ёс зүйтэй байснаар хөрсний бохирдлыг бууруулах нөхцөлийг бүрдүүлэн ажилласан.

2	Байгаль орчныг хамгаалах, хог хаягдлын талаар мэдлэг олгох, үйлдвэрлэлийн осол, гал түймэр, усны аюул, мэтийн гэнэтийн ослоос урьдчилан сэргийлэх, осол гарсан тохиолдолд шуурхай хэрэгжүүлэх арга хэмжээг зохион байгуулах талаарх сургалтыг мэргэжлийн байгууллага хүмүүстэй хамтран жилд 1 удаа зохион байгуулах	Кемпээс гарч байгаа хатуу хог хаягдлыг эх үүсвэр дээр нь ангилан ялгаж, зайлуулах тухай Гүйцэтгэх захирлын А/22 тоот тушаалыг нийт ажилтнуудад танилцуулан хэрэгжилтэд хяналт тавьж ажилласнаар хогийн хэмжээ эрс буурсан. Аймгийн ОБГ-аас “Гал, гамшгийн тохиолдол гарсан үед авах арга хэмжээ”сэдвээр сургалт хийж, нийт ажилтнууд анхан шатны мэдэгдэхүүнтэй болсон	2024 онд	0.5 сая ₮	Байгаль орчныг хамгаалах, хог хаягдлыг ангилан ялгаж хэмжээг бууруулах, осол, гал түймэр гарсан тохиолдолд шуурхай арга хэмжээ авах, урьдчилан сэргийлэх мэдлэг эзэмшүүлсэн.
3	Ажилчдыг хөдөлмөр хамгааллын хувцас хэрэгслээр бүрэн хангах	Нийт ажилтнуудыг өвлийн зуны гэсэн 2 удаагийн бүрэн хувцсаар хангаж, ажлын байранд тогтмол өмсөж хэвшүүлсэн.	2024 онд	6,598,912 мян.сая	Ажлын болон улирлын онцлогт тохирсон хувцас хэрэглэлээр бүрэн хангагдсан.
4	Ажилчдыг эрүүл мэндийн үзлэгт жил бүр тогтмол хамруулах. Ажлын онцлогоос хамааруулан хувь хүний хамгаалалтын хэрэгслээр тогтмол хангах, хордлого тайлах хүнс, бэлдмэлээр хангаж байх	Ажилчдын эрүүл мэндийн урьдчилан сэргийлэх шинжилгээг Хавдар судлалын үндэсний төвд нийт ажилчдаа хамруулж хийсэн	2024 онд	Үйл ажиллагааны зардалд тусгаж шийдвэрлэсэн	Ажилтнуудын эрүүл мэндийг хамгаалах, дэмжих зорилгоор жил бүр хийгддэг.
5	Галын аюулаас хамгаалах хэрэгсэл,эрүүл ахуйн хэрэгслээр хангах	“Гал унтраах шуурхай төлөвлөгөө” боловсруулан Ханбогд сумын Гал унтраах 66 дугаар ангиар батлуулан, Гүйцэтгэх захирлын А/17 тоот тушаалаар “Галын аюулгүй байдлын журам” батлуулан журмын дагуу галын сарай, галын хор, гал унтраах хэрэгслээр бүрэн хангагдаж, байнгын үзлэг шалгалт хийдэг.	2024 онд	Осол эрсдэлийн менежментийн төлөвлөгөөний зардалд тусгаж шийдвэрлэсэн	Галын аюулаас хамгаалах, шаардлагатай тохиолдолд шуурхай арга хэмжээ авах мэдэгдэхүүнтэй болсон.

6	Байгаль хамгаалах талаар хийсэн ажлын жил бүрийн тайланг БОАЖЯ-нд хүргэн өгч байх	Байгаль хамгаалах талаар хийсэн ажлын тайланг БОАЖЯ-нд цаг тухай бүр гаргаж явуулдаг.	2024 онд	Үйл ажиллагааны зардалд тусгаж шийдвэрлэсэн	Төлөвлөгөөний дагуу жил бүр хянуулж заасан хугацаанд тайлангаа өгдөг.
7	Байгаль хамгаалахад орон нутгийн иргэдийн оролцоог идэвхжүүлэх сургалт, аян, уулзалт зөвлөгөөг жил бүр зохион байгуулах, тэдний санал зөвлөмжийг БОМТ-г хэрэгжүүлэх ажилд тусгах	-	2024 онд	0.5 сая ₮	-
8	Төслийн эдэлбэр газарт Газрын төлөв байдлын хянан баталгааг хийлгэж, цаашид 5 жил тутамд мэргэжлийн байгууллагаар хийлгэх	Төслийн эдэлбэр газарт Газрын төлөв байдлын хянан баталгаа хийлгэсэн, хүчинтэй хугацаандаа байгаа болно.			
Нийт зардал 7,098,912 мян.төг					

9. 2024 ОНЫ БОМТ, ТҮҮНИЙ ХЭРЭГЖИЛТИЙГ НӨЛӨӨЛЛИЙН БҮСЭД ОРШИН СУУГЧДАД ТАЙЛАГНАХ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ

Төсөл хэрэгжүүлэгч “Цагаан дэлгэрэх өргөө” ХХК жил бүр БОМТ-ний хэрэгжилтийн талаар байгаль орчны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагад тайланг хүргүүлэх ба төсөл хэрэгжих Өмнөговь аймгийн Байгаль орчин, аялал жуулчлалын газар, сумын Засаг даргын тамгын газарт тухайн жилийн БОМТ-ний хэрэгжилтийн тайланг жил тутамд хүргүүлж ажиллаж байна.

Хүснэгт 9.1 БОМТ, түүний хэрэгжилтийг оролцогч, сонирхогч талуудад тайлагнах, хэлэлцүүлэх хуваарийн дагуу явагдаж байна

№	БОМТ-ний биелэлтийг тайлагнахад оролцогч талууд	Тайлагнах хэлбэр	Мэдээллийн агуулга	Зохион байгуулах хугацааны тов	Тайлагнах зардал, сая .төг	Хариуцан зохион байгуулах албан тушаалтан/ажилтан	Зохион байгуулах газар
1	Байгаль Орчин, Аялал Жуулчлалын яам	Тайлангийн эх хувь болон цахим хэлбэрээр албан бичгийн хамт	Тухайн жил төлөвлөсөн ажлаа хэрхэн гүйцэтгэсэн түүний үр дүнг өгүүлбэрээр илэрхийлэн текст байна. Тухайн текст нь ажлын гүйцэтгэл, үрдүнтэй холбоотой фото зургаар баталгаажсан байна	11 дүгээр сарын 30-ний дотор	0.3 сая ₮	Удирдлага болон Байгаль орчны мэргэжилтэн	Улаанбаатар хот
2	Өмнөговь аймгийн байгаль орчны газар			11 дүгээр сарын 01-ээс өмнө			Өмнөговь аймаг
3	Ханбогд сумын Номгон багийн Иргэдийн нийтийн хуралд			Илтгэл байдлаар хэлэлцүүлэх			11 дүгээр сарын 01-ээс өмнө
Нийт				300.000 ₮			

Дүгнэлт

1. “Цагаан дэлгэрэх өргөө” ХХК Өмнөговь аймгийн Ханбогд сумын Номгон багийн нутагт “Ажилчдын хотхон, авто зогсоол” байгуулах төслийг хэрэгжүүлэхдээ “2024 оны Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөө”-г бүрэн хангаж ажилласан.
2. Төсөл хэрэгжүүлэх явцад байгаль орчин, хүрээлэн байгаа орчны агаар, ус, хөрсийг хамгаалах , унаган төрхийг хадгалах асуудлаар харьяа сум, багийн удирдлагуудтай нягт хамтран ажиллаж, үүсэж болох эрсдэлийг бууруулахад гол анхаарлаа хандуулан үр дүнтэй ажилсан.
3. Төслийн хүрээнд хог хаягдлыг эх үүсвэр дээр анхан шатны ангилан ялгалт хийх, овор хэмжээг багасгахыг “Хатуу хог хаягдлын журам”-аар зохицуулснаар хог хаягдлын хэмжээ багасгаж, нойтон шингэн хаягдлыг шинэ технологиор зайлуулснаар эрүүл ахуй ариун цэврийн шаардлага хангасан Хогийн цэгтэй болсон.
4. Ажилтнуудад ил задгай бие засах, нус цэр, шүлсээ хаяхыг цээрлэх, байгаль орчноо хамгаалах асуудлыг “Кемпийн дотоод журам”-д тусгаж, зөрчил гаргасан ажилтнуудад байгууллагын дотоод журамд заасны дагуу арга хэмжээ тооцож ажилласан нь байгаль орчноо хамгаалах, хөрсний бохирдлыг бууруулах үр дүнтэй ажил болсон.
5. Усыг хэрэглээг хянах, унд ахуйн усыг зөв зохистой, хэмнэлттэй ашиглах зорилгоор гүний худагт тоолуур тавьж, нээлттэй цорго бүрийн дэргэд “Ус чандмань эрдэнэ”, “Усаа хэмнэе” зэрэг анхааруулга санамжийг байрлуулснаар усаа хайрлах соёлыг түгээж байна.
6. Ажилчдын хотхоны хөрсөн бүрхэвчийг хамгаалах, элсний нүүдлийг зогсоох, ногоон бүс байгуулах зорилтын хүрээнд 1852ш мод суулгац тарьж ургуулан орчныг тохижуулж агаарын бохирдлыг бууруулсан.
7. Саарал усыг мод усалгаа, орчны усалгаанд ашиглаж цэвэр усны хэмнэлт, мод ургамлын арчилгаанд хэрэглэж, орчны тоосжилт тоосонцрыг бууруулах усалгааг хийж нөлөө үзүүлэхүйц дэвшил болж ашиглаж байна.

ТАЙЛАНГИЙН ХАВСРАЛТУУД

ХАНЛАБ ХХК
Улаанбаатар хот, Хан-Уул дүүрэг, 17 р хороо, Богд Жавзандамба
гудамж 34/6 тоот, Хан Рашаан компанийн байр
Утас: 70109968, 99995316
<http://www.khanlab.mn>

ИТГЭМЖЛЭГДСЭН ЛАБОРАТОРИЙН ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ДҮН

ЗАХИАЛАГЧИЙН НЭР: ЦАГААН ДЭЛГЭРЭХ ӨРГӨӨ ХХК

ДЭЭЖИЙН ТӨРӨЛ,
ТОО

Ус, 2

ЗАХИАЛГА №: 2024/1584

ХҮЛЭЭН АВСАН ОГНОО: 2024.09.16

ШИНЖИЛСЭН ОГНОО: 2024.09.24

ДЭЭЖ БОЛОВСРУУЛАЛТ: хийгээгүй

ХУУДАСНЫ ТОО: 2

Сорилтын үр дүн зөвхөн тухайн дээжинд хамаарна.
Дээжлэлтийн талаарх асуудлыг манай лаборатори хариуцахгүй болно.

Чанарын менежер:

Д.Пүрэвжаргал

Хамтран амжилласан таньд талархлаа.

ЗАХИАГА №: 2024/1584
 ДЭЭЖИЙН ДУГААР: Гүний туяаг
 ЛАБОРАТОРИЙН ДУГААР: Л-16095

№	ЭЛЕМЕНТ	НЭГЖ	ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ДҮН	ЗӨВШӨӨРӨГДӨХ ХЭМЖЭЭ /MNS 0900:2018/	СТАНДАРТ АРГА
1	pH	-	8.20	6.5-8.5	MNS ISO 10523:2001
2	Кали (K ⁺)	мг/л	1.53	-	MNS 5465:2005
3	Натри (Na ⁺)	мг/л	284.7	200.0	
4	Кальци (Ca ²⁺)	мг/л	48.84	100.0	MNS ISO 2572:1999
5	Магни (Mg ²⁺)	мг/л	27.79	30.00	
6	Аммоний (NH ₄ ⁺)	мг/л	<0.10	1.50	MNS ISO 7150-1:2006
7	Хлорид (Cl ⁻)	мг/л	211.0	350.0	MNS ISO 9297:2005
8	Сульфат (SO ₄ ²⁻)	мг/л	329.7	500.0	MNS 3652.4:1984 MNS ISO 11885:2011
9	Нитрит (NO ₂ ⁻)	мг/л	<0.05	1.00	MNS 4431:2005
10	Нитрат (NO ₃ ⁻)	мг/л	6.08	50.00	MNS ISO 7890-3:2001
11	Карбонат (CO ₃ ²⁻)	мг/л	<1.5	-	MNS ISO 9963-1:2005
12	Гидрокарбонат (HCO ₃ ²⁻)	мг/л	241.0	-	
13	Нийт хатуулга	мг-экв/л	4.72	7.00	
14	Хуурай үзэгдэл, TDS	мг/л	1082	1000	MNS 4423:1997
15	Цахиргай хүчил, H ₂ SiO ₃	мг/л	13.29	-	
16	Исэлдэх чадвар /KMnO ₄ /	мгO ₂ /л	3.76	-	MNS ISO 4889:1999
17	Фосфат, PO ₄ ³⁻	мг/л	0.17	3.5	MNS ISO 6878:2001
18	Фтор, F	мг/л	2.96	0.7-1.5	MNS ISO10359-1:2002
19	Хүхрүстөрөгч, H ₂ S	мг/л	2.75	0.1	
20	Чөлөөт хлорид, Cl _{free}	мг/л	<0.10	0.2-0.3	MNS ISO 7393-1:2001
21	Булсгар	NTU	<10.0	1.5	
22	Мөнгө, Ag	мг/л	<0.01	0.1	
23	Хөнгөнцэгаан, Al	мг/л	<0.025	0.50	
24	Машьах, As	мг/л	<0.01	0.01	
25	Бор, B	мг/л	0.64	2.40	
26	Барн, Ba	мг/л	0.10	0.70	
27	Берелли, Be	мг/л	<0.001	0.0002	
28	Кадми, Cd	мг/л	<0.001	0.003	
29	Кобальт, Co	мг/л	<0.001	-	
30	Хром, Cr	мг/л	<0.005	0.05	
31	Зэс, Cu	мг/л	<0.02	2.0	MNS (ISO) 11885:2011
32	Төмөр, Fe	мг/л	0.04	0.3	
33	Марганец, Mn	мг/л	<0.01	0.1	
34	Молибден, Mo	мг/л	0.023	0.07	
35	Никель, Ni	мг/л	<0.005	0.02	
36	Хартугаага, Pb	мг/л	<0.01	0.01	
37	Сурамаг, Sb	мг/л	<0.01	0.02	
38	Селен, Se	мг/л	0.02	0.04	
39	Стронци, Sr	мг/л	1.04	2.00	
40	Уран, U	мг/л	<0.01	0.03	
41	Цайр, Zn	мг/л	<0.01	5.0	
42	Цианид, CN _{free}	мг/л	<0.002	0.01	MNS ISO 6703(II):2005
43	Мөнгөн ус, Hg	мг/л	<0.001	0.001	EPA Method 7473

ЗАХИАЛГА №: 2024/1584
 ДЭЭЖИЙН ДУГААР: Крантын ус
 ЛАБОРАТОРИЙН ДУГААР: Л-16096

№	ЭЛЕМЕНТ	НЭГЖ	ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ДҮН	ЗӨВШӨӨРӨГДӨХ	СТАНДАРТ АРГА
				ХЭМЖЭЭ /MNS 0900:2018/	
1	pH	-	8.06	6.5-8.5	MNS ISO 10523:2001
2	Кали (K ⁺)	мг/л	1.31	-	MNS 5465:2005
3	Натри (Na ⁺)	мг/л	234.3	200.0	
4	Кальци (Ca ²⁺)	мг/л	36.56	100.0	MNS ISO 2572:1999
5	Магни (Mg ²⁺)	мг/л	20.51	30.00	
6	Аммоний (NH ₄ ⁺)	мг/л	<0.10	1.50	MNS ISO 7150-1:2006
7	Хлорид (Cl ⁻)	мг/л	163.4	350.0	MNS ISO 9297:2005
8	Сүльфат (SO ₄ ²⁻)	мг/л	248.6	500.0	MNS 3652.4:1984 MNS ISO 11885:2011
9	Нитрит (NO ₂ ⁻)	мг/л	<0.05	1.00	MNS 4431:2005
10	Нитрат (NO ₃ ⁻)	мг/л	3.91	50.00	MNS ISO 7890-3:2001
11	Карбонат (CO ₃ ²⁻)	мг/л	<1.5	-	MNS ISO 9963-1:2005
12	Гидрокарбонат (HCO ₃ ²⁻)	мг/л	222.7	-	
13	Нийт хатуулаг	мг-экв/л	3.51	7.00	
14	Хуурай үлдэгдэл, TDS	мг/л	856.0	1000	MNS 4423:1997
15	Цахиурын хүчил, H ₂ SiO ₃	мг/л	12.53	-	
16	Исэлтэх чөлөөт KMnO ₄	мгO ₂ /л	2.32	-	MNS ISO 4889:1999
17	Фосфат, PO ₄ ³⁻	мг/л	0.15	3.5	MNS ISO 6878:2001
18	Фтор, F	мг/л	2.75	0.7-1.5	MNS ISO 10359-1:2002
19	Хүчтэргүүстөрөгч, H ₂ S	мг/л	<0.10	0.1	
20	Чөлөөт хлорид, Cl _{free}	мг/л	<0.10	0.2-0.3	MNS ISO 7393-1:2001
21	Булшгар	NTU	<10.0	1.5	
22	Мөнгө, Ag	мг/л	<0.01	0.1	
23	Хөнгөншлэгийн, Al	мг/л	<0.025	0.50	
24	Мысъяк, As	мг/л	0.06	0.01	
25	Бор, B	мг/л	0.55	2.40	
26	Барий, Ba	мг/л	0.08	0.70	
27	Берелли, Be	мг/л	<0.001	0.0002	
28	Кадми, Cd	мг/л	<0.001	0.003	
29	Кобальт, Co	мг/л	<0.001	-	
30	Хром, Cr	мг/л	<0.005	0.05	
31	Зэс, Cu	мг/л	<0.02	2.0	MNS (ISO) 11885:2011
32	Төмөр, Fe	мг/л	0.14	0.3	
33	Марганец, Mn	мг/л	<0.01	0.1	
34	Молибден, Mo	мг/л	0.023	0.07	
35	Никель, Ni	мг/л	<0.005	0.02	
36	Хартугаага, Pb	мг/л	<0.01	0.01	
37	Сурыма, Sb	мг/л	<0.01	0.02	
38	Селен, Se	мг/л	<0.01	0.04	
39	Стронци, Sr	мг/л	0.79	2.00	
40	Уран, U	мг/л	<0.01	0.03	
41	Цайр, Zn	мг/л	0.204	5.0	
42	Цианид, CN _{free}	мг/л	<0.002	0.01	MNS ISO 6703(II):2005
43	Мөнгөн ус, Hg	мг/л	<0.001	0.001	EPA Method 7473

УС АШИГЛАХ ГЭРЭЭ

2024 оны 07 дугаар сарын 23-ны өдөр

Дугаар:ӨМБОАЖГ-2024/36

Даланзадгад сум

Нэг. Ерөнхий зүйл

Усны тухай хуулийн 28 дугаар зүйлийн 28.4, 28.6, 18.1.4 дахь заалт, Галба-Өөш-Долоодын говийн сав газрын захиргааны 2024 оны 06-р сарын 24-ны өдрийн 02 дугаартай ус ашиглуулах дүгнэлт, Өмнөговь аймгийн Байгаль орчин, аялал жуулчлалын газрын даргын 2024 оны 07 дугаар сарын 23-ний өдрийн А/14 тоот тушаалыг тус тус үндэслэн:

Нэг талаас Ус ашиглуулагчийг төлөөлж Өмнөговь аймгийн Байгаль орчин, аялал жуулчлалын газрын Байгаль орчны хяналтын улсын байцаагч Төрмөнх овогтой Бадамцэцэг,

Нөгөө талаас Ус ашиглагчийг төлөөлж Өмнөговь аймаг, Цогтцэций сум, 3-р баг, Цагаан овоо, 2-р өргөтгөлийн насосын зүүн талд, ажилчдын хотхон 104 тоот, Цагаан дэлгэрэх өргөө ХХК /улсын бүртгэлийн дугаар 1111016251, регистрийн дугаар 3641856/-ийн гүйцэтгэх захирал Г.Мөнхзул нар ус ашиглах талаар тохиролцон энэхүү гэрээг 1 жилийн хугацаатай байгуулав.

Хоёр. Гэрээний гол нөхцөл

2.1. Ус ашиглах зориулалт: унд ахуй, дулаан үйлдвэрлэл, ногоон байгууламжийн усалгаа

2.2. Ашиглах усны хэмжээ:

- 2.2.1. Унд ахуйн хэрэгцээнд – 16,425 м³/жил
- 2.2.2. Ногоон байгууламж -2880 м³/жил
- 2.2.3. Дулаан үйлдвэрлэл -1420.5 м³/жил
- 2.2.4. Нийт ашиглах усны хэмжээ 20725.5 м³/жил

2.3. Усны чанар, найрлага:

- Ундны усны MNS-0900:2005 стандартын шаардлагуудын дагуу үзүүлэлтийг бүрэн хангаж ажиллах,
- Хими, бактерлогийн шинжилгээг улирал бүр хийлгэж аймгийн БОАЖГазарт хариуг ирүүлэх

2.4. Усны эх үүсвэр:

Байршил	Ажилчдын хотхон, засварын төв
Солбицол	42° 45' 953" 107°22'948"
Барилга байгууламж	Мэдээлэл байхгүй
Тоног төхөөрөмжийн нэр, марк	байхгүй

Гүн, м	100
Ундарга л/сек	3.8
Гаргасан он	2021
Усны тоолуур	Тоолууртай

2.5. Хаягдал усан дахь бохирдуулах бодисын хэмжээ: Мэдээлэл байхгүй

2.6. Бохир ус цэвэрлэх барилга байгууламжийн байршил, хүчин чадал, технологи, цэвэрлэх арга, цэвэрлэгээний түвшин: Чех улсад үйлдвэрлэсэн биологийн технологит суурилсан бохир ус цэвэрлэх байгууламж хоногт 180 м³ бохир ус цэвэрлэх хүчин чадалтай. Одоогийн байдлаар хоногт 25-30м³ бохир усыг цэвэрлэж байна. Цэвэрлэгээний түвшин стандартын шаардлага хангаж байна.

2.7. Хаягдал усан дахь нэгж бохирдуулах бодист ногдох төлбөрийн хэмжээ:

2.8. Ус ашигласны төлбөрийн хэмжээ: Усны экологи эдийн- засгийн үнэлгээг шинчлэн батлах тухай Монгол Улсын Засгийн газрын 2011 оны 302 тогтоолоор Галба- Өөш долоодын говийн сав газарт тогтоосон газрын доорхи усны экологи эдийн засгийн суурь үнэлгээ, Засгийн газрын 2013 оны 327 дугаар тогтоолд заасан ашиглалтын зориулалтыг тооцох итгэлцүүр, Засгийн газрын 2013 оны 326 дугаар тогтоолд заасан усны нөөц ашигласны төлбөрийн хувь хэмжээгээр "Төсвийн тухай хууль"-ийн 23.8.9 дахь заалт, Өмнөговь аймгийн ИТХ-ын Тэргүүлэгчдийн 2013 оны 51 дугаар тогтоолын дагуу орон нутгийн төсөвт төвлөрүүлнэ.

2.8.1. Унд ахуйд ашиглах усны төлбөр: $16425 \text{ м}^3/\text{жил} * 95.9 \text{ төгрөг} (3996*0.16*15\%) = 1,575,157.5$ *Инэг сая таван зуун далан таван мянга нэг зуун тавин долоо арвны таван/ төгрөг*

2.8.2. Ногоон байгууламжинд ашиглах усны төлбөр: $2021 \text{ м}^3/\text{жил} * 71.928 \text{ төгрөг} (3996*0.1*0.18\%) = 207,152.64$ *Ихөөр зуун долоон мянга нэг зуун тавин хоёр зууны жаран дөрвөн/ төгрөг*

2.8.3. Дулаан үйлдвэрлэлд ашиглах усны төлбөр: $1420.5 \text{ м}^3/\text{жил} * 59.94 \text{ төгрөг} (3996*0.15*0.25\%) = 102,174$ *Инэг зуун хоёр мянга нэг зуун далан дөрөв/ төгрөг*

2.8.4. Сумын Байгаль хамгаалагч сар бүрийн 25-нд усны тоолуурын заалтыг бичиж, фото зургаар баримтжуулан сар бүр төлбөрийг барагдуулж байх

2.8.5. Усны тоолуурын лац хөндсөн, гэмтэл учруулсан, эвдрэл гарсан гэх мэт бусад зөрчлүүдэд ус ашиглах дүгнэлтийг үндэслэн усны нөөц ашигласан төлбөрийг барагдуулана.

Гурав. Талуудын эрх, үүрэг

3.1 Гэрээ байгуулагч талууд Усны тухай хуулийн 3.1.1, 7.5, 13.1.5, 18.1.4, 19.1.2, 19.1.4, 26.1, 30.1, 30.2, 31.1- д заасан эрх эдэлж үүрэг хүлээнэ.

Дөрөв. Бусад

4.1. Гэрээ нь талууд гарын үсэг зурж, тамга дарж баталгаажуулсан өдрөөс эхлэн хүчин төгөлдөр болно.

4.2. Ус ашиглуулах дүгнэлт, ус ашиглуулах зөвшөөрөл, хаягдал усны талаархи дүгнэлт, хаягдал ус зайлуулах зөвшөөрөл гэрээний салшгүй хэсэг байна.

4.3 Дүгнэлтэнд заасан тавигдах шаардлага, цаашид авах арга хэмжээ, зөвлөмжийг хэрэгжүүлэн ажиллах

4.4. Гэрээний хэрэгжилтийг 2024 оны 01 дүгээр сарын 05-ний дотор дүгнэж тэмдэглэл үйлдэнэ.

4.5. Талуудын тохиролцсоноор гэрээнд нэмэлт, өөрчлөлт оруулж болох ба бичгээр үйлдэнэ.

4.6. Гэрээг дор дурдсан үндэслэлээр хугацаанаас нь өмнө цуцалж болно.

4.6.1 Ашиглаж байгаа усны эх үүсвэр тусгай хэрэгцээнд шилжсэн;

4.6.2 Аль нэг татан буугдсан бол;

4.7. Талуудын хооронд үүссэн маргааныг эвийн журмаар шийдвэрлэхийг эрхэмлэх бөгөөд эс зөвшөөрвөл холбогдох шатны шүүхээр шийдвэрлүүлнэ.

ГЭРЭЭ БАЙГУУЛСАН:

Ус ашиглагчийг төлөөлж:

Өмнөговь аймгийн Байгаль орчин, аялал жуулчлалын газрын Байгаль орчны хяналтын улсын байцаагч

Г.Бадамцэцэг /Г.Бадамцэцэг/

Хаяг: Монгол улс, Өмнөговь, нутгийн

удирдлагын ордон 1 давхар 110 тоот

Харилцах утас: (976) 70532148

Э-мэйл: omboajg@gmail.com

Ус ашиглагчийг төлөөлж:

"Цагаан дэлгэрэх өргөө" ХХК-ийн
Гүйцэтгэх захирал

Г.Мөнхзул /Г.Мөнхзул/

Хаяг: Монгол улс, Өмнөговь аймаг,

Цогтцэций сум Цагаан овоо баг, 2-р

өргөтгөлийн насосын зүүн талд,

ажилчдын хотхон 104 тоот

Харилцах утас:

УС АШИГЛАХ ГЭРЭЭ ДҮГНЭХ АКТ

Ус ашиглах гэрээний дугаар, гэрээ байгуулсан он сар өдөр	ӨМБОАЖГ-2023/29, 2024 оны 08-р сарын 30-ны өдөр
Төслийн нэр:	Ажилчдын хотхон, авто зогсоол
Төсөл хэрэгжүүлэгчийн нэр:	Цагаан дэлгэрэх өргөө ХХК
Регистрийн дугаар:	3641856
Тусгай зөвшөөрлийн дугаар:	
Төслийн байршил:	Өмнөговь аймаг Ханбогд сум Номгон баг
Гэрээ дүгнэсэн он сар өдөр	2024.06.11

Гэрээний биелэлт:

№	Гэрээний гол нөхцөл	Гүйцэтгэл
1.	Усны эх үүсвэр: - Унд ахуйн - Ногоон байгууламж - Дулаан үйлдвэрлэл	Унд ахуйн, дулаан үйлдвэрлэлийн усны хэрэглээг өөрийн эзэмшлийн гүний худгаас хангасан байна. Ногоон байгууламжийн усалгааг цэвэрлэх байгууламжаас гарсан саарал усаар хангасан байна.
2.	Ашиглах усны хэмжээ, м ³ 2.1.1 Унд ахуй 2.2.2 Ногоон байгууламж 2.2.3 Дулаан үйлдвэрлэл нийт 30816.5м ³ /жил	Ашигласан усны хэмжээг тоолуурын заалтаар тооцсон байна. 2.2.1 Унд ахуйн хэрэглээ - 5918м ³ /жил 2.2.2 Ногоон байгууламж – 471 м ³ /жил 2.2.3 Дулаан үйлдвэрлэл –336 м ³ /жил нийт 6725 м ³ /жил ус ашигласан. Ханбогд сумын Байгаль хамгаалагчийн усны тоолуурын актыг үндэслэсэн.
3.	Усны чанар найрлага	Улирал тутам дээж авч шинжилгээ хийлгэсэн байна. /хариуг хавсаргав/
4.	Усны эх үүсвэрийг хамгаалах, усны нөөц бохирдохоос сэргийлэх арга хэмжээ, түүнд зарцуулах хөрөнгийн хэмжээг төлөвлөж ирүүлэх	Гэрээнд тусгагдсан нийт ажлуудыг бүрэн биелүүлэн ажилласан байна. Үүнд: 1. LXSG ® маркийн 50мм голчтой хүйтэн усны тоолуурыг 2023 оны 03-р сарын 30-нд суурилуулсан. 2. Усны эх үүсвэрт 3*4 харьцаатай сэндвичин барилга барьж, 43 метр хамгаалалтын хашаажуулалт хийсэн. 2. 2 худгийн эх үүсвэрээс ундны усны чанарыг шинжилгээг Газар зүй геоэкологийн хүрээлэнгийн усны шинжилгээний лабораторт шинжилгээг улиралд 1 удаа шинжилгээг өгсөн.
5.	Усны тоолуур	Хүйтэн усны тоолууртай №ЭУ070981 Загвар: LXSG-50

		Суурилуулсан байгууллага, огноо: 2023.03.30 Дуусах хугацаа: 2025.03.30 Баталгаажуулсан огноо: 2023.03.30
6.	Усны нөөц ашигласны төлбөрийн хэмжээ /мян. төг/ 2.8.1 унд ахуйн 2.8.2 ногоон байгууламж 2.8.3 Дулаан үйлдвэрлэлд нийт 2,875,802 төгрөгийг	Усны нөөц ашигласны төлбөрийг тоолуурын заалтаар төлбөрийг бүрэн төлж барагдуулж 645,600 төгрөгийн орон нутгийн дансанд төвлөрүүлсэн байна.
7.	Тухайн жилийн ус ашиглалтын тайланг хүлээн авах	Ус ашиглалтын тайланг ирүүлээгүй
<p>Дүгнэлт: Гэрээнд заасан ажлуудыг бүрэн биелүүлж ажилласан байна. Ус ашиглалтын тайланг хагас бүтэн жилээр аймгийн БОАЖГазарт цаг хугацаанд нь ирүүлэх.</p> <p>Цаашид усны эх үүсвэрийг хамгаалах, усны нөөц хомсдох, бохирдохоос сэргийлэх арга хэмжээг оновчтой төлөвлөж бодит арга хэмжээг авч хэрэгжүүлэх нь зүйтэй.</p> <p>Жич: булаг шандны эхийг хашиж хамгаалах, булаг шандны эхийн хог хаягдлыг цэвэрлэх г.мэт</p>		

Гэрээг дүгнэсэн:

Ус ашиглуулагч төлөөлж:
Байгаль орчин, аялал жуулчлалын
газрын дарга /Х.Отгонмөнх/

Байгаль орчин, аялал жуулчлалын газрын
мэргэжилтэн /Г.Соёлмаа/

Ус ашиглагч төлөөлж:
"Цагаан дэлгэрэх өргөө"
ХХК-ий гүйцэтгэх захирал

Уршил /Г.Мөнхзул/ - 2

БАЙГАЛЬ ОРЧИН, АЯЛАЛ ЖУУЛЧЛАЛЫН ЯАМ
**ГАЛБА-ӨӨШ-ДОЛООДЫН ГОВИЙН
САВ ГАЗРЫН ЗАХИРГАА**

305 тоот, Соёмбо цогцолбор, 3 дугаар баг,

Сайншанд сум, Дорноговь аймаг, 44103

Утас/факс: (976) 7052 3681,

Цахим шуудан: Galba.usgz@gmail.com

2024.06.24 № 111

танай 2024.05.15 -ны № 24/44 -т

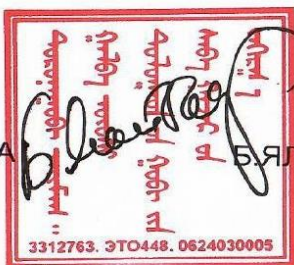
**“ЦАГААН ДЭЛГЭРЭХ ӨРГӨӨ”
ХХК-ИЙН ГҮЙЦЭТГЭХ ЗАХИРАЛ
Г.МӨНХЗУЛ ТАНАА**

Усны тухай хуулийн 28 дугаар зүйлийн 28.4-т заасны дагуу Өмнөговь аймгийн Ханбогд сумын нутагт хэрэгжиж буй “Ажилчдын хотхон, авто зогсоол байгуулах” төсөлд 2024 оны ус ашиглуулах дүгнэлтийг гарган хавсралтаар хүргүүллээ.

Хувийг; Өмнөговь аймгийн Байгаль орчин, аялал жуулчлалын газарт

Хавсралт 4 хуудастай

ДАРГА Б.ЯЛАЛТБАЯР

ГАЛБА-ӨӨШ-ДОЛООДЫН ГОВИЙН САВ ГАЗРЫН ЗАХИРГАА
УС АШИГЛУУЛАХ ДҮГНЭЛТ

2024 оны 06-р сарын
24-ний өдөр

Дугаар-02

Сайншанд сум

1.Аж ахуйн нэгж байгууллага, захирлын нэр, хаяг, утас факс, улсын бүртгэлийн дугаар

"Цагаан дэлгэрэх өргөө" ХХК-ийн гүйцэтгэл захирал Г.Мөнхзул, Өмнөговь аймаг, Цогтцэций сум, 3-р баг, Цагаан овоо, 2-р өргөлтийн насос станцын зүүн талд ажилчдын хотхон 104 тоот, Утас 99101201. Улсын бүртгэлийн дугаар - 1111016251, регистрийн дугаар- 3641856.

2. Төслийн нэр, байршил

Өмнөговь аймаг, Ханбогд сум, Номгон багийн нутагт байрладаг. Галба-Өөш-Долоодын говийн сав газарт харьяалагдана.

3. Төсөл хэрэгжүүлэгч

"Цагаан дэлгэрэх өргөө" ХХК

4. Тусгай зөвшөөрлийн дугаар болон талбайн координат /X,Y/:

10га газарт төсөл хэрэгжих ба 8га газарт ажилчдын хотхон, 2га газарт авто зогсоол байгуулахаар төлөвлөсөн. Тус компани нь "Эрхэт түнш", "Цагаан хад мөнхийн эх" ХХК-иудаас тус тус 5га газрыг түрээсэлж үйл ажиллагаа явуулдаг.

4725112.111 703653.979

4725212.666 703531.812

4725456.764 703732.728

4725355.977 703854.704

4725198.09 704035.52

4725362.52 703847.21

4725513.17 703978.76

4725348.73 704167.07 нийт 10га талбай.

5. Үйлдвэрлэл, үйлчилгээний нэр төрөл, зориулалт:

"Ажилчдын хотхон", авто зогсоол

6. Үйлдвэрийн техник, технологи /ажиллах горим, хүчин чадал/:

Ажилчдын хотхон, авто зогсоол нь 365 хоног ажиллана.

7. Үйлдвэрлэх, боловсруулах бүтээгдэхүүний хэмжээ:

Ажилчдын хотхон нь Цагаан хаданд үйл ажиллагаа явуулдаг тээврийн компанийн ажилтнуудыг байрлах байр, хоолоор тасралтгүй хангаж тав тухтай байдлыг хангаж ажилладаг. Нэг ээлждээ 1500 ажилтан хүлээн авах хүчин чадалтай. 2024 онд 365 хоног ажиллах ба нэг ээлжиндээ 300 хүн ажиллахаар төлөвлөсөн.

8. Усны эх үүсвэр, нөөц, чанар, хоногт ашиглах хэмжээ /шоо.метрээр/:

Өмнөговь аймгийн Ханбогд сумын нутагт байрлах өөрийн эзэмшлийн нэг худгаас усны хэрэглээг хангана. Усны ашиглах боломжит нөөцийн дүгнэлт гаргуулаагүй. 2024 онд хоногт ашиглах ус 56.79 м3/хон байна.

9. Усны барилга байгууламжууд /нэр, хүчин чадал, барилга, байгууламжийн хэмжээ хийц/:

10. Худаг, өргөлтийн станцууд, усны тоолуур /насосны хүчин чадал, марк/:

Худгийн нэр	Солбицол	Гүн, м	Ундаргаа л/сек	Гаргасан он	Усны тоолуур
Худаг	42° 45.953, 107° 22.948	100	3,8	2021	Тоолууртай

11. Дамжуулах байгууламж /шугам сүлжээний урт, диаметр/:

Дамжуулах байгууламж, шугам сүлжээний талаарх мэдээлэл тодорхойгүй.

12. Хаягдал бохир усны хэмжээ, цэвэрлэгээний арга, түвшин:

Чех улсад үйлдвэрлэсэн биологийн технологит суурилсан бохир ус цэвэрлэх байгууламж хоногт 180 м³ бохир ус цэвэрлэх хүчин чадалтай. Одоогийн байдлаар хоногт 25-30м³ бохир усыг цэвэрлэж байна.Цэвэрлэгээний түвшин стандартын шаардлага хангаж байна.

13. Байгаль орчны үнэлгээ, нөхцөл

Өмнеговь аймгийн Ханбогд сумын нутагт байрлах "Цагаан дэлгэрэх өргөө" ХХК-ийн Ажилчдын хотхон, авто зогсоол байгуулах төслийн байгаль орчны нөлөөллийн нарийвчилсан үнэлгээний тайланг 2021 онд Грийнтрэндс ХХК хийж гүйцэтгэсэн.

14. Онцгой нөхцөл:

Улирал бүр 2-оос доошгүй удаа хаягдал усны холимог сорьц авч, байгаль орчны итгэмжлэгдсэн лабораториор шинжилгээ хийлгэж, хариуг улирал бүрийн сүүлийн сарын 15-ны дотор Сав газрын захиргаанд ирүүлэх шаардлагатайг анхаарах.

15. Холбогдох хууль, дүрэм, журам, норм, стандарт, баримт бичгийн дагуу усны зарцуулалтыг тооцох

БОНХАХЖ-ын сайдын 2015 оны А/301 "Нэгж бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэх, ажил гүйцэтгэх, үйлчилгээ үзүүлэхэд зарцуулах усны норм батлах тухай" тушаалын дагуу тооцоход:

Ахуйн үйлчилгээний зориулалтаар – 300хүн*150л *365 хон=16,425.0 м³/жил

Ногоон байгууламжийн усалгаа- 1500ш*40л*48удаа=2,880.0 м³/жил

Дулаан үйлдвэрлэлийн зориулалтаар 7838гкалл*4,6%* 3.94м³=1,420.5 м³/жил

16. Холбогдох хууль, тогтоол шийдвэрийн дагуу оногдуулах усны нөөцийн төлбөрийн хэмжээ:

Засгийн газрын 2011 оны 302 дугаар тогтоолоор Галба-Өөш-Долоодын говийн сав газарт тогтоосон усны экологи, эдийн засгийн суурь үнэлгээ, Засгийн газрын 2013 оны 327 дугаар тогтоолд заасан ашиглалтын зориулалтыг тооцох итгэлцүүр, Засгийн газрын 2013 оны 326 дугаар тогтоолд заасан усны нөөц ашигласны төлбөрийн хувь хэмжээг ашиглан тооцсон болно.

Төлбөр тооцоход:

Ахуйн үйлдвэрлэл үйлчилгээний зориулалтаар усны нөөц ашигласны төлбөр:

$$1 \text{ м}^3 \text{ газрын доорх усны үнэ: } 3.996.0 \text{ төг/м}^3 \times 0.15 \times 0.16 = 95.904 \text{ төг/м}^3$$

- 3,996.0 төг Галба-Өөш-Долоодын говийн сав газарт газрын доорх ус ашигласан

нөхцөлд тогтоосон экологи, эдийн засгийн суурь үнэлгээ

- 0.15 (15%) Засгийн газрын 2013 оны 326 дугаар тогтоолын дагуу газрын доорх усны

нөөц ашигласны төлбөрийн 10-д заасан хувь хэмжээ

- 0.16 Засгийн газрын 2013 оны 327 дугаар тогтоолын дагуу ашиг олох зориулалтаар ахуйн үйлдвэрлэл үйлчилгээ эрхлэхэд газар доорх ус ашигласан нөхцөлд тооцох ашиглалтын зориулалтын итгэлцүүр

$$16,425.0 \text{ м}^3 \times 95.904 \text{ төг/м}^3 = 1,575,223.2 \text{ төгрөг}$$

Дулаан үйлдвэрлэлд усны нөөц ашигласны төлбөр:

$$1 \text{ м}^3 \text{ газрын доорх усны үнэ: } 3,996.0 \text{ төг/м}^3 \times 0.15 \times 0.25 = 59.94 \text{ төг/м}^3$$

- 3,996.0 төг Галба-Өөш-Долоодын говийн сав газарт газрын доорх ус ашигласан нөхцөлд тогтоосон экологи, эдийн засгийн суурь үнэлгээ

- 0.15 (15%) Засгийн газрын 2013 оны 326 дугаар тогтоолын дагуу газрын доорх усны нөөц ашигласны төлбөрийн 8-д заасан хувь хэмжээ

- 0.1 Засгийн газрын 2013 оны 327 дугаар тогтоолын дагуу эрчим хүчний зориулалтаар газар доорх ус ашигласан нөхцөлд тооцох ашиглалтын зориулалтын итгэлцүүр

$$1,420.5 \text{ м}^3 \times 59.94 \text{ төг/м}^3 = 85,144.8 \text{ төгрөг}$$

Ногоон байгууламжийн усалгаанд усны нөөц ашигласны төлбөр:

$$1 \text{ м}^3 \text{ газрын доорх усны үнэ: } 3,996.0 \text{ төг/м}^3 \times 0.1 \times 0.18 = 71.928 \text{ төг/м}^3$$

- 3,996.0 төг Галба-Өөш-Долоодын говийн сав газарт газрын доорх ус ашигласан нөхцөлд тогтоосон экологи, эдийн засгийн суурь үнэлгээ

- 0.1 (10%) Засгийн газрын 2013 оны 326 дугаар тогтоолын дагуу газрын доорх усны нөөц ашигласны төлбөрийн 9-д заасан хувь хэмжээ

- 0.18 Засгийн газрын 2013 оны 327 дугаар тогтоолын дагуу ашигт нөхөн сэргээлт, ногоон байгууламжийн усалгааны зориулалтаар газар доорх ус ашигласан нөхцөлд тооцох ашиглалтын зориулалтын итгэлцүүр

$$2,880.0 \text{ м}^3 \times 71.928 \text{ төг/м}^3 = 207,152.64 \text{ төгрөг}$$

Нийт төлбөр: $1,575,223.2 + 85,144.8 + 207,152.64 = 1,867,520.64$ төгрөг

/Хоёр сая есөн зуун арван долоон мянга зургаан зуун жаран есөн төгрөг/

17. Үйлдвэрлэл, үйлчилгээнд усны нөөцийг хэмнэх, эргүүлж ашиглах даалгавар:

Ахуйн бохир усыг цэвэрлэн, халдваргүйжүүлж стандартын шаардлагад нийцүүлэн ногоон байгууламжийн усалгаанд ашиглах.

18. Тавих шаардлага, цаашид авах арга хэмжээ, зөвлөмж:

- "Усны тухай" хуулийн 28.6, 29.1-дэх заалтуудыг тус тус үндэслэн Өмнөговь аймгийн Байгаль орчин, аялал жуулчлалын газраас ус ашиглах зөвшөөрөл авч, гэрээ байгуулах;
- Хуулийн 31.2-т зөвшөөрсөн хэмжээнээс илүү ашигласан усны төлбөрийг 50 хүртэл хувиар өсгөн тооцож төлөхөөр заасныг анхаарч, жил бүрийн ажлын төлөвлөгөөг үндэслэлтэй гаргаж байх;
- Ахуйн болон үйлдвэрлэлийн хэрэглээнээс гарсан хаягдал усыг хүрээлэн байгаа орчинд нийлүүлэхэд "Хаягдал ус. Ерөнхий шаардлага" MNS 4943:2015 стандартыг мөрдөж ажиллах;
- Байгаль орчин, ногоон хөгжлийн сайдын 2013 оны А-156 тушаалаар баталсан Ус ашиглалт, хэрэглээг тоолууржуулах журмын хэрэгжилтийг хангаж ажиллах;
- Байгаль орчин, ногоон хөгжил, аялал жуулчлалын сайд, Барилга, хот байгуулалтын сайдын 2015 оны А-230/127 хамтарсан тушаалаар батлагдсан Усны сан бүхий газар, усны эх үүсвэрийн онцгой болон энгийн хамгаалалтын, эрүүл ахуйн бүсийн дэглэмийг мөрдөн ажиллах;
- Хаягдал усны дүгнэлтийг тухайн жилийн эхний улиралд багтаан гаргуулах

- Ус ашиглалтын тайланг 2024 оны 11-р сарын 30-нд багтаан ирүүлэх;
- Усны нөөцийг хомстох бохирдохоос хамгаалж хяналт шинжилгээг тогтмол хийлгэж байх;
- Усны тухай хуулийн 28 дугаар зүйлийн 28.2-т заасан усны ашиглах боломжит нөөцийн дүгнэлтийг Усны газраар 2024 онд гаргуулах.

БАТАЛГААЖУУЛСАН:
ДАРГА

В.ЯЛАЛТБАЯР

ДҮГНЭЛТ ГАРГАСАН:
ГАЗРЫН ДООРХ УСНЫ НӨӨЦ,
АШИГЛАЛТЫН АСУУДАЛ ХАРИУЦСАН
АХЛАХ МЭРГЭЖИЛТЭН

Э.УНДРАХГЭРЭЛ

Байгаль орчин, ногоон хөгжлийн сайдын
2013 оны 05 дугаар сарын 16-ны өдрийн
А-157 тоот тушаалын 2 дугаар хавсралт

УС АШИГЛАХ ЭРХИЙН БИЧИГ

Дугаар 2022/04

Өмнөговь Аймаг Байгаль орчин, Аялал жуулчлалын газар-ын
/Байгаль орчны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага, Сав газрын захиргаа, аймаг, нийслэлийн байгаль орчны алба/
гаргасан 2022 оны 08-р сарын 12-ны өдрийн 22/018 дугаартай ус ашиглуулах дүгнэлт,
Ханбога сумын Засаг дарга-ын
/Сав газрын захиргаа, аймаг, нийслэлийн Байгаль орчны алба, сум, дүүргийн Засаг дарга/
олгосон 2022 оны 08-р сарын 24-ны өдрийн ус ашиглах зөвшөөрөл,
Ханбога сумын Засаг дарга-тай
/Сав газрын захиргаа, аймаг, нийслэлийн Байгаль орчны алба, сум, дүүргийн Засаг дарга, Ус хангагч байгууллага/

2022 оны 08-р сарын 24-ны өдөр байгуулсан 2022/04 дугаар бүхий ус
ашиглах гэрээг үндэслэн Өмнөговь аймаг, нийслэл,
Чогтүцэн сум, дүүрэг 3-р баг Чогтэн-0800 баг, хорооны
/Иргэн, аж ахуйн нэгж, байгууллагын хаяг/

нутагт байршилтай, улсын бүртгэлийн 1111016251 тоот гэрчилгээтэй,
3641856 регистрийн дугаартай Цогтэн дээгэрэх оргод ХХК-г
/Иргэн, аж ахуйн нэгж, байгууллагын нэр/

ус ашиглахад тавигдах шаардлагыг бүрэн хангасан гэж үзэж, $42^{\circ}45'953''N$
 $107^{\circ}22'948''E$
байршилтай усны нөөцөөс хоногт 34.5 шоо метр усыг
/гвдэргийн ус, газрын доорхи ус/

Унд Ахуй болон Үйлдвэрлэл зориулалтаар ашиглах ЭРХИЙН БИЧИГ-ийг гурван 1
жилийн хугацаагаар олгов.

Эрхийн бичиг олгосон:

Өмнөговь Аймаг Ханбога сумын Байгаль хамгаалагч
аймаг, нийслэлийн Байгаль орчны алба, сум, дүүргийн Байгаль хамгаалагч
/байгууллага, албан тушаалтны нэр, гарын үсэг/

2022 оны 08-р сарын 24-ны өдөр

СУНГАЛТ

Сунгалт хийсэн шийдвэр	Он, сар, өдөр	Гарын үсэг, тамга
1. Ус ашиглах гэрээ 2023.08.30 ӨМБОАЖГ-2023/29 Ус ашиглах зөвшөөрөл 2023.8.30 № А/22 Ус ашиглуулах дүгнэлт 2023.08.18 № 05 ТӨАГСГЗ	2023.08.30 20	
2. Гэрээ: 2024.07.23 ӨМБОАЖГ-2024/36 Дүгнэлт: 2024.06.24 № 02 ТӨАГСГЗ Зөвшөөрөл: 2024.07.23 А/14	2024.07.31	

Тайлбар:
 Ус ашиглах эрхийн бичгийг Улсын усны мэдээллийн санд бүртгэнэ.

“ЭРДЭМ-ИРЭЭДҮЙ ХАМТЛАГ” ТББ

УСНЫ ХИМИЙН ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ТОДОРХОЙЛОЛТ

Сорьц авсан газрын нэр...Өмнөговь Ханбогд сум.Номгон 1-рбаг.Цагаан хадны

Уст цэгийн дугаар ба төрөл...Гүний худаг-1.гүн-100 м .Ст.т-

Сорьц авсан хугацаа 20221.03.01

Шинжилгээ хийсэн хугацаа ... 2021.03.11

Шинжилгээ хийлгэж байгууллага..... Цагаан дэлгэрэх өргөөХХК.

Катионууд	Литрт байгаа			Анионууд	Литрт байгаа		
	Мг	мг-эquiv	мг-эquiv%		Мг	мг-эquiv	мг-эquiv%
Na+K+	98.2	4.27	81.80	Cl ⁻	35.5	1.00	19.16
Ca ²⁺	8,0	0.40	7.66	SO ₄ ²⁻	68.2	14.20	27.20
Mg ²⁺	6.7	0.55	10.54	NO ₂ ⁻	0,02		
NH ₄ ⁺	0.03			NO ₃ ⁻	0,05		
Fe ₂ ⁺	и/г			CO ₃ ²⁻	и/г		
Fe ₃ ⁺	0,02			HCO ₃ ⁻	170.8	2.80	53.64
Дүн	113.1	5.22	100	Дүн	274.5	5.22	100

ΣА+К(мг/л) =387.6

pH.....6.04

Хатуулаг/ерөнхий/.....0.95 мг-эquiv/л

Үүнээс тогтмол..... мг-эquiv/л

арилах.....0.95 мг-эquiv/л

Хуурайүлдэгдэл(мг/л).....398.6

TDS. мг/л.....249.0

Исэлдэх чанар/перманганатын/

мг-О/л.....

Идэмхий нүүрс хүчлийн хий

Чөлөөт нүүрс хүчлийн хий (CO₂)

Конд(mS/cm).....425.0

Физик чанар

Өнгө.....үгүй

Амт.....

Үнэр..... үгүй

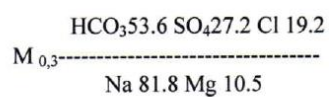
Тунгалаг.....Тунгалаг

Температур.....

Тунадас.....нилээд шороон

“ЭРДЭМ-ИРЭЭДҮЙ ХАМТЛАГ” ТББ

Курловын томъёо

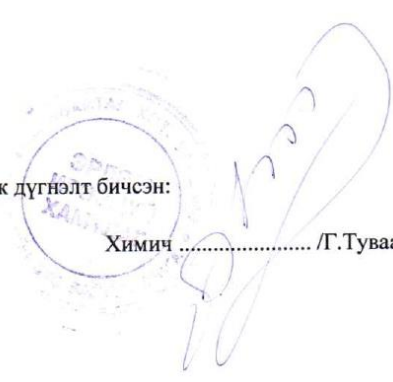

Дүгнэлт

Гидрокарбонат-сульфат,ангийн,натрийн бүлгийн I төрлийн.найрлагатай саармаг орчинтой,цэнгэг,хэт зөөлөн ус болохын хамт бохирдолтыг тодорхойлогч нэгдлүүд өчүүхэн илэрсэн байна.
Худгийн ус MNS-0900:2018 стандартын заалтыг хангаж байна.Өөрөөр унд-ахуйн хэрэгцээнд тохирно

Шинжилгээ хийж дүгнэлт бичсэн:

Химич ..... /Г.Туваанжав

УСНЫ МЭДЭЭЛЛИЙН САН

Байгаль орчны Сайд
2004 оны 185 тоот
тушаалаар батлав.

ӨРӨМДӨЛ ХУДГИЙН
ТЕХНИКИЙН ПАСПОРТ

ЭНЭХҮҮ ПАСПОРТЫГ ХУДАГ ЭЗЭМШИГЧ ӨМЧИЛНӨ

Сум, дүүрэг, хороо *Бич* *Райбуу сум* *Номгон ба*
Эзэмшигч иргэн, байгууллагын нэр *Номгон газрагч ОУО*
Өрөмдмөл хуудгийн ..... *ХХК*

Улсын №
Байршиж буй газар *Райбуу сум* *Номгон I ба*
Номгон газрагч

Ус ашиглах гэрээний №
Ус ашиглах эрхийн бичгийн №

Хуудал гаргасан /аж ахуйн нэгж/ ..... *"Энши Эвэн" ХХК*

Захирал *Д.Хүчирсайгар*
20 *21* он *03* сар *11* өдөр

Баталгаажуулсан:
Бич аймаг /нийслэлийн/-ийн Байгаль орчны албаны

Тамга
Дарга *Б.Хүчирсайгар*
20 *21* он *03* сар *11* өдөр

ХУДГИЙН БАЙРШЛЫН СОЛБИЦОЛ

Уртраг: *N: 42° 45' 25.3"*
Өргөрөг: *E - 107° 22' 24.8"*
Үнэмлэхүй өндөр: *1100* ..... м,

Аймгийн код	Аймгийн код	Худгийн зориулалтын код

Бичигч *Бич* аймгийн, хотын *Райбуу* сумын,
дүүргийн, хорооны, байгийн *Номгон I ба "Номгон газрагч"*
Энши Эвэн -д зориулан
Хүчирсайгар хэв ..... аймгийн, /хотын/
Н.Хүчирсайгар менежер ахлагчтай
анги, бригад *Райбуу 6000* маркын станкоор
Хүчирсайгар үргэлжлэн *аргаар*
улг хуудгийн цооногийг 20 *21* оны *01* сар *10* өдөрөөс
20 *21* оны *03* сар *10* өдөр хүртэл өрөмдөж гаргав.

I. ЦООНОГИЙН БҮТЭЦ, ЗОХИОМЖ

1. Цооногийн гүн ..... 100 ..... М
2. Усны тогтсон түвшин (статик) ..... 35 ..... М
3. Цооногийн ашиглалтын усны ундарга ..... 3,8 м/с ..... М
4. Цооногийн өрөмдсөн диаметр
 ..... 210 Ø ..... ММ
 ..... 210 ..... М-ээс ..... М хүртэл ..... ММ
 ..... 100 ..... М-ээс ..... 159 Ø ..... ММ
 ..... М-ээс ..... М хүртэл ..... ММ
5. Уст үеийн байрлал:
 Нэгдүгээр үе ..... 35 ..... М-ээс ..... 36 ..... М
 Хоёр дугаар үе ..... 60 ..... М-ээс ..... 65 ..... М
 Гурав дугаар үе ..... М-ээс ..... М
6. Цоонгийн бэхэлсэн суултын яндан:
 Диаметр= 248 ММ ..... 20 ..... М-ээс ..... 18 ..... М
 Диаметр= 159 ММ ..... 20 ..... М-ээс ..... 100 ..... М
 Диаметр= ..... ММ ..... М-ээс ..... М
7. Шүүрийн хийц зохиомж:
 Шүүрийн яндангийн нүхний диаметр ..... ММ
 1 уртааш м-т оногдох нүхний тоо ..... Ширхэг
 Шүүрийн диаметр ..... 159 Ø ..... ММ
 Шүүрийг ороосон утасны диаметр ..... ММ
 Шүүрийг ороосон торны ..... ММ
 Шүүрийн яндангийн нийт урт ..... 100 м ..... М

Үнд:

- Шүүрийн дээд хэсгийн урт ..... М ..... ММ-ээ ..... ММ
 Ажлын хэсгийн урт ..... М ..... ММ-ээ ..... ММ
 Дүлий хэсгийн урт ..... 20 ..... М ..... 159 ММ-ээ ..... 15 ..... М
 Ажлын хэсгийн урт ..... 35 ..... М ..... 159 ММ-ээ ..... 80 ..... М
 Дүлий хэсгийн урт ..... М ..... ММ-ээ ..... М
 Ажлын хэсгийн ур ..... М ..... ММ-ээ ..... М
8. Яндангийн араар дүүргэсэн хайрга:
  9. Цоонот ..... М-ээс ..... метр хүртэл
 ..... М-ээс ..... метр хүртэл
 цементцац (тампотаж) хийв.
  10. Шавхалтыг 2021 оны 01 сарын 20 өдрийн 10 цагаас
 01 сарын 20 өдрийн 11 цаг хүртэл 1 цаг хийв.
 Шавхалтыг *W.F.K.Sol 900* маркын насосоор ..... 100 ..... м-с
 гүнд насосыг суулгаж ..... Маркын
 компрессороор ..... м ус өргүүр янданг ..... М
 гүнд суулгаж ..... м хий дамжуулах янданг ..... М
 усны түвшин хэмжигч янданг ..... М
 гүнд тус тус суулгаж гүйцэтгэв.
 I. Түвшин бууралт ..... метр ундарга ..... л/с
 II. Түвшин бууралт ..... метр ундарга ..... л/с
 III. Түвшин бууралт ..... метр ундарга ..... л/с
 тус тус байна.

II. ЦООНОГИЙН ЗҮСЭЛТ

Масштаб см:м	Үеийн ул хүртлэх гүн (м)	Геологийн зүсэлт	Чулуулгийн бичлэг, геологийн насны индекс	Хийц зохиомж	
				Султын шүүрийн яндангийн байдлал	Сулгасан гүн, м
				00-18 и	00-18 и
				219 Д Равдрын 00-100 и 159 Ф Равдрын 05 и	00-100 и 159 Ф Равдрын 05 и
				08-85 и	35-75 и
				00-100 и 159 Ф Равдрын 05 и	00-100 и 159 Ф Равдрын 05 и
				00-100 и 159 Ф Равдрын 05 и	00-100 и 159 Ф Равдрын 05 и
				00-100 и 159 Ф Равдрын 05 и	00-100 и 159 Ф Равдрын 05 и
				00-100 и 159 Ф Равдрын 05 и	00-100 и 159 Ф Равдрын 05 и
				00-100 и 159 Ф Равдрын 05 и	00-100 и 159 Ф Равдрын 05 и
				00-100 и 159 Ф Равдрын 05 и	00-100 и 159 Ф Равдрын 05 и
				00-100 и 159 Ф Равдрын 05 и	00-100 и 159 Ф Равдрын 05 и
				00-100 и 159 Ф Равдрын 05 и	00-100 и 159 Ф Равдрын 05 и
				00-100 и 159 Ф Равдрын 05 и	00-100 и 159 Ф Равдрын 05 и
				00-100 и 159 Ф Равдрын 05 и	00-100 и 159 Ф Равдрын 05 и
				00-100 и 159 Ф Равдрын 05 и	00-100 и 159 Ф Равдрын 05 и
				00-100 и 159 Ф Равдрын 05 и	00-100 и 159 Ф Равдрын 05 и
				00-100 и 159 Ф Равдрын 05 и	00-100 и 159 Ф Равдрын 05 и
				00-100 и 159 Ф Равдрын 05 и	00-100 и 159 Ф Равдрын 05 и
				00-100 и 159 Ф Равдрын 05 и	00-100 и 159 Ф Равдрын 05 и
				00-100 и 159 Ф Равдрын 05 и	00-100 и 159 Ф Равдрын 05 и
				00-100 и 159 Ф Равдрын 05 и	00-100 и 159 Ф Равдрын 05 и
				00-100 и 159 Ф Равдрын 05 и	00-100 и 159 Ф Равдрын 05 и
				00-100 и 159 Ф Равдрын 05 и	00-100 и 159 Ф Равдрын 05 и
				00-100 и 159 Ф Равдрын 05 и	00-100 и 159 Ф Равдрын 05 и

8

III. ЦООНОГИЙН ЗҮСЭЛТ

1. Шинжилгээ хийсэн он, сар, өдөр: 2022.03.11

Узүүлэлтүүд	Уст үеийн № ба интервал			
	№	М	№	М
Дээж авсан				
Лабораторт өгсөн				

2. Физикийн шинж чанар:

Узүүлэлтүүд	Уст үеийн № ба интервал			
	№	М	№	М
Өнгө				
Үнэр				
Амт				
Тунгалаг чанар				
Тундас				
Булинтар				
Температур С°				

3. Химийн найрлага:

Узүүлэлтүүд	Нэгж хэмжээ	Уст үеийн № ба интервал			
		№	М	№	М
РН (идэвхит урвал)					
CO ₂ (Чөлөөт)	мг/л				
CO ₂ (Түрэмгий)					
H ₂ S (хүхрэг үстөрөгч)					
SiO ₂ (Цахирлын 2 исэл)					
Исэлдэх чанар O ₂					
Хурдай үлдэгдэл 180°С					
Ерөнхий хатуу	мг, экв/л				
Ариглах хатуу					
Тогтмол хатуу					

9

IV. ХУДГИЙН БАРИЛГА ТӨХӨӨРӨМЖ

1. Худалт ..... *DA 75K* ..... маркын ус өргөгч,
..... Маркын хөдөлгүүр тавив.
Насосыг ..... м гүнд байрлуулав.
Ус өргөгч яндангийн диаметр *У.О. мм, урт нь 85... м*
Насосын штангийн диаметр *138 мм, урт нь 1.8... м*
Ус өргөгч төхөөрөмжийг угсарсны дараа *2*..... цаг
зүгшрүүлэх шавхалт хийхэд усны үндарга *58* л/сек
болгов.
2. Насос станцын барилгын талбай ..... *21.4 x 2.4* ..... м²
(Колбейер) төшөр
3. Усны резервуарын багтаамж ..... м³
хийсэн материал .....

12

V. ХУДГИЙН ӨРТӨГ

1. Өрөмдлөгийн үнэ ..... төг
2. Насос станцын барилгын үнэ ..... төг
3. Тоног төхөөрөмжийн үнэ ..... төг

Бүгд *34000000* төг

Өрөмдмөл худгийг 2021 оны 03 сарын 15 өдөр ... тоот
Актаар комиссын дарга ..... гишүүд
Шийтгэлтэй иргэдээр 2 Тал төшөр
Иргэдээр 2 Тал төшөр
Комисс *Дэвшил* иргэн, компани, байгууллагын
нэрийн өмнөөс ашиглагтанд хүлээлцүүлэв.

Паспортыг хөтөлсөн:

..... албан тушаалтай
Д. Доржпалсан

13

Хүнсний Аюулгүй Байдлын
Үндэсний Лавлагаа Лабораторийн
ерөнхий захирлын 2023 оны 01 сарын
02-ны өдрийн А/02 дугаар тушаалын
1 дүгээр хэвсрэлт Маягт 00-59

**СХЗГ-ЫН ХҮНСНИЙ
АЮУЛГҮЙ БАЙДЛЫН
ҮНДЭСНИЙ ЛАВЛАГАА ЛАБОРАТОРИ**

Улаанбаатар 17042, Хан-Уул дүүрэг,

Чингисийн өргөн чөлөө 75.

Утас: 70005972, Факс: 70006946

**ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ДҮН
CERTIFICATE OF ANALYSIS**

Бүртгэлийн дугаар (Registration number) : 24-1960

Шинжилгээ хийлгэх хүсэлт гаргасан газрын нэр : Өм: Цогтцэций сум" Грийн катеринг сервисес" ХХК

(The name of customer's request for analysis)

Дэд лабораторийн нэр (Name of the sub laboratory) : Хими, хор судлалын лаборатори;
Микробиологийн лаборатори

Дээжийн тодорхойлолт (Sample description)					
Дээжийн дугаар Sample number	Дээжийн нэр Name of sample	Цувралын дугаар Batch number	Үйлдвэрлэсэн улс The country of original manufacture	Бүтээгдэхүүний хүчинтэй хугацаа Date of expiry	Дээжийн тоо хэмжээ Quantity of the sample
9458	Гүний худгийн ус		Монгол Улс	Тодорхойгүй	2.0 л

Хүлээн авсан огноо Date of receipt	Шинжилгээ дууссан огноо Date of test completion	Хэвлэсэн огноо Date of issue of the report
2024 он 04 сар 08 өдөр	2024 он 04 сар 17 өдөр	2024 он 04 сар 23 өдөр

Дээжийн дугаар Sample number	Шинжилгээний аргын стандарт Method of analysis	Шинжилсэн үзүүлэлтийн нэр, хэмжих нэгж Test parameter/unit	Шаардлага Test requirement	Шинжилгээний дүн Test results
9458	MNS ISO 7150:2006	Аммони	1,5 мг/л ихгүй	0,0 мг/л
	ХХСЛ.7.2.82	Кальци	100,0 мг/л ихгүй	24,1 мг/л
	ХХСЛ.7.2.86	Магни	30,0 мг/л ихгүй	14,5 мг/л
	MNS ISO 7890-3:2001	Нитрат	50,0 мг/л ихгүй	24,8 мг/л
	MNS 4431:2005	Нитрит	1,0 мг/л ихгүй	0,002 мг/л
	MNS ISO 10523:2001	pH	6,5-8,5	7,7
	MNS 6271:2011	Сульфат	500,0 мг/л ихгүй	166,7 мг/л
	MNS 6778:2019	Хатуулаг	7,0 мг-экв/л ихгүй	2,4 мг-экв/л
	MNS ISO 9297:2005	Хлорид (*)	350,0 мг/л ихгүй	167,3 мг/л
	MNS 4423:1997	Хуурай үлдэгдэл	1000,0 мг/л ихгүй	669,0 мг/л
	MNS ISO 7888:1999	Цахилгаан дамжуулах чанар	1,0 мСм/см ихгүй	1,0 мСм/см
	MNS ISO 6222:1998	ББЕТ	1мл-т 100-аас ихгүй	ББЕТ- 70
	MNS ISO 9308-1:1998	Гэдэсний бүлгийн нян	100мл-т илрэхгүй	Гэдэсний бүлгийн нян илрээгүй
MNS ISO 19250:2017	Salmonella spp	25мл-т илрэхгүй	Salmonella sp илрээгүй	

"(*) Энэхүү үзүүлэлт нь MNAS-аар (Mongolian National Accreditation System), ILAC (International Laboratory Accreditation Cooperation) итгэмжлэгдээгүй болно."

Санал тайлбар:
Opinions and interpretation

ХЯНАСАН: АХЛАХ ШИНЖЭЭЧ:
Reviewed by

П. Билгүүн

/П.БИЛГҮҮН/

гарын үсэг/signature/

АХЛАХ ШИНЖЭЭЧ:

Т.Бямбасүрэн

/Б.БЯМБАСҮРЭН/

гарын үсэг/signature/

БАТАЛСАН: ЛАБОРАТОРИЙН
Approved by ЭРХЛЭГЧ:

У.Уранчимэг

/Л.УРАНЧИМЭГ/

гарын үсэг/signature/

**ЛАБОРАТОРИЙН
ЭРХЛЭГЧ:**

Б.Нарандэлгэр

/Б.НАРАНДЭЛГЭР/

гарын үсэг/signature/

Энэ шинжилгээний дүн нь зөвхөн шинжилгээ хийсэн дээжинд хамаарна.
Шинжилгээний дүнг лабораторийн зөвшөөрөлгүй хуулбарлахыг хориглоно

**ХАЯГДАЛ УСЫГ БАЙГАЛЬД ШУУД НИЙЛҮҮЛЖ БАЙГАА ХУУЛИЙН ЭТГЭЭДТЭЙ БАЙГУУЛАХ
УС БОХИРДУУЛСНЫ ТӨЛБӨРИЙН ГЭРЭЭ**

2024 оны 06 дүгээр сарын
06-ны өдөр

Дугаар 2024/001

Их булаг

Нэг. Ерөнхий зүйл

Усны тухай хуулийн 24 дүгээр зүйл, 24.2 дахь хэсэгт заасны дагуу Ханбогд сумын Засаг даргаас гаргасан 2023 оны 4-р сарын 26-ны өдрийн 2023/01 дугаартай хаягдал ус хаях, зайлуулах зөвшөөрлийг үндэслэн нэг талаас ус ашиглуулагчийг төлөөлж Өмнөговь аймаг, Ханбогд сумын ЗДТГ-ын Байгаль хамгаалагч Онолбаатар овогтой Ангараг,

Нөгөө талаас: Ус бохирдуулагчийг төлөөлж Өмнөговь аймаг, Цогтцэций сум, 3-р баг, Цагаан-Овоо, 2-р өргөлтийн насосын зүүн талд, ажилчдын хотхон 104 тоотод байрлах 1111016251 тоот улсын бүртгэлийн гэрчилгээ, 3641856 тоот регистрийн дугаартай Цагаан дэлгэрэх өргөө ХХК-ийг төлөөлж Гүйцэтгэх захирал Г.Мөнхзул нар ус бохирдуулсны төлбөр, нөхөн төлбөр төлөх талаар харилцан тохиролцон энэхүү гэрээг 1 /нэг/ жилийн хугацаатай байгуулав.

Хоёр. Гэрээний гол нөхцөл

2.1. Ус бохирдуулагч нь хаягдал усыг Хүрээлэн байгаа орчин.Усны чанар.Хаягдал ус.Ерөнхий шаардлага” MNS 4943:2015 стандартын норматив шаардлагад нийцүүлэн байгальд шууд нийлүүлнэ.

2.2. Ус бохирдуулагч нь Усны тухай хуулийн 25 дугаар зүйлийн 25.1 дэх хэсэгт заасны дагуу хаягдал усны чанарыг энэхүү гэрээний 2.1-д заасан стандартын нормтив шаардлагад нийцүүлсэн тохиолдолд ус бохирдуулсны төлбөр, стандартын нормтив шаардлагад нийцүүлээгүй тохиолдолд ус бохирдуулсны нөхөн төлбөрийг хаягдал усанд агуулагдах бохирдуулах бодисын хэмжээнээс хамааран 2-5 дахин шатлан өсгөх хэлбэрээр тооцож төлнө.

2.3. Төлбөр төлөгч нь Ус бохирдуулсны төлбөрийн тухай хуулийн 9 дүгээр зүйлийн 9.1 дэх хэсэгт заасны дагуу хаягдал усан дахь бохирдуулах бодист ногдох төлбөр, нөхөн төлбөрийг дараа улирлын эхний сарын 20-ны өдрийн дотор харьяалах татварын албанд төлнө.

2.4. Ус бохирдуулагч нь дараах мэдээллийг улирал тутамд Сав газрын захиргаа, харьяа татварын албанд хүргүүлнэ. Үүнд:

2.3.1.Хаягдал ус нийлүүлдэг хуулийн этгээд: Цагаан дэлгэрэх өргөө ХХК, Цагаанхаданд ажилчдын хотхон

2.3.2.Цэвэрлэх байгууламж болон зөөврийн машинд нийлүүлсэн хаягдал усны хэмжээ;

-Хоногт - м³
-Жилд 7,300 м³

2.3.3.Байгальд нийлүүлсэн хаягдал усны хэмжээ;

2.3.4.Хаягдал усанд байгаль орчны итгэмжлэгдсэн лабораториор хийлгэсэн шинжилгээний дүн;

Өмнөговь аймгийн Стандарт хэмжил зүйн хэлтсийн сорилтын лабораторийн 23/125 дугаар шинжилгээний дүн

2.3.5.Бохирдуулах бодисын ялгарал шилжилтийн системд усны бохирдлын мэдээллийг бүртгүүлнэ;

2.3.5.Ус бохирдуулсны төлбөр төлсөн тайлан.

Жилийн хаягдал усны төлбөрийн хэмжээ: 547,500 (таван зуун дөчин долоо мянга таван зуун төгрөг)

-7,300 м³ ААНБ-ын жилд гаргасан хэмжээ

1.5 кг/м³ хаягдал усанд агуулагдах бохирдуу+лалллуулах бодисын жишиг хэмжээ
50төг/кг –төлбөрийн хэмжээ
7,300 м³ x (1.5 кг/м³ x 50 төг/кг) =547,500 төг
/Таван зуун дөчин долоон мянга таван зуун төгрөг/

Ус бохирдуулсны төлбөрийг Өмнөговь аймгийн төсөвт татварын нэгдсэн сайтаар орж, ТӨЛБӨРИЙН НЭХЭМЖЛЭХ ҮҮСГЭХ гэсэн хэсгээр нэвтэрч төлөх

Гурав. Ус ашиглуулагчийн эрх, үүрэг

3.1. Ус бохирдуулагчийг мэдээ, мэдээлэл, удирдлагаар хангаж, хяналт тавина.

3.2. Усны тухай хуулийн 17.1.8 дахь хэсэгт заасны дагуу Сав газрын захиргааны дүгнэлтийг үндэслэн Усны тухай хуулийн 13 дугаар зүйлийн 13.1.4 дэх заалтад заасны дагуу Сум, дүүргийн Засаг дарга нь нутаг дэвсгэртээ хаягдал ус зайлуулах цэг тогтооно;

Өмнөговь аймгийн Ханбогд сумын засаг даргын 2021.03.11 өдрийн А/74 тоот захирамжийн дагуу бохир усыг, зайлуулах зөвшөөрөл авсан.

3.3.Сав газрын захиргаа болон сум дүүргийн Засаг дарга нь хаягдал усыг энэхүү гэрээний 2.1-д заасан стандартын норматив шаардлагад нийцүүлэн цэвэрлэсэн, дахин ашигласан ус бохирдуулагчийг ус бохирдуулсны төлбөрөөс хөнгөлөх, чөлөөлөх жагсаалтыг гаргана.

3.4.Сав газрын захиргаа, сум дүүргийн Засаг дарга нь хаягдал ус хаях, зайлуулах шаардлагыг зөрчсөн ус бохирдуулагчийн хаягдал ус хаях, зайлуулах зөвшөөрлийг цуцална.

Дөрөв. Ус бохирдуулагчийн эрх, үүрэг

4.1. Ус бохирдуулагч нь Сав газрын захиргаанаас мэргэжил, арга зүйн зөвлөгөө авах, хаягдал ус хаях, зайлуулах цэг тогтоолгох, ногдуулсан ус бохирдуулсны төлбөр болон нөхөн төлбөрийн хэмжээг үндэслэлгүй гэж үзвэл дээд шатны байгууллагад гомдол гаргах эрхтэй.

4.2. Ус бохирдуулагч нь үйл ажиллагаандаа энэхүү гэрээг болон холбогдох хууль, тогтоомж, дүрэм, журам, стандарт, норм норматив, ТЭЗҮ, зураг төсөл, байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөг мөрдөж ажиллана.

4.3. Ус бохирдуулагч нь хаягдал усны эзлэхүүнийг тодорхойлох хэмжих хэрэгсэл (тоолуур)-ийг "Ус ашиглалт, хэрэглээг тоолууржуулах журам"-д заасны дагуу хаягдал усны шугамын гаргалгаан дээр суурилуулах тоолуур нь гаргалгааны шугамын голчтой адил байх бөгөөд мэдрэгчийн хийц нь хаягдал усны найрлагаас хамааран өөрчлөгдөх, эвдрэх, гэмтэх зэрэг эрсдэлээс хамгаалагдсан эд ангиар хийгдсэн байх шаардлагад нийцүүлэн суурилуулна.

Тав. Бусад

5.1. Хаягдал ус хаях, зайлуулах зөвшөөрөл нь энэхүү гэрээний салшгүй хэсэг байна.

5.2. Ус бохирдуулагч нь ус бохирдуулсны төлбөр, нөхөн төлбөрийг хугацаанд нь төлөөгүй бол Зөрчлийн тухай хуулийн дагуу хариуцлага хүлээнэ.

5.3. Энэхүү гэрээг сунгах, дуусгавар болгох, хүчингүй болгохтой холбоотой асуудлыг 2 тал харилцан тохиролцсоны үндсэн дээр шийдвэрлэнэ.

5.4. Энэхүү гэрээтэй холбогдон гарсан аливаа маргааныг эвийн журмаар шийдвэрлэхийг эрмэлзэх бөгөөд эс тохиролцвол иргэний журмаар шүүхээр шийдвэрлүүлнэ.

Зургаа. Давагдашгүй хүчин зүйлс

6.1. Ус бохирдуулагч нь давагдашгүй хүчин зүйл /тухайлбал: газар хөдлөлт, үер, гал түймэр, хар салхи, халдварт өвчний тархалт болон байгалийн бусад аюулт үзэгдэл, ажил хаялт гэх мэт/-ийн нөхцөл байдлын улмаас гэрээгээр хүлээсэн үүргээ биелүүлэх боломжгүй болсон тохиолдолд гэрээний хариуцлагаас /нөхөн төлбөр, торгууль/ чөлөөлөгдөх үндэслэл болно.

6.2. Ус бохирдуулагч нь давагдашгүй хүчин зүйл бий болсныг нотолно.

ГЭРЭЭ БАЙГУУЛСАН:

Ус ашиглуулагчийг төлөөлж:
Ханбогд сумын ЗДТГ-ын Уул уурхай-
Ус хариуцсан байгаль хамгаалагч

Хаяг: Засаг даргын Тамгын газар

Утас: 88545444

И-Мэйл: angaa_zdtg@yahoo.com

/О.Ангараг/

Ус бохирдуулагчийг төлөөлж:
Цагаан дэлгэрэх өргөө ХХК-ийн Үйл
Гүйцэтгэх захирал

Хаяг:

Утас: 88105328

И-Мэйл: info@tsdu.mn

/Г.Мөнзул/

Байгаль орчин, аялал жуулчлалын сайд,
Барилга, хот байгуулалтын сайдын
2019 оны 11 дүгээр сарын 22-ны өдрийн
А/719/189 дүгээр тушаалын хавсралт

ХАЯГДАЛ УС ХАЯХ, ЗАЙЛУУЛАХ ЗӨВШӨӨРӨЛ

Дугаар: 23/01

Галба - Өвш. Долоодын говийн сав газрын захиргаа-ын гаргасан
Дүгнэлт гаргасан байгууллага /
2023 оны 04 дугаар сарын 20-ны өдрийн хаягдал ус хаях, зайлуулах 2023/06 тоот
дүгнэлтийг үндэслэн Өмнөговь аймаг/нийслэл Чогтучийн
сум/дүүргийн Цагаан-Овоо, 2-р өргөлтийн насосын зүүн тал байршилтай
/ хаяг /
Ажилдайн хотхон
/үйл ажиллагааны чиглэл /
чиглэлээр хаягдал ус гаргаж байгаа Цагаан дэлгэрэх өргөө ХХК-д
/хүн, хуулийн этгээдийн нэр /
Өмнөговь аймаг/нийслэл, Ханбога сум/дүүргийн
Цагаан урдан 42°39'09.59"
107°29'22.83" байршилтай хаягдал
ус зайлуулах цэг буюу хүрээлэн буй орчинд болон төвлөрсөн бохир усны
шугамд жилд 7.9 мян.м³ хаягдал усыг "Хүрээлэн байгаа
орчин, Усны чанар, хаягдал ус, ерөнхий шаардлага MNS 4943:2015",
"Хүрээлэн байгаа орчин, усны чанар, Ариутгах татуургын сүлжээнд
нийлүүлэх хаягдал ус, ерөнхий шаардлага MNS 6561:2015" стандартаар
тогтоосон норматив шаардлагад нийцүүлэн хаях, зайлуулах зөвшөөрлийг
/ аль нь болохыг доогуур нь зурах /
нэг жилийн хугацаагаар олгож, ус бохирдуулсны төлбөрийн гэрээ болон
дүгнэлтийг зөрчөөгүй тохиолдолд зөвшөөрлийг жил бүр сунгагдсанд тооцно.
Хаягдал усны хэмжээ болон хаягдал ус зайлуулах цэг, төвлөрсөн бохир усны
шугамын байршил өөрчлөгдсөн тохиолдолд тухай бүр шинээр зөвшөөрөл олгоно.

Зөвшөөрлийн бичиг олгосон:

Ханбога Засаг дарга
/Зөвшөөрөл олгосон байгууллага /

Тамга

М.С. Дорж
/Гарын үсэг /

Х.Нэхийт
/Гарын үсгийн тайлал /

20 23 оны 04-р сарын 26-ны өдөр

ХТ.А.0001.8951007

СУНГАЛТ

Сунгалт хийсэн шийдвэр	Огноо	Гарын үсэг / тамга
<p>Аугналт 2024.05.15 № 2024/08</p> <p>Гэрээ 2024.06.06 № 2024/001</p>	<p>2024.06.06</p>	

**ӨМНӨГОВЬ АЙМАГ
ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН ГАЗАР
УЛСЫН БАЙЦААГЧИЙН ДҮГНЭЛТ**

3 дугаар баг, Даланзадгад сум, Өмнөговь аймаг, 46083
Утас: (+976) 7053 3719, 7053 2307,
Цахим шуудан: emg@om.mohs.gov.mn
Цахим хуудас: om.mohs.gov.mn

2023. 04. 26 № 10-27-02/107/38
танай 2023. 04. 24 -ны № 23/41 -т

“ЦАГААН ДЭЛГЭРЭХ ӨРГӨӨ”
ХХК-Д

Шинжилгээний дүнгийн тухай

Өмнөговь аймгийн Ханбогд сумын Хайрхан багийн Цагаанхад суурьшлын бүсэд байрлалтай Цагаан дэлгэрэх өргөө ХХК-ийн ирүүлсэн ахуйн хэрэглээнээс гарч буй цэвэршүүлсэн бохир усан дахь бохирдуулах бодис стандарт хэмжээнд байгааг тодорхойлуулахаар цэвэрлэх байгууламж руу орж буй бохир ус, цэвэрлэгдээд гарч буй цэвэрлэгдсэн бохир уснаас авсан дээжийг аймгийн Стандарт хэмжил зүйн хэлтсийн сорилтын лабораторид шинжлүүлсэн байна.

2023 оны 04 дүгээр сарын 24-ний өдрийн лабораторийн 23-125 тоот сорилтын дүнгээс үзэхэд:

Нян судлалын шинжилгээгээр: Цэвэрлэх байгууламж руу орж буй бохир ус, цэвэрлэгдээд гарч буй цэвэрлэгдсэн бохир усанд эмгэг төрөгч нян илрээгүй байна.

Химийн шинжилгээгээр: Цэвэрлэх байгууламж руу орж буй бохир ус, цэвэрлэгдээд гарч буй цэвэрлэгдсэн бохир усанд биохимийн хэрэгцээт хүчилтөрөгч, рН, умбуур бодис, хлорид нь эрүүл ахуйн зөвшөөрөгдөх хэмжээнд байна.

Дүгнэх нь:

Ханбогд сумын Хайрхан багийн Цагаанхад суурьшлын бүсэд байрлалтай Цагаан дэлгэрэх өргөө ХХК -ийн цэвэрлэх байгууламжаас цэвэрлэгдээд гарч буй цэвэрлэгдсэн бохир усны дээж нь сорилтын лабораторид шинжлэгдсэн үзүүлэлтүүдийн хувьд “Хүрээлэн буй орчинд нийлүүлэх цэвэршүүлсэн бохир ус. Ерөнхий шаардлага MNS 4943:2011 стандарт”-н шаардлагыг хангаж байна.

ДҮГНЭЛТ ГАРГАСАН:

ЭРҮҮЛ АХУЙ, ХАЛДВАР ХАМГААЛЛЫН
ХЯНАЛТЫН УЛСЫН БАЙЦААГЧ

Б. ГАНТУЛГА

462308104

KHANLAB LLC
Khanrashaan Company building Bogd Javzandamba Street 34/6, 17th khoroo
Khan-uul District, Ulaanbaatar-14240 Mongolia
Phone: 70109968, 99995316 fax: 70109968
<http://www.khanlab.mn>

TEST REPORT OF THE ACCREDITED LABORATORY

CUSTOMER NAME: **KHAANZAA SERVICE LLC**

NUMBER AND
TYPE OF SAMPLE

Water, 2

ORDER NUMBER: **2024/381**

RECEIVING DATE: **2024.03.11**

ANALYZING DATE: **2024.03.26**

SAMPLE PREPARATION: **no**

NUMBER OF PAGES: 1

These results are related only to the customer's samples tested here.

Quality manager: D. Purevjargal

Thank you for being served by us.

ORDER NUMBER: 2024/381

SAMPLE ID: Orolt

LAB ID: L-4215

№	DETERMINATION	UNITS	RESULTS	STANDART METHOD
1	pH	-	7.34	MNS ISO 10523:2001
2	Ammonium (NH ₄ ⁺)	mg/l	200.0	MNS ISO 7150-1:2006
3	Nitrite (NO ₂ ⁻)	mg/l	<0.05	MNS 4431:2005
4	Nitrate (NO ₃ ⁻)	mg/l	0.18	MNS ISO 7890-3:2001
5	Phosphate, (PO ₄ ³⁻)	mg/l	38.00	MNS ISO 6878:2001
6	Chemical oxygen demand, COD /Cr/	mgO ₂ /l	614.0	MNS ISO 6060:2001
7	Biochemical oxygen demand, BOD	mgO ₂ /l	211.1	MNS ISO 5815:2001
8	Total Suspended Solids, TSS	mg/l	118.0	MNS ISO 11923:2001

SAMPLE ID: Garalt

LAB ID: L-4216

№	DETERMINATION	UNITS	RESULTS	STANDART METHOD
1	pH	-	7.15	MNS ISO 10523:2001
2	Ammonium (NH ₄ ⁺)	mg/l	0.30	MNS ISO 7150-1:2006
3	Nitrite (NO ₂ ⁻)	mg/l	<0.05	MNS 4431:2005
4	Nitrate (NO ₃ ⁻)	mg/l	30.76	MNS ISO 7890-3:2001
5	Phosphate, (PO ₄ ³⁻)	mg/l	20.00	MNS ISO 6878:2001
6	Chemical oxygen demand, COD /Cr/	mgO ₂ /l	28.00	MNS ISO 6060:2001
7	Biochemical oxygen demand, BOD	mgO ₂ /l	8.44	MNS ISO 5815:2001
8	Total Suspended Solids, TSS	mg/l	27.00	MNS ISO 11923:2001

БАЙГАЛЬ ОРЧИН, АЯЛАЛ ЖУУЛЧЛАЛЫН ЯАМ
**ГАЛБА-ӨӨШ-ДОЛООДЫН ГОВИЙН
САВ ГАЗРЫН ЗАХИРГАА**

305 тоот, Соёмбо цогцолбор, 3 дугаар баг,
Сайншанд сум, Дорноговь аймаг, 44103
Утас/факс: (976) 7052 3681,
Цахим шуудан: Galba.usgz@gmail.com

2024.05.17 № 67

танай _____-ны № _____-т

ӨМНӨГОВЬ АЙМГИЙН ХАНБОГД
СУМЫН ЗАСАГ ДАРГА Х.НЭХИЙТ ТАНАА

“Цагаан дэлгэрэх өргөө” ХХК-ийн 2023 оны
хаягдал усны дүгнэлтийг хавсралтаар хүргүүллээ.

Хувийг: “Цагаан дэлгэрэх өргөө” ХХК-д

Хавсралт: 2 хуудастай.

ДАРГА Б.ЯЛАЛТБАЯР

• 442240139

**ГАЛБА-ӨӨШ-ДОЛООДЫН ГОВИЙН САВ ГАЗРЫН ЗАХИРГАА
ХАЯГДАЛ УСНЫ ДҮГНЭЛТ**

2024 оны 05 дугаар
сарын 15-ны өдөр

Дугаар:2024/08

Сайншанд сум

1. Иргэн, аж ахуйн нэгж байгууллага, захирлын нэр, хаяг, утас, улсын бүртгэлийн болон регистрийн дугаар, цахим хаяг

"Цагаан дэлгэрэх өргөө" ХХК, Гүйцэтгэх захирал Г.Мөнхзул, Өмнөговь аймаг, Цогтцэций сум 3-р баг, Цагаан-Овоо, 2-р өргөлтийн насосын зүүн талд, ажилчдын хотхон 104 тоот Утас:99101201, 89081500, 88105328 Улсын бүртгэлийн дугаар-1111016251, регистрийн дугаар-3641856

2. Төслийн нэр, байршил

Өмнөговь аймгийн Ханбогд сумын Номгон багийн нутагт орших Цагаан хад суурьшлын бүс Ханбогд сумын төвөөс баруун урагшаа 110 км-г байрладаг. Галба-Өөш-Долоодын говийн сав газарт харьяалагдана.

3. Хаягдал ус хаях цэгийн байршил, координат

Кемпийн ажилчид болон байрлагч нар байрлах зориулалттай гэр сууц 168 ш, контейнер сууц 18 ш, оффисын зориулалттай контейнер 2 ш, угаалга 00 дүшийн зориулалттай контейнер байгууламж 6 ш, гал тогоо үйлчилгээний зориулалттай барилга 1 ш, нийт 271 өрөө бүхий гурван барилга, агуулах болон хөргөгч, хөлдөөгчийн зориулалттай контейнер 6 ш, цэвэрлэх байгууламж 1 ш, уурын зуух 1 ш гэх бүтэц зохион байгуулалттай. Цэвэрлэх байгууламжийн координат 42°39' 09.59" ' 107°29' 22.83" '

4. Цэвэрлэгээний арга, түвшин

Хоногт 60 м3 ахуйн гаралтай бохир ус цэвэрлэх хүчин чадал бүхий цэвэрлэх байгууламж биологийн аргаар цэвэрлэж, цэвэрлэгдсэн бохир усыг ууршуулах талбайд нийлүүлдэг. Уг цэвэрлэх байгууламж нь бохир ус хүлээн авах байгууламж, өргөх худаг, 2 ширхэг ууршуулах талбай болон лагийн талбайгаас бүрдсэн цогц байгууламж юм.

5. Хаягдал усны хэмжээ /шоо метрээр/

2023 оны тоолуурын заалт /гүйцэтгэл/-аар хаягдал усны хэмжээг унд ахуйд 7,300.0 м³/жил байхаар тооцов.

6. Хаягдал усан дахь бохирдуулах бодисын хэмжээ, төрөл

"Хаягдал усанд агуулагдах бохирдуулах бодисын жишиг хэмжээг тогтоох тухай" 2019 оны 12 дугаар сарын 27-ны өдрийн А-816/218 дугаартай Монгол Улсын байгаль, орчин аялал жуулчлалын сайд, Барилга, хот байгуулалтын сайдын хамтарсан тушаалын хавсралт
Зочид буудал, жуулчны бааз, ажилчдын тосгон- 1.5 кг/м³ Органик бодис (Химийн хэрэгцээт хүчил төрөгч)-ын жишиг хэмжээ,

7. Ус бохирдуулсны төлбөр тооцоо

Ус бохирдуулсны төлбөрийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1, 6 дугаар зүйлийн 6.1.2, Засгийн газрын 2019 оны 316 дугаар тогтоолын 1 дүгээр хавсралтаар батлагдсан "Ус бохирдуулсны төлбөрийн хэмжээ"-г тус тус үндэслэн төлбөрийг тооцоход.

- 7,300.0 м³ – ААНБ-ын 12 сар ажилласан хаягдал усны хэмжээ
- 1.5 кг/м³ –Хаягдал усанд агуулагдах бохирдуулах бодисын жишиг хэмжээ
- 50 төг/кг – Төлбөрийн хэмжээ

7,300.0м³ x (1.5 кг/м³ x 50 төг/кг) = **547,500.0 төгрөг**
(Таван зуун дөчин долоон мянга таван зуун төгрөг)

8. Хууль тогтоомж, дүрэм, журам, норм стандартын талаар зөвлөмж

- "Хүрээлэн байгаа орчин. Усны чанар. Хаягдал ус. Ерөнхий шаардлага MNS 4943:2015" стандартын шаардлагыг хангасан хаягдал усыг байгальд нийлүүлэх, стандартаас давсан бол Усны тухай хуулийн 25 дугаар зүйлийн 25.2, БОАЖ-ын Сайдын 2019 оны 11 дүгээр сарын 01-ний өдрийн А/635 дугаар тушаалаар баталсан "Ус бохирдуулсны нөхөн төлбөрийг шатлан өсгөх хэлбэрээр ногдуулах журам"-ын дагуу нөхөн төлбөр ногдуулахыг анхаарах

9. Тавигдах шаардлага, цаашид авах арга хэмжээ

- "Ус ашиглалт, хэрэглээг тоолууржуулах журам" БОНХ-ийн Сайдын 2013 оны 05 дугаар сарын 16-ны өдрийн А-156 дугаар тушаалын 2.1.4, 3.6.1 дэх заалтыг мөрдөх;
- Усны тухай хуулийн 24 дүгээр зүйлийн 24.2-т заасны дагуу Өмнөговь аймгийн Ханбогд сумын Засаг даргаас хаягдал ус хаях, зайлуулах зөвшөөрлийн бичгийг сунгуулах
- Ус бохирдуулсны төлбөрийн тухай хуулийн 4 дүгээр зүйлийн 4.2 дахь хэсэгт заасны дагуу Өмнөговь аймгийн Ханбогд сумын Засаг даргатай "Ус бохирдуулсны төлбөрийн гэрээ"-г дүгнүүлж шинээр байгуулах
- Хаягдал усны дүгнэлтийг дараа оны эхний улиралд багтаан гаргуулах бөгөөд улиралд нэг удаа хаягдал усны сорьц авч итгэмжлэгдсэн лабораторид шинжлүүлэн жил бүрийн 11 дүгээр сарын 20-ны дотор харьяа сав газрын захиргаанд хүргүүлж байх;
- Хаягдлын сангийн нэвчилт, шүүрэлтийг хянах зорилгоор мониторингийн цооног байгуулж тогтмол хяналт тавих;

ХЯНАСАН:
ДАРГА

БОЛОВСРУУЛСАН:
УСНЫ БАРИЛГА БАЙГУУЛАМЖ, ҮЙЛДВЭР
ХӨДӨӨ АЖ АХУЙН УС АШИГЛАЛТЫН
АСУУДАЛ ХАРИУЦСАН МЭРГЭЖИЛТЭН

Б.ЯЛАЛТБАЯР

Э.ЖАНЧИВДОРЖ

Хүнсний Аюулгүй Байдлын
Үндэсний Лавлага Лабораторийн
өргөхий захирлын 2023 оны 01 сарын
02-ны өдрийн А02 дугаар тушаалын
1 дүгээр хавсралт М/ягт 00-59

ӨМНӨГОВЬ АЙМГИЙН СТАНДАРТ ХЭМЖИЛ ЗҮЙН
ХЭЛТСИЙН СОРИЛТЫН ЛАБОРАТОРИ

Өмнөговь аймаг Даланзадгад сум,8-р баг.
Утас: 7053-2717

ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ДҮН
CERTIFICATE OF ANALYSIS

Бүртгэлийн дугаар /Registration number/ : 23-125

Шинжилгээ хийлгэх хүсэлт гаргасан газрын нэр : ӨМ: Цогтцэций сум Цагаан Дэлгэрэх
Өргөө ХХК

/The name of customer's request for analysis/

Дэд лабораторийн нэр /Name of the sub laboratory/ : Эрүүл ахуйн хими, хор судлалын
хяналтын лаборатори; Эрүүл ахуйн нян судлалын хяналтын лаборатори

Дээжийн тодорхойлолт /Sample description/					
Дээжийн дугаар Sample number	Дээжийн нэр Name of sample	Цувралын дугаар Batch number	Үйлдвэрлэсэн улс The country of original manufacturer	Бүтээгдэхүүний хүчинтэй хугацаа Date of expiry	Дээжийн тоо хэмжээ Quantity of the sample
319	Оролт /бохир ус/		Монгол Улс	Тодорхойгүй	0.5 л
320	Гаралт /бохир ус/		Монгол Улс	Тодорхойгүй	0.5 л

Хүлээн авсан огноо Date of receipt	Шинжилгээ дууссан огноо Date of test completion	Хэвлэсэн огноо Date of issue of the report
2023 он 04 сар 17 өдөр	2023 он 04 сар 24 өдөр	2023 он 04 сар 24 өдөр

Дээжийн дугаар Sample number	Шинжилгээний аргын стандарт Method of analysis	Шинжилсэн үзүүлэлтийн нэр, хэмжих нэгж Test parameter, unit	Шаардлага Test specification, unit	Шинжилгээний дүн Test results
319	MNS ISO 5815:2001	Биохимийн хэрэгцээт хүчилтөрөгч	400мг/л	170,2
	MNS ISO 10523:2001	pH	6-9	7,85
	MNS ISO 11923:2001	Умбуур бодис	400мг/л	125
	MNS ISO 9297:2005	Хлорид	1000мг/л	336,7
	MNS 5668:2006	Эмгэгтөрөгч нян	1 мл-т илрэхгүй	Илрээгүй.
320	MNS ISO 5815:2001	Биохимийн хэрэгцээт хүчилтөрөгч	400мг/л	50,2
	MNS ISO 10523:2001	pH	6-9	6,9
	MNS ISO 11923:2001	Умбуур бодис	400мг/л	38
	MNS ISO 9297:2005	Хлорид	1000мг/л	124
	MNS 5668:2006	Эмгэгтөрөгч нян	1 мл-т илрэхгүй	Илрээгүй.

Санал тайлбар:
Opinions and interpretation

БАТАЛСАН: ЛАБОРАТОРИЙН
Approved by ЭРХЛЭГЧ:

Энэ шинжилгээний дүн нь зөвхөн шинжилгээ хийсэн дээжид хамаарна.
Шинжилгээний дүнг лабораторийн зөвшөөрөлгүй хуулбарлахыг хоригдоно.

/Г. ЧИНЗОРИГ/

ЗАСГИЙН ГАЗРЫН
ХЭРЭГЖҮҮЛЭГЧ АГЕНТЛАГ
УСНЫ ГАЗАР

ХЯНАЛТЫН ТӨВ ЛАБОРАТОРИ
/Central inspection laboratory/

Улаанбаатар хот, Баянгол дүүрэг, 2-жороо,
Чингунжавын гудамж Утас:70160075

**ИТГЭМЖЛЭГДСЭН ЛАБОРАТОРИЙН
СОРИЛТЫН ДҮНГИЙН ХУУДАС**
/Test result of accredited laboratory/

TL 092
MNS ISO 17025

Захиалагчийн нэр /Customer name/: "Цагаан Дэлгэрэх Өргөө" ХХК

Шинжилгээний тодорхойлолт /Analysis type/	Дээжний дугаар /Sample number/	Дээжний хаяг, байршил /Sample location/	Уст цэгийн төрөл /Type of water/	
Бохир усны хими/микробиологи	№ 370	Өмнөговь аймаг, Ханбогд сум, Цагаан хад, Хаягдал ус	Бохир ус	-

Дээжний хэмжээ /Quantity of sample/	Дээж хүлээн авсан огноо /Receiving date/	Шинжилсэн огноо /Analyzing date/	Хэвлэсэн огноо /Printed date/	Техникийн шаардлага /Technical requirements/
2.0л / 2.0L /	2024.04.05	2024.04.05-04.22	2024.04.23	MNS 4943:2015

№	Үзүүлэлт /Parameters/	Шинжлэх аргын стандарт /Test method/	Зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээ /Technical specification/	Үр дүн / Test result/
1	pH-Усны орчин /Hydrogen ions, mg/l /	MNS ISO 10523-2001	6.0-9.0	7.11
2	Аммони, (NH ⁴⁺) мгN/л /Ammonia, mgN/l/	MNS ISO 4428:1997	-	52.01
3	Хлорид, Cl ⁻ , мг/л /Chloride Cl ⁻ mg/l /	MNS ISO 9297: 2007	-	361.59
4	Сульфат (SO ₄) ²⁻ мг/л / Sulfate, mg/l /	MNS ISO 6271:2011	-	464.40
5	Умбуур бодис, мг/л /TSS, mg/L /	MNS ISO 11923:2001	<30.0	530.00
6	Химийн хэрэгцээт хүчилтөрөгч, (XXX), мг/л /COD, mg/l /	ХТЛ-СА3-4/02	<50.0	1779.00
7	Биохимийн хэрэгцээт хүчилтөрөгч, (БХХ), мг/л /BOD, mg/l /	ХТЛ-СА3-4/01	<20.0	684.23
8	Нитрит (NO ₂), мгN/л / Nitrite, mgN/l /	MNS ISO 4431:2005	-	0.19
9	Нитрат (NO ₃), мгN/л / Nitrate, mgN/l /	MNS ISO 7890-3:2001	-	4.34
10	Гэдэсний бүлгийн эмгэг төрөгч 1 мл-т	MNS 5668:2006	илрэхгүй	Илэрсэн

Шинжилгээ гүйцэтгэсэн /Test performed by/:

Химич /Chemist/..... Н. Халиунаа / *N. KHALIUNAA* N MSc/

Шинжилгээ гүйцэтгэсэн /Test performed by/:

Микробиологич / Microbiologist /..... Б. Сосорбурам / *SOSORBURAM* B/

Хянасан /Approved/:

Лабораторийн эрхлэгч/ Head of laboratory/..... Б. Хулагчин / *KHULAGCHIN* B MSc/

Хуудас/ page: 1/1

МОНГОЛ УЛСЫН
ЗАСГИЙН ГАЗАР

ЗАСГИЙН ГАЗРЫН
ХЭРЭГЖҮҮЛЭГЧ АГЕНТЛАГ
УСНЫ ГАЗАР

ХЯНАЛТЫН ТӨВ ЛАБОРАТОРИ
/Central inspection laboratory/

Улаанбаатар хот, Баянгол дүүрэг, 2-жороо,
Чингунжийн гудамж Утас:70180075

**ИТГЭМЖЛЭГДСЭН ЛАБОРАТОРИЙН
СОРИЛТЫН ДҮНГИЙН ХУУДАС**
/Test result of accredited laboratory/

TL 092
MNS ISO 17025

Захиалагчийн нэр /Customer name/: "Цагаан Дэлгэрэх Өргөө" ХХК

Шинжилгээний тодорхойлолт /Analysis type/	Дээжний дугаар /Sample number/	Дээжний хаяг, байршил /Sample location/	Уст цэгийн төрөл /Type of water/	
Бохир усны хими/микробиологи	№ 369	Өмнөговь аймаг, Ханбогд сум, Цагаан хад, Саарал ус	Бохир ус	-

Дээжний хэмжээ /Quantity of sample/	Дээж хүлээн авсан огноо /Receiving date/	Шинжилсэн огноо /Analyzing date/	Хэвлэсэн огноо /Printed date/	Техникийн шаардлага /Technical requirements/
2.0л / 2.0L /	2024.04.05	2024.04.05-04.22	2024.04.23	MNS 4943:2015

№	Үзүүлэлт /Parameters/	Шинжлэх аргын стандарт /Test method/	Зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээ /Technical specification/	Үр дүн / Test result/
1	pH-Усны орчин /Hydrogen ions, mg/l /	MNS ISO 10523:2001	6.0-9.0	6.84
2	Аммоний, (NH ⁴⁺) мгN/л /Ammonia, mgN/l/	MNS ISO 4428:1997	-	17.79
3	Хлорид, Cl ⁻ , мг/л /Chloride Cl ⁻ mg/l /	MNS ISO 9297: 2007	-	255.24
4	Сульфат (SO ₄) ²⁻ мг/л / Sulfate, mg/l /	MNS ISO 6271:2011	-	351.96
5	Умбуур бодис, мг/л /TSS, mg/L /	MNS ISO 11923:2001	<30.0	24.00
6	Химийн хэрэгцээт хүчилтөрөгч, (XXX), мг/л /COD, mg/l /	ХТЛ-СА3-4/02	<50.0	382.50
7	Биохимийн хэрэгцээт хүчилтөрөгч, (БХХ), мг/л /BOD, mg/l /	ХТЛ-СА3-4/01	<20.0	147.11
8	Нитрит (NO ₂), мгN/л / Nitrite, mgN/l /	MNS ISO 4431:2005	-	0.74
9	Нитрат (NO ₃), мгN/л / Nitrate, mgN/l /	MNS ISO 7890-3:2001	-	1.42
10	Гэдэсний бүлгийн эмгэг төрөгч 1 мл-т	MNS 5668:2006	илрэхгүй	Илэрсэн

Шинжилгээ гүйцэтгэсэн /Test performed by/:

Химич /Chemist/

Н. Халиунаа / N.Haliunaa.N MSc/

Шинжилгээ гүйцэтгэсэн /Test performed by/:

Микробиологич / Microbiologist /

Б.Сосорбурам / Sosorburam.B/

Хянасан /Approved/:

Лабораторийн эрхлэгч/ Head of laboratory/

Б. Хулагчин / Khulagchin.B MSc/

Хуудас/ page: 1/1

САГАЛ УС ОЛГОСОН БҮГТЭЛ

№	Компанийн нэр	Огноо	Усны хэмжээ /тонн/	Ус авсан аюулгүйн нэр	Газрын үест	Ус олгосон хүний нэр	Газрын үест
1	NSDE	04.13	1тонн	~~Даваргучаа~~	~~Даргач~~	М.Сондод	Сондод
2	NSDE	04.13	1тонн	Даваргучаа	Даргач	М.Сондод	Сондод
3	NSDE	04.14	2тонн	Даваргучаа	Даргач	М.Сондод	Сондод
4	NSDE	04.16	2тонн	Даваргучаа	Даргач	М.Сондод	Сондод
5							
6							
7							
8							
9	NSDE	5-1	1т.	Даваргучаа	Даргач	М.Сондод	Сондод
10	NSDE	5-2	2т.	Даваргучаа	Даргач	М.Сондод	Сондод
11	NSDE	5-3	5т.	Даваргучаа	Даргач	М.Сондод	Сондод
12	NSDE	5-4	8т.	Даргач	Даргач	М.Сондод	Сондод
13	NSDE	5-7	7т.	Даргач	Даргач		
14	NSDE	5-7	5т.	Даваргучаа	Даргач	М.Сондод	Сондод
15	NSDE	5-08	1т.4т.	Даргач	Даргач	М.Сондод	Сондод
16	NSDE	5-12	5т.	Даргач	Даргач	М.Сондод	Сондод
17	NSDE	5-13	6т.	Даргач	Даргач	М.Сондод	Сондод
18	NSDE	5-13	1т.	Даваргучаа	Даргач	М.Сондод	Сондод
19	NSDE	5-18	5т.	Даваргучаа	Даргач	М.Сондод	Сондод
20	NSDE	6					

1978/3

САРАЛ ҮС ОЛГОСОН БҮГТЭЭЛ

№	Компанийн нэр	Огноо	Үний хэмжээ /тонн/	Үс авсан аюулгүйн нэр	Тархал үеэр	Үс олгосон хүний нэр	Тархал үеэр
1	УБӨӨ	05.15	4тн	Дайсагийн		Доржсүрэн	05
2	УБӨӨ	05.16	3тн	Дайсагийн		Доржсүрэн	05
3	УБӨӨ	05.17	3тн	Дайсагийн		Доржсүрэн	05
4	УБӨӨ	05.19	4тн	Дайсагийн		Доржсүрэн	05
5	УБӨӨ	05.21	6тн	Дайсагийн		Доржсүрэн	05
6	УБӨӨ	05.22	8тн	Дайсагийн		Доржсүрэн	05
7	УБӨӨ	05.24	5тн	Дайсагийн		Доржсүрэн	05
8	УБӨӨ	05.25	4тн	Дайсагийн		Доржсүрэн	05
9	УБӨӨ	5.30	5тн	Дайсагийн	Төрийн	Сонболд	5.30
10	УБӨӨ	5.30	1тн	Дайсагийн	Төрийн	Сонболд	5.30
11	УБӨӨ	6.1	6тн	Дайсагийн	Төрийн	Сонболд	6.1
12	УБӨӨ	6.1	6тн	Дайсагийн	Төрийн	Сонболд	6.1
13	УБӨӨ	6.2	4тн	Дайсагийн	Төрийн	Сонболд	6.2
14	УБӨӨ	6.2	2тн	Дайсагийн	Төрийн	Сонболд	6.2
15	УБӨӨ	6.4	5тн	Дайсагийн	Төрийн	Сонболд	6.4
16	УБӨӨ	6.5	3тн	Дайсагийн	Төрийн	Сонболд	6.5
17	УБӨӨ			Дайсагийн	Төрийн	Сонболд	
18	УБӨӨ	6.6	6тн	Дайсагийн	Төрийн	Сонболд	6.6
19	УБӨӨ	6.7	7тн	Дайсагийн	Төрийн	Сонболд	6.7
20	УБӨӨ	6.8	4тн	Дайсагийн	Төрийн	Сонболд	6.8

СААРГАЛ ҮС ОЛГОСОН БҮРТГЭЛ

№	Компанийн нэр	Огноо	Үний хэмжээ /тонн/	Үс авсан ажиллагсдын нэр	Гарын үсэг	Үс олгосон хүний нэр	Гарын үсэг
1	УДБ	6-9.	3TH	Баттүвшин	Т.Төгс	Эргэнзайз	Эргэнзайз
2	УХХ	6-9.	11TH	Анхбаяр	Анхбаяр	Анхбаяр	Эргэнзайз
3	УДБ	6-11	4TH	Баттүвшин	Т.Төгс	Эргэнзайз	Эргэнзайз
4	УХХ	6-14	11TH	Анхбаяр	Анхбаяр	Эргэнзайз	Эргэнзайз
5	УДБ	6-14.	8TH	Б.Б.Б.	Б.Б.Б.	Эргэнзайз	Эргэнзайз
6	УДБ	6-15	9TH	Баттүвшин	Баттүвшин	Эргэнзайз	Эргэнзайз
7	УХХ	6-16	5TH	Баттүвшин	Баттүвшин	Эргэнзайз	Эргэнзайз
8	УХХ	6-17	10TH	Баттүвшин	Баттүвшин	Эргэнзайз	Эргэнзайз
9	УХХ	6-18.	5TH	Баттүвшин	Баттүвшин	Эргэнзайз	Эргэнзайз
10	УХХ	6-18	5TH	Баттүвшин	Баттүвшин	Эргэнзайз	Эргэнзайз
11	УХХ	6-19	4TH	Баттүвшин	Баттүвшин	Эргэнзайз	Эргэнзайз
12	УХХ	6-20	4TH	Баттүвшин	Баттүвшин	Эргэнзайз	Эргэнзайз
13	УХХ	6-20	3TH	Баттүвшин	Баттүвшин	Эргэнзайз	Эргэнзайз
14	УХХ	6-25	8TH	Баттүвшин	Баттүвшин	Эргэнзайз	Эргэнзайз
15	УХХ	6-24.	1TH	Баттүвшин	Баттүвшин	Эргэнзайз	Эргэнзайз
16	УХХ	6-25	3TH	Баттүвшин	Баттүвшин	Эргэнзайз	Эргэнзайз
17	УХХ	6-26	3TH	Баттүвшин	Баттүвшин	Эргэнзайз	Эргэнзайз
18	УХХ	6-27	6TH	Баттүвшин	Баттүвшин	Эргэнзайз	Эргэнзайз
19	УХХ	6-28	3TH	Баттүвшин	Баттүвшин	Эргэнзайз	Эргэнзайз
20	УХХ	6-29.	2TH.	Баттүвшин	Баттүвшин	Эргэнзайз	Эргэнзайз

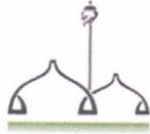
СААРЛД УС ОЛГОСОН БҮЛГҮГЭЛ

№	Компаний нэр	Огноо	Усны хэмжээ /тонн/	Ус авсан эхлэлтийн нэр	Газрын үест	Ус олгосон хүний нэр	Газрын үест
1	УДӨ	6.29.	8TH	Төвийн хэргийн	Төвийн үест	Эргэнхүү	Эргэнхүү
2	УДӨ	6.30	1TH	Төвийн хэргийн	Төвийн үест	Эргэнхүү	Эргэнхүү
3	УДӨ	6.27	7TH	Төвийн хэргийн	Төвийн үест	Эргэнхүү	Эргэнхүү
4	УДӨ	7-1.	5TH	Амбан оор	Амбан оор	Эргэнхүү	Эргэнхүү
5	УДӨ	7-3	9TH	Баянхонгор	Баянхонгор	Эргэнхүү	Эргэнхүү
6	УДӨ	7+4	1TH	Баянхонгор	Баянхонгор	Эргэнхүү	Эргэнхүү
7	УДӨ	7-5	6TH	Баянхонгор	Баянхонгор	Эргэнхүү	Эргэнхүү
8	УДӨ	7-6	11TH	Баянхонгор	Баянхонгор	Эргэнхүү	Эргэнхүү
9	УДӨ	7-9	4TH	Баянхонгор	Баянхонгор	Эргэнхүү	Эргэнхүү
10	УДӨ	7-12	2TH	Баянхонгор	Баянхонгор	Эргэнхүү	Эргэнхүү
11	УДӨ	7-14	7TH	Баянхонгор	Баянхонгор	Эргэнхүү	Эргэнхүү
12	УДӨ	7-25	6TH	Баянхонгор	Баянхонгор	Эргэнхүү	Эргэнхүү
13	УДӨ	8-1	2TH	Баянхонгор	Баянхонгор	Эргэнхүү	Эргэнхүү
14	УДӨ	8-2	8TH	Баянхонгор	Баянхонгор	Эргэнхүү	Эргэнхүү
15	УДӨ	8-8	4TH	Баянхонгор	Баянхонгор	Эргэнхүү	Эргэнхүү
16	УДӨ	8-13	5TH	Баянхонгор	Баянхонгор	Эргэнхүү	Эргэнхүү
17	УДӨ	8-17	7TH	Баянхонгор	Баянхонгор	Эргэнхүү	Эргэнхүү
18	УДӨ	8-24	1TH	Баянхонгор	Баянхонгор	Эргэнхүү	Эргэнхүү
19	УДӨ	8-24	1TH	Баянхонгор	Баянхонгор	Эргэнхүү	Эргэнхүү
20	УДӨ	8-25	1TH	Баянхонгор	Баянхонгор	Эргэнхүү	Эргэнхүү

САРАЛ ҮС ОЛГОСОН БҮГТЭД

№	Компаний нэр	Огноо	Усны хэмжээ /тонн/	Үс авсан жолоочийн нэр	Гарын үсэг	Үс олгосон хүний нэр	Гарын үсэг
1	УБД	8/29	274	Тогтоогуу	Тогтоогуу	Эргэнх	Эргэнх
2	УБД	8/30	674	Тогтоогуу	Тогтоогуу	Эргэнх	Эргэнх
3	УБД	9/2	374	Тогтоогуу	Тогтоогуу	Эргэнх	Эргэнх
4	УБД	9/20	674	Тогтоогуу	Тогтоогуу	Эргэнх	Эргэнх
5	УБД	9/25	674	Тогтоогуу	Тогтоогуу	Эргэнх	Эргэнх
6	УБД Орс	10/15	374	Тогтоогуу	Тогтоогуу	Эргэнх	Эргэнх
7	УБД Орс	10/27	374	Тогтоогуу	Тогтоогуу	Эргэнх	Эргэнх
8	УБД О-ХК	10/28	674	Тогтоогуу	Тогтоогуу	Эргэнх	Эргэнх
9							
10							
11							
12							
13							
14							
15							
16							
17							
18							
19							
20							

ХӨРС СУДЛАЛЫН
ИТГЭМЖЛЭГДСЭН ЛАБОРАТОРИ

ИНЖЕНЕР ГЕОДЕЗИ ХХК

Утас/Факс 77278899, 77288899

E-mail: soil_lab@geo-mongol.mn

Дээж авсан огноо: 2024 он 10 сарын 18

Шинжилгээ хийсэн огноо: 2024 он 10 сарын 21-22

Дээж авсан газрын нэр: Өмнөговь аймаг, Цагаан хад суурьшлын бүс

Координат: -

Дээж шинжлүүлсэн байгууллага, хувь хүн: "Цагаан Дэлгэрэх Өртөө" ХХК

Харилцах утас: 80425500

Эрүүл ахуйн шинжилгээний дүн

Лаб №	Дээжний нэр	Хариу	
		Нянгийн нийт тоо	
24/5622	Дээж-1		$2.8 \cdot 10^8$
		<i>E.Coli</i>	Илрээгүй
		<i>Salmonella</i>	Илрээгүй
		<i>Cl.perfringens</i>	Илрээгүй

Жич: Энэхүү шинжилгээний хариу нь тухайн дээжинд хамаарах ба хуулбарлан хэрэглэхийг хориглоно.
Шинжилгээ хийсэн стандарт: MNS 6341:2012; MNS 5367:2004; MNS 3297:2019

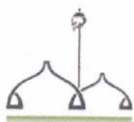
Лабораторийн эрхлэгч:

Задлан шинжээч:

Я. Болдбаатар /MS.c/-2

Б.Номин

ХӨРС СУДЛАЛЫН
ИТГЭМЖЛЭГДСЭН ЛАБОРАТОРИ

Дугаар: 24/1868

ИНЖЕНЕР ГЕОДЕЗИ ХХК

Утас/Факс 77278899, 77288899

E-mail: soil_lab@geo-mongol.mn mn

Дээж авсан огноо: 2024 он 10 сарын 18

Шинжилгээ хийсэн огноо: 2024 он 10 сарын 21-22

Дээж авсан газрын нэр: Өмнөговь аймаг, Цагаан хад суурьшийн бүс

Координат: -

Дээж шинжлүүлсэн байгууллага, хувь хүн: "Цагаан Дэлгэрэх Өргөө" ХХК

Харилцах утас: 80425500

Хөрсний хүнд металл

№	Лаб №	Дээжний нэр	Гүн, см	Хүнд металл мг/кг					
				Ni /Никель/	Cd /Кадми	Pb /Хар тугалга/	Cu /Зэс/	Zn /Цайр/	Cr /Хром/
1	24/5619	Хогийн цэг	-	24.38	ND	40.34	13.96	45.51	26.75
2	24/5620	Хашааны гадна тал	-	28.22	ND	35.19	16.65	50.44	24.83
3	24/5621	Цэвэрлэх байгууламж	-	27.31	ND	42.38	12.41	91.36	39.13
Хүлцэх агууламж /MNS 5850:2019/				150,0	3,0	100,0	100,0	300,0	150,0
Хортой агууламж /MNS 5850:2019/				1000,0	10,0	500,0	500,0	600,0	400,0
Аюултай агууламж /MNS 5850:2019/				1800,0	20,0	1200,0	1000,0	1000,0	1500,0
Элементүүдийн зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээ стандарт				/MNS 5850:2019/					

*ND-not detect

Жич: Энэхүү шинжилгээний хариу нь тухайн цэсийн дээжинд хамаарах ба хуулбарлан хэрэглэхийг хориглоно.

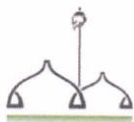
Шинжилгээ хийсэн арга стандарт:

(MNS ISO 11466:2007)

Лабораторийн эрхлэгч: Я.Болдбаатар /MS.c/

Задлан шинжээч: С.Ганцэцэг

ХӨРС СУДЛАЛЫН
ИТГЭМЖЛЭГДСЭН ЛАБОРАТОРИ

Дугаар: 24/1868

ИНЖЕНЕР ГЕОДЕЗИ ХХК

Утас/Факс 77278899, 77288899

E-mail: soil_lab@geo-mongol.mn mn

Дээж авсан огноо: 2024 он 10 сарын 18

Шинжилгээ хийсэн огноо: 2024 он 10 сарын 21-22

Дээж авсан газрын нэр: Өмнөговь аймаг, Цагаан хад суурьшийн бүс

Координат: -

Дээж шинжлүүлсэн байгууллага, хувь хүн: "Цагаан Дэлгэрэх Өргөө" ХХК

Харилцах утас: 80425500

Хөрсний химийн задлан шинжилгээний дүн

№	Лаб №	Дээжний нэр	Гүн, см	pH	Давс, %	ЦДЧ, dsm	Ялзмаг, %	NO ₃ мг/ 100г	CaCO ₃ , %	Шингээгдсэн сууриуд мг- экв/100 гр		Шим тэжээлийн элементүүд мг/ 100 гр	
										Ca	Mg	P ₂ O ₅	K ₂ O
0	1	2	3	4	5	6	7	8	10	11	12	13	14
1	24/5619	Хогийн цэг	-	9.23	0.31	0.639	0.27	0.09	5.93	5.6	3.2	0.6	17
2	24/5620	Хашааны гадна тал	-	9.27	0.32	0.655	0.29	0.10	5.60	9.6	5.4	1.1	28
3	24/5621	Цэвэрлэх байгууламж	-	9.13	0.38	0.770	0.16	0.01	6.92	12.8	6.0	0.3	14

Хөрсний механик бүрэлдэхүүн

№	Лаб №	Дээжний нэр	Гүн, см	Механик ширхэгүүд %, ширхэгийн хэмжээ, мм						
				1-0.25	0.25- 0.05	0.05- 0.01	0.01- 0.005	0.005- 0.001	<0.001	<0.01
1	24/5619	Хогийн цэг	-	39.7	36.5	5.1	9.7	4.4	4.6	18.7
2	24/5620	Хашааны гадна тал	-	24.9	43.3	7.3	6.7	11.3	6.5	24.5
3	24/5621	Цэвэрлэх байгууламж	-	46.5	37.0	5.7	2.3	8.5	0.0	10.8

Жич: Энэхүү шинжилгээний хариу нь тухайн цэгийн дээжинд хамаарах ба хуулбарлан хэрэглэхийг хориглоно.

Шинжилгээ хийсэн арга стандарт:

(MNS 3310:1991, MNS ISO 10390:2001, MNS 6824:2020)

Лабораторийн эрхлэгч Я.Болдбаатар /MS.c/

Задлан шинжээч С.Ганццэг

ЦОГ ӨРНӨХ ГОВЬ ХХК
Өмнөговь аймаг, Цогт-Цэций, 3-р баг, Цагаан-Овоо
2-р өргөтгөлийн насосны зүүн талд, ажилчдын
хотхон 113 тоот
Утас: +976-99106532

“ЦАГААН ДЭЛГЭРЭХ
ӨРГӨӨ” ХХК-Д

2024 оны 04 сарын 04 өдөр

№ Акт-2024/....

Ахуйн хортон шавьж устгал болон урьдчилан сэргийлэх
ариутгал халдваргүйтгэл хийсэн акт

“Цагаан дэлгэрэх өргөө” ХХК-тай байгуулсан гэрээний дагуу 2024 оны 04 дүгээр сарын 4-5-ны өдрүүдэд Эрүүл ахуйч их эмч А.Мөнх-Эрдэнийн хяналтан дор, ариутгагч, сантехникч М.Жаргалсайхан, галч Ч.Ширбазар, ААТ ажилтан Тавсүрэн, гал тогооны туслах ажилтан Гантөмөр нар хамтран Өмнөговь аймгийн Ханбогд сумын Номгон багийн нутаг Цагаан хад суурьшлын бүсэд байрлах тус компанийн ажилчдын хотхоны амрах байр А.В.С блок, оффис, хоол үйлдвэрлэлийн газар, кемп угаалга, цэвэр усны нөөцийн 2.5 дугаар танк, харуулын байр, ариун цэврийн өрөө, душ, гадна талбай гэх мэт нийт 5000м³ талбайд кемп менежер Я.Алтансүх, ХАБЭАБО-ны ажилтан Л.Энхцэцэг нарыг байлцуулан халдварт өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх халдваргүйжүүлэлт, ахуйн хортон шавьж, мэрэгчийн устгалын үйлчилгээ хийж гүйцэтгэлээ. Үүнд:

№	Байгууламжийн нэр	Ариутгал	Шавьжгүйтгэл	Цэвэрлэгээ халдваргүйтгэл
1	Кемп	4350	1700	
2	Хоол үйлдвэрлэлийн газар	650	200	
3	Ариун цэврийн байгууламж		100	
4	Усны нөөцийн сав -1			36 м ³
5	Усны нөөцийн сав -2			36 м ³
6	Усны нөөцийн сав -3			45 м ³
7	Усны нөөцийн сав -4			36 м ³
8	Усны нөөцийн сав -5			36 м ³
9	Чөлөөт цаг өнгөрөөх өрөө	35		
10	Ахуйн бохир ус цэвэрлэх байгууламж	20		
	Нийт	5055 м ²	2000 м ³	189 м ³

- Халдваргүйтгэлийг жавелион, клорсепт бодисын 0.03%-ийн уусмал, ариун цэврийн байгууламжуудыг 0.06%-ийн уусмал бэлтгэж шүрших, мананцар үүсгэх аргаар халдваргүйжүүлэлт хийв.
- Хоол үйлдвэрлэлийн газарт Эколаб ХҮ-12 хүнс үйлдвэрлэлийн зориулалтын бодисыг ашиглан халдваргүйжүүлэлт хийсэн болно.
- Кемпийн гадаад орчин, хогийн цэг, трс баригч, бохир усны харах худгууд, гадна бие засах газрыг жилуу 5%-ийн уусмалаар шүрших аргаар шавьжгүйтгэл, клоисепт 17-ийн 0.05%-ийн уусмалуудаар халдваргүйжүүлэлт хийсэн.

- Усны нөөцийн савыг 2%-ийн хүнсний содтой усаар угааж, усаар сайтар зайлж “Эколаб ХУ-12” нэрийн хүнсний ногоо угаах халдваргүйжүүлэх бодисоор мананцар үүсгэх аргаар хийж гүйцэтгэлээ.

Үйлчилгээ хийхдээ Байгаль Орчин Аялал Жуулчлалын Сайд, Хүнс, Хөдөө Аж Ахуй, Хөнгөн Үйлдвэрийн Сайд, Эрүүл Мэндийн Сайдын 2024 оны 02 дугаар сарын 26-ны өдрийн №А/96, А/104, А/81 тоот тушаалын 4 дүгээр хавсралт, Эрүүл Мэндийн Сайдын 2023 оны 11 дүгээр сарын 24-ний өдрийн А/406 тоот тушаалын 6, 8 дугаар хавсралтыг баримтлан хийлээ.

Ажил гүйцэтгэсэн:

Эрүүл ахуйч их эмч..... /А.Мөнх-Эрдэнэ/
Ариутгагч..... /М.Жаргалсайхан/
..... /Ч.Ширбазар/
..... /Л.Тавсүрэн/

Хүлээн авсан:

Кемп менежер
.....
Гарын үсэг..... /Я.Алтансүх

ЦОГ ӨРНӨХ ГОВЬ ХХК

Өмнөговь аймаг, Цогтцэций, 3-р баг, Цагаан-Овоо, 2-р
өргөлтийн насосын зүүн талд, ажилчдын хотхон 113 тоот
Утас: +976-99106532

Г

Г

“ЦАГААН ДЭЛГЭРЭХ ӨРГӨӨ” ХХК-Д

2024.09.19

Дугаар.....

Урьдчилан сэргийлэх халдваргүйтгэл, ахуйн шавж устгал хийсэн тухай акт

“Цагаан дэлгэрэх өргөө” ХХК-тай хийсэн гэрээний дагуу 2024 оны 9 дүгээр сарын 17-ны өдрөөс 9 дугаар срын 19-ний өдрүүдэд ЦӨГ ХХК-ийн ажилтан Д.Бурмаагийн удирдлага зааврын дагуу ариутгагч Х.Мөнхбат, Ш.Мөнхбат нар Өмнөговь аймгийн Ханбогд сумын нутагт байрлах “Цагаан дэлгэрэх өргөө” ХХК-ийн ажилчдын хотхоны кемпийн дараах объектуудад жавельины 0.06%-ийн уусмал, Эколаб ХҮ-12 нэрийн хүнсний зориулалтын халдваргүйжүүлэлтийн уусмал, хулганы хор, бодисын уусмалуудыг ашиглан шүрших, мананцар үүсгэх аргаар хийж гүйцэтгэв.

Хамрагдсан объектууд:

- Усны нөөцийн танк 36тн х 2 ш
- Хоол үйлдвэрлэлийн газар,
- Хүнсний дэлгүүр, агуулахууд
- Чөлөөт цаг өнгөрөөх өрөөнүүд
- Угаалгын газар,
- Шалган нэвтрүүлэх пост
- Ариун цэврийн байгууламж душ, ОО-ын өрөөнүүд
- Уурын зуух,
- Ахуйн бохир ус цэвэрлэх байгууламж
- Тамхины цэгүүд, хогийн нэгдсэн цэг зэрэг талбайд кемп менежер, Ж.Баттулга, админ н.Соёлмаа нарыг байлцуулан гүйцэтгэлээ.

Нийт хийгдсэн ажлын тоо хэмжээ:

№	Төрөл	Хэмжээ
1	Усны нөөцийн савны ариутгал, цэвэрлэгээ	72 м3
2	Шавьж устгал ариутгал	2000 м2
3	Ариутгал халдваргүйжүүлэлт	5055 м2

Дээрх халдваргүйжүүлэлтийг Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн сайд, Байгаль орчин, аялал жуулчлалын сайд, Эрүүл мэндийн сайдын 2024 оны 02 дугаар сарын 26-ны өдрийн А/96, А/104, А/81 тоот хамтарсан тушаалын 4 дүгээрт хавсралтад заасан “Ахуйн хортон, шавж, мэрэгч устгалын болон ариутгал, халдваргүйтгэлийн зориулалтаар ашиглаж

болох бодисын жагсаалт, хэрэглэх хэмжээ"-нд тусгагдсан хор, бодисыг ашиглан, Эрүүл мэндийн сайдын 2022 оны 01 дүгээр сарын 19-ний өдрийн А/36 тоот тушаалын наймдугаар хавсралтыг баримтлан хийлээ.

Хүлээн авсан:
Кемп менежер

Ж.Баттулга

Халдваргүйтгэлийн явцад хяналт тавьсан:

"Цог өрнөх говь" ХХК
Ажилтан

Д.Бурмаа -v

Тайлан бичсэн:
"Цог өрнөх говь" ХХК

Эрүүл ахуйч

А.Мөнх Эрдэнэ

Мини амжилттай менежер Ч.Монгуул / В.Мунд

БАТЛАВ:
“ЦОГ ӨРНӨХ ГОВЬ” ХХК-ИЙН
ГҮЙЦЭТГЭХ ЗАХИРАЛ / Ө. ДАВААДУЛАМ/

БАТЛАВ:
“ЦАГААН ДЭЛГЭРЭХ ӨРГӨӨ” ХХК-ИЙН
ГҮЙЦЭТГЭХ ЗАХИРАЛ / Г. МӨНХЗУЛ/

**АХУЙН ХОРТОН ШАВЖ УСТГАЛ, АРИУТГАЛ ХАЛДВАР ГҮЙЖҮҮЛЭЛТИЙН
АЖИЛ ГҮЙЦЭТГЭХ ГЭРЭЭ**

2023 он 01 дүгээр сарын 15

№ У.ӨТ-УР.20-230115

Улаанбаатар хот

Нэг талаас: Өмнөговь аймаг, Цогтцэций сум, 3-р баг, Цагаан-Овоо, 2-р өргөлтийн насосын зүүн талд, ажилчдын хотхон 104 тоот хаягт байрлах 3641856 тоот регистрийн дугаартай “Цагаан дэлгэрэх өргөө” ХХК /цаашид “Захиалагч” гэх/ түүнийг төлөөлж Гүйцэтгэх захирал албан тушаалтай Ганболд овогтой Мөнхзул,

Нөгөө талаас: Өмнөговь аймаг, Цогтцэций сум, 3-р баг, Цагаан-Овоо, 2-р өргөлтийн насосын зүүн талд, ажилчдын хотхон 113 тоот хаягт байрлах 3643123 тоот регистрийн дугаартай АҮХ-22/14/142 тоот тусгай зөвшөөрлийн гэрчилгээний дугаартай “Цог Өрнөх Говь” ХХК /цаашид “Гүйцэтгэгч” гэх, / түүнийг төлөөлж Гүйцэтгэх захирал Ө. Даваадулам нарийн хооронд /цаашид хамтад нь “Талууд” гэх/ Өмнөговь аймаг Ханбогд сум, Хайрхан баг, Цагаан хад суурьшлын бүсэд байрлах “Ажилчдын хотхон”-нд халдварт өвчин гарахаас урьдчилан сэргийлэх зорилгоор ахуйн шавж, мэргэч устгал, ариутгал, халдваргүйтгэлийн талаар дараах нөхцөл болзолтойгоор харилцан тохиролцож энэхүү гэрээг байгуулав.

НЭГ. ЕРӨНХИЙ ЗҮЙЛ

- 1.1 Энэхүү гэрээг Монгол Улын Эрүүл мэндийн тухай хуулийн 8 дугаар бүлгийн 44 дүгээр зүйлийн 44.1.4-т заасны дагуу ажилчдын хөдөлмөр, ахуйн нөхцөлийг эрүүлжүүлэх, халдварт өвчин гарч тархахаас сэргийлэх.
- 1.2 Монгол Улсын Эрүүл ахуйн тухай хуулийн 4 дүгээр бүлгийн 13 дугаар зүйлийн 13.1.7 дахь заалт/халдварт болон халдварт бус өвчин, мэргэжлээс шалтгаалсан өвчин, үйлдвэрлэлийн осол, гэмтлээс урьдчилан сэргийлэх/-ын дагуу халдварт өвчин гарах тархахаас сэргийлэх, ажилчдын ая тухтай амьдарч ажиллах нөхцлийг бүрдүүлэх зорилгоор энэхүү гэрээг байгуулав.

ХОЁР. ГЭРЭЭ БАЙГУУЛСАН ХУГАЦАА, АЖЛЫН ХӨЛС

- 2.1 Энэхүү гэрээг талууд гарын үсэг зурж баталгаажуулсан өдрөөс буюу 2023 оны 01 дүгээр сарын 15-ны өдрөөс эхлэн 2025 оны 01 дүгээр сарын 15-ны өдөр хүртэл 2 жилийн хугацаатайгаар байгуулав.
- 2.2 Ариутгал халдваргүйтгэлийг хоёр тал цаг хугацаагаа харилцан тохиролцож улиралд нэг удаа буюу жилд 4 удаа хийнэ.
- 2.3 Гэрээний үнэ нь Гэрээт ажил хийгдэх тухай бүр гүйцэтгэлээр тодорхойлогдоно.

- 2.4 Ариутгал, халдваргүйжүүлэлт хийхтэй холбогдуулан дараах гол нөхцөлүүдийг харилцан тохиров.
- 2.4.1 Урьдчилан сэргийлэх халдваргүйтгэл, шавьж мэрэгчийн устгалд хамрагдах нийт талбайн хэмжээг захиалагч тал гэрээний дагуу үйлчилгээ хийхэд тухай бүр тодорхойлсон байх
- ариутгал халдваргүйтгэлийн ажлын нэгж үнэлгээний хөлс $1\text{м}^2 = 500$ төгрөг,
  - шавьж мэрэгч устгалын ажлын нэгж үнэлгээний хөлс $1\text{м}^2 = 500$ төгрөг,
  - усны нөөцийн савны цэвэрлэгээ болон халдваргүйтгэл 1м^3 нь 20,800 төгрөг байна.
  - Дээрх үнэнд НӨАТ орсон болно.
- 2.4.2 Гүйцэтгэгч тал ажлаа бүрэн гүйцэтгэж дуусгавар болгон Захиалагч талд актаар хүлээлгэн өгсний дараа Захиалагч тал гүйцэтгэгчийн нэхэмжлэхийг үндэслэн гэрээний нэг удаагийн үйлчилгээний төлбөрийг шилжүүлнэ.

ГУРАВ.ТАЛУУДЫН ЭРХ, ҮҮРЭГ

3.1 Гүйцэтгэгчийн эрх, үүрэг

- 3.1.1 Гүйцэтгэгч нь гэрээт ажлыг гэрээнд заасан хугацаанд багтаан мэргэжлийн өндөр түвшинд, чанартай, бүрэн хийж гүйцэтгэнэ.
- 3.1.2 Байгууллага, ААНэгжид халдваргүйтгэл, болон шавьж мэрэгч устгалын ажлыг бүрэн хэмжээгээр, Улсын бүртгэлд бүртгэгдсэн хор, бодисоор мэргэжлийн өндөр түвшинд хийж үйлчилнэ.
- 3.1.3 Гүйцэтгэгч нь ариутгал халдваргүйтгэлийн талаарх баримталбал зохих заавар, дүрэм журмын дагуу ажиллах ба үүргээ бислүүлээгүйгээс үүсэх аливаа хариуцлагыг гүйцэтгэгч өөрөө бүрэн хүлээнэ.
- 3.1.4 Гэрээт ажил гүйцэтгэх газарт ажиллахдаа хөдөлмөр хамгаалал, аюулгүй ажиллагааны дүрэм, зааврыг бүрэн хангаж ажиллах ба энэ үүргээ бислүүлээгүйгээс үүсэх аливаа хариуцлагын асуудлыг Гүйцэтгэгч тал өөрөө хүлээнэ.
- 3.1.5 Гүйцэтгэгч нь ариутгал халдваргүйтгэлийн ажлыг бүрэн гүйцэд хийж гүйцэтгэсний дараа хийсэн ажлын тайлан, ашигласан бодис түүний орц найрлагны талаарх тайланг Захиалагч талд тайлагнан өгөх үүрэгтэй.

3.2 Захиалагч байгууллагын эрх, үүрэг:

- 3.2.1 Халдваргүйтгэл, устгалын графикийг хамтран гарган, түүнийг хэрэгжүүлэхэд үйлчлэгч байгууллагатай хамтран идэвхтэй оролцоно.
- 3.2.2 Гүйцэтгэгч байгууллагын зөвлөмжийн дагуу өөрийн байгууллага дээрээ бэлтгэл ажлыг хангана.
- 3.2.3 Халдваргүйтгэл, шавьж устгалын өмнө их цэвэрлэгээ хийж, байрны хонгил болон шаардлагатай талбайг ус чийггүй болгоно.
- 3.2.4 Устгал, халдваргүйтгэлийн ажлын хөлсийг гүйцэтгэгч байгууллагын нэхэмжлэхээр харилцах дансанд шилжүүлэх, эсвэл бэлэн мөнгөөр цаг хугацаанд нь төлөх үүрэгтэй.
- 3.2.5 Устгал, халдваргүйтгэлд объектийнхоо талбайг бүрэн хамруулна.

ДӨРӨВ. АЖЛЫН ҮР ДҮН ХҮЛЭЭЛЦЭХ

- 4.1 Гүйцэтгэгч нь Гэрээт ажлыг бүрэн хийж гүйцэтгэн шинжилгээний хариуны хамт Захиалагчид хүлээлгэн өгөх ба талууд хамтран шилгаж акт үйлдэнэ. Акт үйлдээгүй бол хүлээн авсанд тооцохгүй.
- 4.2 Гэрээт ажлын үр дүн нь Монгол Улсад мөрдөгдөж буй холбогдох хууль тогтоомж, дүрэм, журам, стандартын шаардлагад бүрэн нийцсэн байна.

- 4.3 Хэрэв гүйцэтгэсэн ажил нь гэрээнд заасан шаардлагад нийцээгүй, чанар буюу доголдолтой гүйцэтгэсэн нь шалгах явцад илэрсэн бол Гүйцэтгэгч нь тухайн доголдлыг Захиалагчаас тогтоосон хугацаанд үнэ төлбөргүй өөрийн зардалаар арилгах үүрэгтэй ба ийнхүү арилгах хүртэл Захиалагч гүйцэтгэсэн ажлыг хүлээн авахгүй.

ТАВ. ХАРИУЦЛАГА

- 5.1 Гүйцэтгэгч нь гэрээт ажлыг гэрээнд заасан хугацаанд гүйцэтгээгүй бол ийнхүү хэтрүүлсэн хоног тутамд гүйцэтгээгүй үүргийн үнийн дүнгийн 0.5 хувьтай тэнцэх хэмжээний алдангийг Захиалагчид төлнө.
- 5.2 Гүйцэтгэгчийн хийж гүйцэтгэсэн Гэрээт ажил нь Монгол Улсад мөрдөгдөж буй холбогдох хууль тогтоомж, дүрэм, журам, стандартын шаардлагад нийцээгүй, Гүйцэтгэгч нь шаардлагын дагуу доголдлыг арилгаагүй бол үүний улмаас Захиалагчид учирсан шууд болон шууд бус аливаа хохирол (тухайн доголдлыг арилгах Гүйцэтгэгчийг сонгох, доголдол арилгахтай холбогдох ардал, үүний улмаас хугацаа хэтэрсэн хохирол г.м.), Захиалагчийн бусдын өмнө хүлээсэн үүрэг, амлалтаас үүсэх хариуцлагыг Гүйцэтгэгч тал үл маргах журмаар бүрэн хариуцна.

ЗУРГАА. ХОЁР ТАЛЫН ХҮЛЭЭХ ҮҮРЭГ

- 6.1 Гэрээнд хоёр тал гарын үсэг зурж, тамга тэмдэг дарснаар гэрээ хүчин төгөлдөр болох бөгөөд уг эрхийн актыг 3 хувь үйлдэнэ.
- 6.2 Гэрээний хугацаа дууссан нөхцөлд 2 тал харилцан тохиролцож гэрээг сунгах асуудлыг шийдвэрлэнэ.

ГЭРЭЭ БАЙГУУЛСАН:

Захиалагчийг төлөөлж:
Гүйцэтгэх захирал:
Г. Мөнхзул

Утас: 88105328

Гүйцэтгэгчийг төлөөлж:
Гүйцэтгэх захирал:
Ө. Даваадулам

Утас: 99106532

ХОГ ТЭЭВЭРЛЭЛТИЙН ГЭРЭЭ

2024 оны 06 дугаар сарын 13-ны өдөр

№

Ханбогд сум

Нэг.Нийтлэг үндэслэл 24/29

Нэг талаас "Ханбогд хот тохижилт" ОНӨААТҮГазар түүнийг төлөөлөн захирал Догь овогтой ЭРХЭМБААТАР /цаашид "Гүйцэтгэгч"гэх/ нөгөө талаас 3641856 регистрийн дугаартай "Цагаан дэлгэрэх өргөө" ХХК-ийг төлөөлж захирал Ганболд овогтой Мөнхзул /цаашид "Захиалагч" гэж/ нар Монгол улсын хог хаягдлын тухай хууль, үндэслэн харилцан тохиролцож энэхүү гэрээг байгуулав.

1.1. Энэхүү гэрээ нь хогийг ачиж, тээвэрлэх, уг үйлчилгээг зохицуулахад чиглэгдэнэ.

Хоёр. Гэрээний хугацаа

2.1. Гэрээний хугацаа 2024 оны 07 дугаар сарын 01 -ний өдрөөс эхлэн 2025 оны 07 дугаар сарын 01 - ний өдөр хүртэл 1 жил хүчинтэй.

Гурав. Захиалагчийн эрх үүрэг

Захиалагч дор дурдсан эрх эдэлж, үүрэг хүлээнэ.

3.1. Хог тээвэрлэгч байгууллагын хог ачиж, тээвэрлэх үйл ажиллагаанд хяналт тавих.

3.2. Төлбөрийг жилд 2 удаа хувааж төлнө.Гэрээ байгуулахад 6 сарын төлбөрийг урьдчилан төлснөөр гэрээ баталгаажна.

3.3. Захиалагч нь хог хаягдлын ачилтыг хариуцах ба төлбөрийг төлснөөр гүйцэтгэгч хог хаягдлыг тээвэрлэнэ.

3.4. Захиалагч нь хогийг ил задгай болон ухсан нүхэнд асгахгүй ба зориулалтын хуванцар сав,поошиг зэрэгт хийсэн байна.Хогийг ухсан нүхэнд хийхийг хориглоно.

3.5. Хууль тогтоомжид заасан бусад эрх эдэлж,үүрэг хүлээнэ.

Дөрөв. Гүйцэтгэгчийн эрх үүрэг

Гүйцэтгэгч нь дор дурдсан эрх эдэлж, үүрэг хүлээнэ.

4.1.Захиалагч байгууллагын хог хаягдлыг сард гурван удаа тээвэрлэх;

4.2. Тээвэрлэсэн хог хаягдлыг төвлөрсөн цэгт тээвэрлэж, хогийн төвлөрсөн цэгийн дотоод журмыг чанд сахих;

4.3. Машин техникийн бүрэн бүтэн байдлыг хангаж, машин техник эвдэрсэн тохиолдолд хог ачиж цуглуулах хуваарийг алдагдуулахгүй байлгах зорилгоор сэлгэн ажиллуулах машин техникийн бэлэн байдлыг хангах;

4.4. "Хог хаягдлын талбайн хураамж болон үйлчилгээний төлбөрийн хэмжээ тогтоох тухай" тогтоолд заасан үнийн тарифаар үйлчлэх

4.5. Хууль тогтоомжид заасан бусад эрх эдэлж, үүрэг хүлээнэ.

Тав. Төлбөр тооцоо

5.1. Гүйцэтгэгч нь төлбөрийг захиалагчид нэхэмжлэл хүргүүлэх;
5.2. Захиалагч нь үйлчилгээний төлбөрийг 3 ачилт буулгалт хөлс болон шатахуун орсон үнэ 1 сарын 495,0000 (дөрвөн зуун ерөн таван мянга, НӨАТ орсон) төгрөг буюу 6 сарын төлбөр болох 2,970,000 төгрөгийг Төрийн банкны Ханбогд хот тохижилт ОНӨААТҮГ нэртэй 211000143144 тоот дансанд шилжүүлж байна.

Зургаа. Давагдашгүй хүчин зүйлс

6.1. Гэнэтийн давагдашгүй хүчин зүйлийн улмаас Талуудын аль нэг нь гэрээнд заасан үүргээ биелүүлээгүй эсхүл зохих ёсоор биелүүлээгүй, биелүүлэх боломжгүй болсон тохиолдолд нөгөө талдаа ажлын 3 хоног дотор бичгээр мэдэгдэх ба энэ тохиолдолд үүрэг гүйцэтгэх хугацаа нь энэхүү нөхцөл байдал үргэлжлэх хугацаагаар хойшлогдоно.

6.2. Гэнэтийн давагдашгүй хүчин зүйлс бий болсон нь хуанлийн 1 сараас дээш хугацаагаар хойшлогдоно.

6.3. Гэнэтийн давагдашгүй хүчин зүйлс гэдэгт гал түймэр, газар хөдлөлт, салхи шуурга, аянга цахилгаан, үер усны гамшиг, нийтийг хамарсан үймээн, эсэргүүцлийн хөдөлгөөн, төрийн эрх бүхий байгууллагын шийдвэр, хорио цээр зэрэг талуудын хүсэл зорилгоос үл хамаарах нөхцөл байдлыг ойлгоно.

Долоо. Бусад

7.1. Энэхүү гэрээнд тусгагдаагүй бусад асуудлыг Монгол Улсын холбогдох хууль тогтоомжийн дагуу зохицуулна.

7.2. Гэрээг 2 эх хувь үйлдэнэ.

7.3. Гэрээний хугацаа нөхцөл байдлын талаар өөрчлөлт оруулахаар бол хоёр тал 30 хоногийн өмнө урьдчилан мэдэгдэж, харилцан тохиролцож шийдвэрлэнэ.

7.4. Гэрээнд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах асуудлыг талууд харилцан тохиролцож шийдвэрлэнэ.

ГЭРЭЭ БАЙГУУЛСАН:

ӨМНӨГӨӨН АМНАГ
Гүйцэтгэгч төлөөлж:
"Ханбогд хот тохижилт"
ОНӨААТҮГ-ийн захирал
/Д. Эрхэмбаатар/
Утас: 88115997

Захиалагч төлөөлж:
"Цагаан дэлгэрэх өргөө" ХХК-ийн
захирал
/Г. Мөнхзул/
Утас: 88105328

ЦЭНЭГ ШАВХАГЧ ТУРШСАН
ПРОТОКОЛ № 24/90

"ӨМНӨД БҮСИЙН ЦАХИЛГААН ТҮГЭЭХ
СҮЛЖЭЭ" ТӨХК

2024 оны 06 сарын 08 өдөр

Суурилагдсан газар: Өмнөговь аймаг "Ханбогд сум Мөнхийн Их ХХК"

Паспортод заагдсан үзүүлэлт: 245636

245637

245638

Туршсан шалтгаан: Хүчдэлд залгахын өмнө

Фаз	Загвар	Хөндийрүүл элтийн эсэргүүцэл / МОм /	Туршилтын шулуутгасан хүчдэл / кВ /	Нэвчих гүйдэл / мкА /	Нэвт цохигдох хүчдэл / кВ /
А	НУ5WS-17/50	2500	30	∞	
В		2500		∞	
С		2500		∞	

Дүгнэлт: Хүчдэлд залгаж болно

Хэмжилт хийсэн инженер
РХТ-ын инженер

..... / Б.Түмэнбаяр /

ЦЭНЭГ ШАВХАГЧ ТУРШСАН
ПРОТОКОЛ № 24/88

"ӨМНӨД БҮСИЙН ЦАХИЛГААН ТҮГЭЭХ
СҮЛЖЭЭ" ТӨХК

2024 оны 06 сарын 08 өдөр

Суурилагдсан газар: Өмнөговь аймаг "Ханбогд сум Цагаан дэлгэрэх өргөө
ТП-64 400 кВА"

Паспортонд заагдсан үзүүлэлт: 245627

245628

245629

Туршсан шалтгаан: Хүчдэлд залгахын өмнө

Фаз	Загвар	Хөндийрүүл элтийн эсэргүүцэл / МОм /	Туршилтын шулуутгасан хүчдэл / кВ /	Нэвчих гүйдэл / мкА /	Нэвт цохигдох хүчдэл / кВ /
А	НУ5WS-17/50	2500	30	∞	
В		2500		∞	
С		2500		∞	

Дүгнэлт: Хүчдэлд залгаж болно

Хэмжилт хийсэн инженер
РХТ-ын инженер

..... / Б.Түмэнбаяр /

ЦЭНЭГ ШАВХАГЧ ТУРШСАН
ПРОТОКОЛ № 24/87

"ӨМНӨД БҮСИЙН ЦАХИЛГААН ТҮГЭЭХ
СҮЛЖЭЭ" ТӨХК

2024 оны 06 сарын 08 өдөр

Суурилагдсан газар: Өмнөговь аймаг "Ханбогд сум Цагаан дэлгэрэх өргөө
ТП-65 630 кВА"

Паспортонд заагдсан үзүүлэлт: 245624

245625

245626

Туршсан шалтгаан: Хүчдэлд залгахын өмнө

Фаз	Загвар	Хөндийрүүл элтийн эсэргүүцэл / МОм /	Туршилтын шулуутгасан хүчдэл / кВ /	Нэвчих гүйдэл / мкА /	Нэвт цохигдох хүчдэл / кВ /
А	НУ5WS-17/50	2500	30	∞	
В		2500		∞	
С		2500		∞	

Дүгнэлт: Хүчдэлд залгаж болно

Хэмжилт хийсэн инженер
РХТ-ын инженер

..... / Б.Түмэнбаяр /